

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 28

Год. LXIV

Среда, 27 февруари 2008

Цена на овој број е 220 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
398. Програма за изградба и реконструкција на основни училишта за 2008 година.....	2	407. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	32
399. Упатство за начинот и условите за поставување, проверката на знаењето и разрешувањето на постојаните судски преведувачи.....	7	408. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	33
400. Правилник за трговија со семенски материјал од тутун.....	10	409. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот и условите за полагање на стручен испит за работење со хартии од вредност („Службен весник на РМ“ бр. 122/2006).....	33
401. Правилник за поблиските услови за производство, складирање, пласирање на пазарот на производите за заштита на растенијата, формата и содржината и начин на водење на регистрот.....	24	410. Правилник за формата и содржината на проспектоот и поканата за запишување и уплата на хартии од вредност..	34
402. Решение за впишување на Здружението на граѓани во Регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита.....	31	411. Правилник за документите што ги доставува издавачот на хартии од вредност при поднесување на барањето за одобрение на јавна понуда на хартии од вредност.....	55
403. Решение за впишување на Здружението на граѓани во Регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита.....	31	412. Правилник за содржината на соопштението за запишување и уплата на хартии од вредност за понуда чиј износ е помалку од 25.000 евра во денарска противвредност.....	57
404. Решение за впишување на Здружението на граѓани во Регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита.....	31	413. Решение за ставање во примена на установен катастар на недвижности....	59
405. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	32	414. Решение за ставање во примена на установен катастар на недвижности....	59
406. Решение од Комисијата за хартии од вредност.....	32	415. Решение за ставање во примена на установен катастар на недвижности....	59
		416. Список на именувани вештаци во Основен суд Тетово – Тетово.....	60
		Огласен дел.....	1-52

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

398.

Врз основа на член 40 став 1 од Законот за извршување на Буџетот на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија” бр.160/07), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 5.02.2008 година, донесе

**ПРОГРАМА
ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ОСНОВНИ УЧИЛИШТА ЗА 2008 ГОДИНА**

1. Финансирањето на училишните објекти од основното образование се врши согласно член 106 од Законот за основното образование („Службен весник на Република Македонија” бр. 44/95, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 29/02, 40/03, 42/03, 63/04, 82/04, 55/05, 81/05, 113/05, 35/06, 30/07 и 51/07).

Во Република Македонија постојат 1033 основни училишта. Министерството за образование и наука, како еден од основите за финансирање на основните училишта, го смета обезбедувањето на просторни услови за реализирање на воспитно-образовниот процес. Во оваа Програма, изборот на училишта е направен врз основа на приоритети: изградба на нови училишни објекти, продолжување со изградба на веќе отпочнатите, како и завршување и ставање во функција на дел од нив. Третирани се и училишта кај кои алармантни се проблемите со санитарни јазли, крововите и реконструкција на објектите.

Согласно одобрените средства во Буџетот на Република Македонија за 2008 година, вкупните финансиски средства од раздел 16001-Министерство за образование и наука за Програма 2, Потпрограма 2А и Потпрограма 2Б - основно образование, се следните:

Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма 2А Реконструкција

Организациона единица/основно училиште	Опис	Донаторски средства	Учество МОН Буџет 2008	Учество Бирото Буџет 2008
ВЕЛЕС				
ОУ"Рајко Жинзифов" с. Горно Оризари	Продолжување со изградба на ново училиште (МОН и Швајцарска агенција за развој и соработка)	11.000.000,00	13.000.000,00	
ГОСТИВАР				
ОУ „Исмаил Кемали" Гостивар, ПУ с. Балиндол	продолжување со изградба на ново училиште (до завршување)		8.250.000,00	
ОУ “Фаик Коница" Дебреше	Продолжување со изградба на ново училиште		5.000.000,00	
СКОПЈЕ - КАРПОШ				
ОУ „Ј.А.Коменски"	продолжување со изградба на ново училиште до завршување	2.000.000,00	4.000.000,00	
СКОПЈЕ ЧАИР				
ОУ"7-ми Марси" Скопје	продолжување со изградба на нов училишен објект до завршување (обврска)		13.000.000,00	
СТРУГА				
ОУ „Гоце Делчев" Подгорци	продолжување со изградба на ново училиште		4.000.000,00	
ОУ „Страшо Пинџур" Вевчани	активности за отпочнување со градежни работи		2.500.000,00	
	отпочнување со изградба		4.000.000,00	

ТЕТОВО				
ОУ „Абдиљ Фрашери“ Боговиње	продолжување со изградба на ново училиште		6.000.000,00	
ОУ "Рилидија" с.Селце	продолжување со изградба на ново училиште		5.000.000,00	
ОУ "Братство Миџени" Тетово - нас. Дреновец	продолжување со изградба на ново училиште		20.000.000,00	
ОУ „Г.К.Скендербеј“ с. Цепчиште	продолжување со изградба на ново училиште		8.000.000,00	
ЗАЈАС				
ОУ "Р.Р.Зајази"	довршување на изградба (обврска)		3.500.000,00	
Вкупно градежни работи:			96.250.000,00	
Вршење на стручно-технички надзор на објектите			1.750.000,00	
Проекти, ревизии на проекти, предмери, геомеханика			2.000.000,00	
Вкупно Потпрограма 2А			100.000.000,00	

Опис на градежни интервенции и износи по училишта Потпрограма 2Б Реконструкција

Организациона единица/основно училиште	Опис	Донаторски средства	Учество МОН Буџет 2008	Учество Биро Буџет 2008
БИТОЛА				
ОУ "Гоце Делчев " Битола	реконструкција и санација на училишен објект		3.500.000,00	
ОУ „Горѓи Сугарев“	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
ОУ „Кирил и Методиј“	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
ОУ „Браќа Миладиновци“ с. Добрушево Могила			1.000.000,00	
ОУ „Славко Лумбарковски“ с. Новаци	реконструкција и санација на училишен објект		4.000.000,00	
ВЕЛЕС				
ОУ „Стојан Бурчевски Буридан“ Иванковци	Санација		2.050.000,00	
ОУ "Даме Груев" Градско, ПУ с. Виничани	Санација на објектот		1.800.000,00	
ОУ „Кирил и Методиј“	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
ВИНИЦА				
ОУ „Славчо Стојменски“	реконструкција и санација на училишен објект		1.000.000,00	
ОУ „Никола Парачунов“ с. Драгобрашце	реконструкција и санација на училишен објект		1.800.000,00	
ГЕВГЕЛИЈА				
ОУ „Петар Мусев“ Богданци“	санација на објектот		3.100.000,00	
ГОСТИВАР				
ОУ „Кемал Ататурк“ Горна Бањица	реконструкција и доградба на објектот (МОН и Швајцарека агенција за развој и соработка)	2.600.000,00	4.400.000,00	
ОУ „Чајле“ с-Чајле	реконструкција на кров и громобранска инсталација		2.500.000,00	
НЕГОТИНО				
ОУ „Димка А.Габерот“ с.Бистрица	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
ДЕМИРХИСАР				
ОУ „Гоце Делчев“ ПУ с. Света	санација на објектот		1.000.000,00	

КАВАДАРЦИ				
ОУ „Пере Тошев" Росоман	замена на столарија (МОН и КФ Швајцарија-започнат проект)	2.500.000,00	500.000,00	
ОУ „Гоце Делчев“	Реконструкција и санација на објект		3.000.000,00	
ДРУГОВО				
ЦОУ „Христо Узунов“	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
КИЧЕВО				
ОУ „Мирче Ацев" с. Староец	реконструкција (започнат проект)		1.800.000,00	
ОУ „Санде Штерјоски“ - Кичево	реконструкција и доградба		7.000.000,00	
КРИВА ПАЛАНКА				
ОУ „Х.Т.Карпош" Ранковце, ПУ с.Псача	реконструкција на кров		2.000.000,00	
ОУ „Х.Т.Карпош" Ранковце	реконструкција на кров		1.000.000,00	
КУМАНОВО				
О У Магдалена Антова Куманово	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
ОУ „Толи Зордумис“, ПУ. с.Ржановце			3.000.000,00	
ОУ „Антун Чајупи" с. Отља	довршување на 2 училиници		500.000,00	
МАКЕДОНСКИ БРОД				
ОУ "Св.Климент Охридски" Македонски Брод	реконструкција на кров		2.000.000,00	
МАКЕДОНСКА КАМЕНИЦА				
ОУ „Кирил и Методиј“	реконструкција и санација на училишен објект		1.000.000,00	
ОХРИД				
ОУ „Братство единство" Охрид-објект Крет Цамија	реконструкција на објектот (фасада, столарија, олуци, тротоари)		5.500.000,00	
ОУ „Дебарца" Дебарца, ПУ с. Велмеј	санација на објектот		2.000.000,00	
КРИВОГАШТАНИ				
ОУ „Донче Смутрески,, с.Обршани. ПУ. Бела Црква	Довршување на започната реконструкција		1.000.000,00	
ОУ „Манчу Матак“ Кривогаштани	реконструкција и санација на училишен објект		1.000.000,00	
ПРИЛЕП				
ОУ "Горче Петров" с.Пешталево	реконструкција на објектот-довршување		2.000.000,00	
ОУ „Климент Охридски“	реконструкција и санација на училишен објект		5.000.000,00	
ОУ „Гоце Делчев“	санација на систем за парно греење		1.000.000,00	
ПЕХЧЕВО				
ОУ „Ванчо Китанов“	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
ПРОБИШТИП				
ОУ „Кирил и Методиј" Злетово	санација на објектот		2.500.000,00	
РАДОВИШ				
ОУ „Орце Николов“ с.Ињево	реконструкција и санација на училишен објект		2.500.000,00	

ОУ "Коста Рацин" Подареш	Реконструкција на објектот (кров, громобранска, подови)		5.000.000,00	
ОУ "Кирил и Методиј" Ораовица	санација на кров и подови		2.000.000,00	
РЕСЕН				
ОУ „Браќа Миладиновци“ с.Царев Двор	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
СВЕТИ НИКОЛЕ				
ОУ "Даме Груев" Ериелија, ПУ Амзабегово	санација на плафони, подови и електрична инсталација		1.000.000,00	
ОУ „Гоце Делчев" Свети Николе	реконструкција на објект (кров)		2.000.000,00	
КРАТОВО				
ОУ "Кочо Рацин"	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
КОЧАНИ				
ОУ „Раде Кратовче"	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
КРУШЕВО				
ОУ „Никола Карев“ с.Алдинци	реконструкција и санација на училишен објект		1.500.000,00	
МАВРОВО И РОСТУШЕ				
ОУ „Блаже Конески“ с.Скудриње	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
СКОПЈЕ – АЕРОДРОМ				
ОУ „Димитар Македонски"	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
ОУ „Г. Пулевски" нас. Аеродром	санација на топловодна мрежа		2.500.000,00	
СКОПЈЕ – БУТЕЛ				
ОУ "Св. Климент Охридски"	реконструкција на училишен објект		4.000.000,00	
ОУ "Гоце Делчев" с.Љубанци	реконструкција и санација		1.500.000,00	
СКОПЈЕ – ГАЗИ БАБА				
ОУ „Глигор Прличев“ Железара	реконструкција и санација на училишен објект		3.500.000,00	
ОУ „Наум Наумовски-Борче“	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
ОУ „Вера Јоциќ“ нас. Маџари	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00	
ОУ „Бајрам Шабани" с. Грушино, Арачиново	Реконструкција на објектот (МОН И КФ Швајцарија – започнат проект)	6.000.000,00	4.700.000,00	
ОУ „П.П. Његош" Колонија Идризово	реконструкција на систем за парно греење		1.600.000,00	
СКОПЈЕ – КИСЕЛА ВОДА				
ОУ „Св.Климент Охридски с. Драчево	реконструкција и санација на училишен објект		1.000.000,00	
ОУ „Невена Георгиева-Дуња“	реконструкција и санација на училишен објект		5.000.000,00	
ОУ „Наим Фрешери“ ПУ с.Моране	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
ОУ „Наим Фрешери, с.Студеничани	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00	
ОУ „Драга Стојановска" Сопиште, с.Црн Врв	реконструкција на објект		5.000.000,00	
ОУ „Златан Сремац"-Кисела Вода	санација на објектот		2.000.000,00	

СКОПЈЕ – САРАЈ			
ОУ „Бајрам Шабани“ с.Кондово, ПУ Долно Свиларе	реконструкција на кров и подови		3.500.000,00
ОУ „Дрита“ ПУ с.Копаница	довршување на две училиници		1.000.000,00
ОУ „Емин Дураку“ с. Буковик	реконструкција на објект (МОН и Швајцарска агенција за развој и соработка)	2.100.000,00	2.500.000,00
СКОПЈЕ – ЦЕНТАР			
ОУ "Кирил и Методиј" Центар	промена на столарија во училиници (МОН и Швајцарска агенција за развој и соработка)	2.400.000,00	2.900.000,00
ОУ „Песталоци“	реконструкција на кров (МОН и Швајцарска агенција за развој и соработка)	6.600.000,00	7.800.000,00
ОУ "Гоце Делчев"	реконструкција на електрична инсталација		2.500.000,00
ПЕТРОВЕЦ			
ОУ „Кочо Рацин“	реконструкција и санација на училишен објект		1.000.000,00
СКОПЈЕ – ЧАИР			
ОУ „Рајко Жинзифов“	санација на кров		4.000.000,00
ОУ "Петар Здравковски-Пенко"	реконструкција и санација на училишен објект		1.500.000,00
ОУ „Јане Сандански“ Чаир	санација на подови		2.000.000,00
СКОПЈЕ – ГОРЧЕ ПЕТРОВ			
ОУ „Димитар Беровски“	реконструкција и санација на училишен објект		2.000.000,00
СКОПЈЕ- КАРПОШ			
ОУ „Димо Хаџи Димов“	реконструкција и санација на училишен објект		3.000.000,00
ОУ „Ибе Паликуќа“	реконструкција и санација на училишен објект		5.000.000,00
СТРУГА			
ОУ „Екрем Јакуп“ с. Корошишта	реконструкција на кров		2.000.000,00
ОУ „Зини Хани“ Велешта			500.000,00
ОУ „Свети Климент Охридски“ Драслајца, ПУ с.Ложани	реконструкција (тавани, подови, зидови)		1.000.000,00
СТРУМИЦА			
ОУ "Маџуш Турновски" Ново Село	довршување на кров (заостаната обврска)		100.000,00
ОУ „Никола Вапцаров“	реконструкција и санација		3.000.000,00
ОУ "Гоце Делчев" Василево, ПУ с.Сушево	реконструкција на училишен објект		3.200.000,00
ОУ „Гоце Делчев“ с.Босилово ПУ с.Робово	реконструкција на објект		2.000.000,00
ОУ „Кирил и Методиј“ Иловица, ПУ с.Секирник	реконструкција на објектот		1.700.000,00
ОУ "Кирил и Методиј" Иловица ПУ Турново	довршување на кров		500.000,00
ТЕТОВО			
ОУ „Лирија“ Жеровјане	санација на објектот		5.200.000,00
ОУ „Реџеп Воќа“ с. Бродец	санација на објект		3.000.000,00
ТЕТОВО – ОПШТИНА ТЕАРЦЕ			
ОУ „Екрем Чабев“ с.Слатино	реконструкција на училишен објект		6.000.000,00

ОУ „Исмаил Кемали“ Нераште	реконструкција на училишен објект		10.000.000,00	
ШТИП				
ОУ „Димитар Влахов“ Штип Нас. Баби	реконструкција и санација на училишен објект		5.000.000,00	
ОУ „Страшо Пинџур“ Карбинци ПУ с. Долни Балван	реконструкција и санација на училишен објект		5.500.000,00	
	Вкупно градежни работи:		241.450.000,00	
Вршење на стручно-технички надзор на објектите			4.800.000,00	
Проекти, ревизии на проекти, предмери, геомеханика			5.550.000,00	
	Вкупно:		248.000.000,00	
	Санација на санитарни јазли		205.000.000,00	
	Вкупно Потпрограма 2Б:		458.000.000,00	

2. Оваа програма влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр.19-8339/1
5 февруари 2008 година
Скопје

Претседател на Владата
на Република Македонија,
м-р **Никола Груевски**, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

399.

Врз основа на член 55 од Судскиот деловник („Службен весник на РМ“ бр. 71/07), министерот за правда донесе

У П А Т С Т В О ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ПОСТАВУВАЊЕ, ПРОВЕРКАТА НА ЗНАЕЊЕТО И РАЗРЕШУВАЊЕТО НА ПОСТОЈАНИТЕ СУДСКИ ПРЕВЕДУВАЧИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1 (содржина)

Со ова упатство подетално се уредува начинот и условите за поставување и разрешување на постојаните судски преvedувачи (во натамошниот текст: преvedувачи), начинот на вршење на проверка на знаењето на странски јазик на кандидатите за преvedувачи (во натамошниот текст: кандидати).

Член 2 (преvedувачи)

(1) Преvedувачите се лица поставени на неопределено време, кои преvedуваат говор и писмен текст од македонски јазик на странски јазик и од странски на македонски јазик.

(2) Преvedувачите преvedуваат по барање на судот, државен орган, друга институција или граѓани.

II. ПОСТАВУВАЊЕ НА ПРЕВЕДУВАЧИ

Член 3 (поставување на преvedувачи)

(1) Министерството за правда (во натамошниот текст: министерство), ја спроведува постапката за поставување на преvedувачи во согласност со Законот за судовите („Службен весник на РМ“ бр. 58/06) и Судскиот деловник („Службен весник на РМ“ бр. 71/07) и на начин и под услови утврдени со ова упатство.

(2) Кандидатот до министерството поднесува барање за поставување преvedувач, во кое ги наведува личните податоци (име, татково име, презиме, адреса на живеење, e-mail адреса, телефон и слично), и наведува за кој јазик бара да биде поставен.

Член 4 (прилози)

(1) Кон барањето за поставување преvedувач, кандидатот е должен да приложи:

- уверение за државјанство;
- доказ за живеалиштето или престојувалиштето на подрачјето на судот, за кој што бара да биде поставен за преvedувач;
- уверение или диплома за завршено високо образование;
- потврда од овластена образовна институција за активно познавање на македонскиот јазик;
- уверение или потврда за активно познавање на странскиот јазик; и
- копије од уплатницата согласно член 24 од ова упатство.

(2) Прилозите кон барањето од точките а) заклучно со д), се доставуваат во оригинали или копија заверени кај нотар.

Член 5 (доказ за живеалиште или престојувалиште)

Како доказ за живеалиште или престојувалиште се смета копија од лична карта или патна исправа.

Член 6 (доказ за активно познавање на македонскиот јазик)

Како доказ за активно познавање на македонскиот јазик, се смета диплома за завршено средно, вишо или високо образование во Република Македонија.

Член 7 (доказ за активно познавање на странскиот јазик)

Како доказ за активно познавање на странскиот јазик, се смета диплома за завршено средно, вишо или високо образование, доколку образованието се одвивало на странски јазик, односно уверение или потврда за активно познавање на странскиот јазик.

**Член 8
(двојни исправи)**

(1) Доколку податоците од исправите кои се приложуваат како доказ кон член 4 став 1 точки а) и б) се идентични, кандидатот треба да достави само уверение за државјанство.

(2) Доколку кандидатот со една исправа докажува дека ги исполнува условите предвидени во член 4 став 1 точки в) и г), кандидатот ја доставува само таа исправа.

(3) Доколку кандидатот со една исправа докажува дека ги исполнува условите предвидени во член 4 став 1 точки в) и д), кандидатот ја доставува само таа исправа.

(4) Доколку кандидатот ќе биде поставен за преведувач, само ако претходно успешно ја положи проверката на знаењето.

**Член 9
(проверка на знаење)**

(1) Доколку кандидатот ги исполнува условите предвидени во член 4 од ова упатство, писмено се известува за датумот, часот и местото на проверка на знаењето на странски јазик. Проверката на знаењето се врши согласно член 22 од ова упатство.

(2) Кандидатот ќе биде поставен за преведувач, само ако претходно успешно ја положи проверката на знаењето.

**Член 10
(решение)**

(1) Решение за поставување на преведувач донесува министерот за правда.

(2) Во решението се наведува името, татково име, презимето, адреса на живеење, јазикот за кој се поставува и судот на чие подрачје се поставува преведувачот.

**Член 11
(свечена изјава)**

Преведувачот може да започне со работа откако пред претседателот на судот за кој е поставен ќе даде свечена изјава согласно членот 41 од Судскиот деловник.

**Член 12
(објавување на поставувањето)**

Поставувањето на кандидатот за преведувач се објавува во "Службен весник на Република Македонија" и се запишува во Именикот на преведувачи кој се води во министерството, согласно член 42 од Судскиот деловник.

III. РАЗРЕШУВАЊЕ НА ПРЕВЕДУВАЧОТ

**Член 13
(почеток на постапка за разрешување)**

Министерството ја спроведува постапката за разрешување на преведувачи во согласност со член 48 од Судскиот деловник.

**Член 14
(одговор)**

(1) Предлогот на претседателот на судот, односно известувањето дека е започната постапка за разрешување по службена должност со наведување на причините се доставува на одговор на преведувачот против кого е започната постапката за разрешување.

(2) Преведувачот е должен да достави одговор во рок од 15 дена од приемот на известувањето.

**Член 15
(привремено одземање на право)**

(1) Министерот по предлот на комисијата од членот 16 на ова упатство со решение може привремено да му го одземе правото на вршење на должноста на преведувач, доколку постои основана опасност дека ќе настанат ненадоместливи штетни последици ако преведувачот продолжи со работата.

(2) Привременото одземање на правото за вршење на должноста преведувач, трае до донесувањето на решението во постапката за разрешување, но не подолго од една година.

(3) Привременото одземање на правото за вршење на должноста преведувач се забележува во Именикот на преведувачи и се објавува на веб-страната на министерството.

**Член 16
(комисија)**

(1) Во министерството се формира комисија од три члена, која ги проверува наводите доставени од предлагачите за разрешување на преведувач предвидени во член 38 став 2 од Судскиот деловник.

(2) Членовите на комисијата се од редот на државни службеници, вработени во министерството.

(3) Претседателот на комисијата задолжително е од редот на раководни државни службеници во министерството.

**Член 17
(работа и извештај на комисијата)**

(1) Комисијата работи на седница на која може да го покани преведувачот против кого се води постапка и стручно лице за јазикот за кој преведувачот е поставен.

(2) Комисијата се состанува веднаш по приемот на барањето за поведување постапка за разрешување на преведувачот од овластен предлагач согласно член 48 став 2 од Судскиот деловник.

(3) Најмногу во рок од 15 дена од формирањето, комисијата подготвува писмен извештај врз основа на собраната документација и податоци, кои биле добиени во постапката за разрешување.

(4) Извештајот на комисијата го содржи предлогот на одлуката по спроведување на постапката за разрешување.

(5) Доколку комисијата утврди дека не се исполнети условите за разрешување на преведувачот, тоа се констатира во извештајот и истиот се доставува до претседателот на судот и преведувачот.

**Член 18
(решение за разрешување)**

(1) Решението со кое министерот го разрешува преведувачот од должноста, се доставува до преведувачот и до претседателот на судот во кој бил поставен.

(2) Решението влегува во сила со неговото донесување.

(3) Решението се објавува во "Службен весник на Република Македонија" и на веб-страната на министерството.

(4) Разрешениот преведувач во рок од три дена по приемот на решението е должен да го врати печатот.

IV. СОДРЖИНА И НАЧИН НА ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊЕТО

Член 19 (комисија)

(1) Проверка на знаењето се врши пред Комисија за проверка на знаењето за странски јазик на кандидатите за преведувачи, која ја именува министерот.

(2) Комисијата е составена од претседател, два члена и секретар и нивни заменици.

(3) Постојани членови на комисијата се претседателот и секретарот и нивните заменици.

(4) Претседателот на комисијата, секретарот и нивните заменици се од редот на државните службеници во министерството, а другите два члена и нивните заменици се именуваат од редот на стручните лица од високошколските установи за странски јазици.

Член 20 (надомест)

(1) На претседателот, членовите и секретарот на Комисијата за проверка на знаење на странски јазик им припаѓа надомест за работата во комисијата.

(2) Висината на надоместот од став 1 на овој член, ја определува министерот за правда.

Член 21 (вршење проверка на знаење)

(1) Проверка на знаењето на кандидатите се врши најмалку два пати во годината.

(2) Рокот за проверка на знаењето мора да биде одреден, така што од денот на приемот на известувањето до денот на проверка на знаењето треба да поминат најмалку 15 дена за подготовка на кандидатот.

(3) Програмата за проверка на знаењето на странски јазик ја пропишува министерот за правда.

(4) Претседателот на комисијата се грижи за правилно спроведување на проверката на знаењето.

Член 22 (проверка на знаењето)

(1) Проверката на знаењето, согласно член 39 став 3 од Судскиот деловник, се врши писмено или усно.

(2) Писмениот дел од проверката опфаќа превод на тужба, обвинение, судска одлука, договор, извадоци од закон и слично од македонски на странски јазик и од странски на македонски јазик.

(3) Писмениот дел од проверката трае најмногу три часа. Кандидатот може да користи речник, закон и стручна литература.

(4) Кандидатот кој ќе ја заврши писмената работа може да пристапи кон усниот дел од проверката.

(5) Усниот дел од проверката се врши најдоцна во рок од седум дена по спроведувањето на писмениот дел од проверката.

(6) Усмениот дел од проверката опфаќа познавање од:

- уставно уредување на Република Македонија;
- организација и делување на правосудните органи; и
- основи на судските постапки (кривична, парнична, вонпарнична и управна).

(7) Усниот дел од проверката се состои и од директен превод што кандидатите го вршат на текст кој го чита член на комисијата од македонски на странски јазик и обратно (консекутивен превод).

(8) Усниот дел од проверката трае најмногу еден час за секој кандидат.

Член 23 (резултат од проверката на знаењето)

Кандидатот успешно ја положил проверката на знаењето на странскиот јазик, доколку комисијата одлучи дека успешно го положил и писмениот и усниот дел од проверката.

Член 24 (објавување на резултатите)

(1) Секретарот на комисијата составува записник со резултатите од писмениот и усниот дел од проверката на знаењето на странскиот јазик за сите кандидати, кој го потпишуваат сите членови на комисијата.

(2) Комисијата ја оценува проверката на знаењето со заедничка оценка "ПОЛОЖИЛ/А", или "НЕ ПОЛОЖИЛ/А".

(3) Резултатот од проверката на знаењето го соопштува претседателот на комисијата во присуство на сите членови на комисијата и на кандидатите.

(4) Претседателот на комисијата записникот од став 1 на овој член, го доставува до министерот за правда.

(5) Министерот за правда најдоцна во рок од осум дена за кандидатите кои успешно ја завршиле проверката на знаењето, донесува решение согласно член 10 од ова упатство.

Член 25 (трошоци)

(1) Трошоците за проверка на знаењето ги сноси кандидатот.

(2) Доколку кандидатот за време на проверката на знаењето се откаже од писмениот или усниот дел, уплатените средства не му се враќаат.

(3) Доколку кандидатот не се јави на проверката на знаењето, а за тоа претходно ја известил комисијата најмалку три дена пред рокот закажан за проверка, уплатените средства се префрлаат само за наредниот термин на проверка на знаењето.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26

Програмата за проверка на знаењето од член 21 став 3 од ова упатство, ја пропишува министерот најдоцна во рок од 10 дена сметано од денот на влегувањето во сила на ова упатство.

Член 27

Ова упатство влегува во сила осмиот ден по објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 07-1119/3
26 февруари 2008 година
Скопје

Министер за правда,
Михајло Маневски, с.р.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО,
ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО**

400.

Врз основа на член 8 став 10, 11 и 12, член 9 став 2, член 14 став 2, член 16 став 3, член 17 став 3, член 18 став 5 и член 20 став 3 од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија („Службен весник на Република Македонија” бр.39/2006), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ТРГОВИЈА СО СЕМЕНСКИ МАТЕРИЈАЛ
ОД ТУТУН**

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Содржина на правилникот

Со овој правилник се пропишува, етикетањето на партиите семе, максималната големина на партија семе, начинот на пакувањето и препакувањето на семенскиот материјал од тутун; типовите и категориите, како и поблиските услови за ставање во трговија; формата, содржината и начинот на водење на евиденција на семенски материјал на тутун кои не ги исполнуваат условите за трговија, а кои се наменети за научни цели, селекција, официјално испитување или за инспекциски надзор; формата и содржината и начинот на водење на евиденција од страна на снабдувачот за состојбата на семенските посеви и поблиските услови за вршење на подготовката за трговија; начинот, постапката, методите за вршење стручна контрола на семенските посеви и земање мостри за испитување, како и условите за производство што треба да ги исполнуваат посевите, роковите, формата и содржината на пријавата; начинот и постапката за сертификација, формата и содржината на сертификатот како и формата и содржината на етикетите.

Член 2

Типови на тутун

За земјоделско производство се користат растенија од културниот вид *Nicotiana tabacum* L. со следните типови на тутун:

- ориенталски - ароматични типови на тутун
- полуориенталски - дополнителни типови на тутун
- крупнолисни типови на тутун.

Член 3

Значење на поимите

Поимите употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. семе на селекционерот е семе кое го произведува селекционерот, односно одржувачот на сортата или е произведено во негово име и за негова сметка, а е наменето за производство на предосновно или основно семе;

2. не конечно сертифицирано семе е произведено семе за кое во постапката за официјално сертифицирање било утврдено дека ги исполнува условите од прилогот 1, кој е составен дел на овој правилник;

3. конечно сертифицирано семе е семе кое во постапката, односно анализите извршени од официјална лабораторија е утврдено дека семето ги исполнува условите во поглед на квалитетот наведени во прилог 2 кој е составен дел на овој правилник;

4. орган за сертифицирање е правно или физичко лице, на кое му е дадено јавно овластување во согласност со Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија (во понатамошниот текст: Закон), кој го контролира семенскиот материјал од земјоделски растенија;

5. лицата кои вршат контрола и земаат мостри и лабораторните под службен надзор се физички или правни лица кои ги исполнуваат пропишаните услови во согласност со Законот, овластени од Управата за семе и саден материјал, за вршење прегледи под службен надзор, земање на мостри под официјален надзор и за тестирање на семенски материјал под официјален надзор;

6. преглед на поле е дел од постапката за официјално сертифицирање, со која се утврдува дали семенскиот насад на тутунски растенија ги исполнува пропишаните услови;

7. сорта која се опрашува на поинаков начин (туѓооплодна) е група на селектирани растенија, која јасно се разликува од другите сорти по било која особина и ги зачувува тие особини при размножувањето;

8. синтетичка сорта е сорта која се опрашува на поинаков начин (туѓооплодна) и е призната заради посебни својства. Не е хомозиготна, а е во генетска рамнотежа. Бројот на генерации на сертифицирано семе е ограничен;

9. родителска компонента е најмала единица која селекционерот ја употребува за одржување на својата сорта од која во една или повеќе генерации е произведено семето од таа сорта;

10. машка стерилност е стерилност на поленовиот прав кај двополните растенија;

11. хибридноста е процент на наследување на својствата на родителските компоненти во првата генерација (F1);

12. средства за хемиска хибридизација (во понатамошниот текст: СНА), се хемикалии, кои при употреба во одредена фаза од развојот на растенијата од двополовите растенија, предизвикуваат престанување на создавање на цветен полен или му ја одземаат можноста за оплодување и растенијата стануваат машкостерилни;

13. цитоплазматска машка стерилност (во понатамошниот текст: CMS), е машка стерилност на двополовите растенија која може генетски или цитоплазматски да се контролира.

Член 4

Категории на семе

(1) Со семе на тутун може да се тргува само со следниве категории:

а) основно семе од тутун:

- го произвел одржувачот на сортата или е произведено во негово име и за негова сметка, непосредно од семе на селекционерот или произведено од предосновно семе;

- е наменето за производство на семе од категоријата на сертифицирано семе,

- одговара на условите во поглед на квалитет и други услови за основно семе, од прилог 1 и прилог 2 кои се составен дел на овој правилник;

- во постапката за официјално сертифицирање, со официјален преглед од страна на органот за сертифицирање било утврдено дека ги исполнува условите од оваа точка, односно дека лицата кои вршат контрола и земаат мостри и лабораториите под службен надзор со преглед утврдиле дека се исполнети условите од оваа точка;

б) Сертифицирано семе од тутун :

- го произвел одржувачот на сортата или е произведено во негово име и за негова сметка, непосредно од основно семе;

- одговара на условите во поглед на квалитет и други услови за основно семе, од прилог 1 и прилог 2 кои се составен дел на овој правилник;

- во постапката за официјално сертифицирање, со официјален преглед од страна на органот за сертифицирање било утврдено дека ги исполнува условите од оваа точка, односно дека лицата кои вршат контрола и земаат мостри и лабораториите под службен надзор со преглед утврдиле дека се исполнети условите од оваа точка.

Член 5

Трговија со предосновно семе и не конечно сертифицирано семе

По исклучок на одредбите од член 4 од овој правилник, може да се тргува и со:

а) предосновно семе, доколку:

- органот за сертифицирање со официјален преглед утврдил дека предосновното семе ги исполнува условите за сертифицирање како основно семе, од прилогот 1 и 2 од овој правилник;

- семето е спакувано и оригинално затворено согласно со одредбите на овој правилник, и

- пакувањата се означени со официјална етикета, на која се наведени податоците од точката 1 од прилогот 4, кој е составен дел на овој правилник;

б) неконечно сертифицирано семе, е доколку се тргува со намена да се подготви за пазар, а е во согласност со одредбите од овој правилник.

Член 6

Исклучоци во поглед на 'ртливоста

(1) По исклучок на одредбите од член 4 и член 5 од овој правилник, официјално се сертифицира и се пушта во трговија семе од категорија на предосновно семе и основно семе, иако не ги исполнува условите во поглед на ртливост од прилог 2.

(2) По исклучок на одредбите од член 4 од овој правилник, официјално се сертифицира и се пушта во трговија до првиот примател, со семе од категоријата на основно семе, сертифицирано семе, иако официјалниот преглед со кој се утврдува дали семето одговара на условите за ртливост од прилог 2, се уште не е завршен.

(3) Во случаите од став (1) и (2) од овој член, органот за сертифицирање може да издаде етикети од член 20 од овој правилник, кога е приложен привремен аналитички извештај за квалитетот на семето и ако е наведено името и адресата на првиот примател на семето.

(4) Пакуваното семе од став (1) од овој член, снабдувачот треба да го означи со дополнителна етикета која ги содржи следниве податоци:

- моментална 'ртливост на семето,
- лично име и адреса на стален или привремен престој, или фирма и седиште на снабдувачот, и
- број на партија на семето.

Член 7

Национална сортна листа

Официјално сертифицирање и трговија може да се врши со сорти на тутун кои ги исполнуваат условите за упис и се запишани во националната сортна листа.

За семе од сорти на тутун, кои се во постапка за запишување во националната сортна листа, може да се врши официјално сертифицирање, односно трговија со семето.

II. ПРОИЗВОДСТВО НА СЕМЕ

Член 8

Пријавување на семенски насади

(1) Снабдувачот го пријавува семето за официјално сертифицирање кај органот за сертифицирање и до Управата со пријава, на образец бр. 1, даден во прилог 5, кој е составен дел на овој правилник.

(2) Пријавата ги содржи најмалку следниве податоци за:

- снабдувач: лично име и адреса на постојан или привремен престој или фирма и седиште на снабдувачот и негов единствен регистарски број,

- производителот, кога тој произведува семе во име и за сметка на снабдувачот: лично име и адреса на постојан или привремен престој или фирма и седиште на производителот,

- место на производство,

- земјиште на кое е засеан семенскиот насад: површина и број на парцелата (катастарски број), како и микротопоним за земјиштето,

- предходни посеви на земјоделски растенија на земјиштето,

- потекло на употребеното семе за семенскиот насад,

- дата на расадувањето,

- површина на семенскиот насад и број на растенија по единица површина,

(3) Снабдувачот кон пријавата треба да приложи копии од документи, со кои се докажува потеклото на употребеното семе. Доколку снабдувачот употреби семе кое сам го произвел, доволна е копија од официјалниот сертификат за не конечно сертифицирано семе, која ја издава органот за сертифицирање во согласност со член 15 од овој правилник.

(4) Рокот за пријавување на семенскиот посев за официјално сертифицирање за секоја година е:

- до 15 јули.

Член 9 Плодоред

(1) Парцелата е соодветна за производство на семенски насад за одделен тип, односно сорта на тутун, доколку на неа најмалку една предходна вегетациона сезона не била насадена со тутун.

(2) По исклучок на одредбите на став (1) на овој член, на иста парцела едно по друго може да се произведува семенски насад од иста сорта и категорија на тутун, доколку сортната автентичност одговара на условите од прилог 1 од овој правилник.

(3) По исклучок на одредбите од став (1) и (2) на овој член, насадите за прозивводство на хибридно семе од тутун, не треба да се одгледуваат на иста парцела една по друга година.

Член 10 Изолација

(1) Семенскиот насад од тутун кои се опрашуваат на друг начин (туѓооплодни), треба да е оддалечен од насади од ист тип и сорта кои се извори на цветен полен, за да се спречи несаканото опрашување на семенскиот насад.

(2) Семенскиот насад од тутун треба од другите насади со тутун да е оддалечен со природна изолација, или со вештачка изолација за да се спречи туѓо опрашување и мешање на семето за време на бербата.

(3) Условите за изолација на семенските посеви на тутун од точка 1 и 2 се наведени во прилог 1 од овој правилник.

Член 11 Заплевеност

Доколку органот за сертификација утврди дека семенскиот насад е толку многу заплевен да на него не е можно производство на семе кое ќе одговара на условите од овој правилник, официјално не се сертифицира.

Член 12 Здравствена состојба

Условите во поглед на здравствена состојба на семенските насад на тутун се наведени во прилогот 2 од овој правилник.

Член 13 Идентитет и чистота на сортата

(1) Семенскиот насад во поглед на идентитетот и чистота на сортата, односно кај категоријата трговско семе, треба да ги исполнува условите од прилогот 1 и 2 од овој правилник.

(2) Условите од став (1) на овој член се однесуваат и за семе од сите типови на тутун.

(3) Кај семе од хибридните, хибридниот идентитет и чистота, се однесува и на особините од родителските компоненти, вклучувајќи ја и машката стерилност и обновата на фертилитетот.

Член 14 Стручна контрола на семенските насади

(1) Органот за сертифицирање по прием на пријавата од член 8 од овој правилник, врши преглед на семенскиот насад на полето. Прегледот се врши во фаза која овозможува точна проценка за исполнувањето на условите пропишани со овој правилник.

(2) Кај тутунот, треба да се извршат најмалку три прегледи на поле за секој семенски насад.

(3) Првиот преглед кај семенските насади со тутун се врши во фаза на бутонизација на растенијата, вториот преглед во фаза на цветање на тутунот кога се утврдува идентитетот и чистотата на типот и сортата, и третиот преглед се врши во фаза на млечна зрелост на семето.

(4) Големината, бројот и распоредувањето на контролните единици, како и методите за вршење на стручна контрола над производството на семенските посеви по кои се вршат прегледите на поле дадени во прилог 1 од овој правилник.

(5) Покрај методите од став (4) на овој член, по барање на производителот, прегледите на поле можат да се вршат и според методите на организацијата за економска соработка и развој (во понатамошниот текст: OECD шеми).

Член 15 Сертификација на семе кое не е конечно сертифицирано

(1) Органот за сертифицирање, по завршениот последен преглед на семето на поле од член 14 на овој правилник, составува записник, на образец 2 даден во прилог 6 кој е составен дел на овој правилник.

(2) Доколку, со прегледите на полето е утврдено дека семенскиот насад ги исполнува условите утврдени со овој правилник, на барање на снабдувачот, органот за сертифицирање издава сертификат за неконечно сертифицирано семе за тутун на образец 3, даден во прилог 7 кој е составен дел на овој правилник.

Член 16 Конечна официјална сертификација за извршена стручна контрола

(1) Органот за сертифицирање на барање на снабдувачот, конечно го сертифицира семето со издавање на сертификат за извршена стручна контрола на семенски насад, на образец бр. 5 даден во прилог 9 кој е составен дел на овој правилник, кој треба да ги содржи податоците од прилог 4 кој е составен дел на овој правилник, доколку:

- за наведеното семе бил извршен преглед на поле;
- семето ги исполнува условите за соодветна категорија на семе од прилог 1 на овој правилник;
- со официјален преглед е утврдено дека се исполнети условите од прилогот 2 за истата категорија.

III. ПОДГОТВУВАЊЕ НА СЕМЕТО ЗА ПАЗАР

Член 17 Партија и земање на мостри од семето

(1) Снабдувачот го пријавува земањето на мострите и пакувањето на партија семе. Најголема маса на партија семе е наведена во прилог 3, кој е составен дел на

овој правилник. Пријавата за земање на мостри посебно се поднесува на образец 4, прилог 8, кој е составен дел на овој правилник.

(2) Пријавата ги содржи најмалку следните податоци за:

- снабдувач: лично име и адреса на постојан или привремен престој или фирма и седиште на снабдувачот, и негов единствен регистарски број,

- место на кое се земаат мострите од семето,
- тип, сорта и категорија на семиња од тутун,
- партија на семето од кое се земаат мострите,
- количество на семето и начин на негово пакување.

(3) Мострите за преглед на сортите на тутун за анализа на квалитет на семето, во постапката за официјално сертифицирање и за трговско семе, се земаат од хомогени партии. Најголема дозволена големина на партијата и големина на мострата е наведена во прилог 3.

(4) Мострите за анализа на квалитетот на семето, службено ги зема органот за сертификација од уште неспакувана и затворена хомогена партија на семето, кој ја запечатува по земање на мострата. Доколку семето е веќе затворено и означено под официјален надзор, мострите за анализа на квалитетот на семето се земаат од спакувана партија на семето.

(5) На органот за сертификарање, треба да му се овозможи пристап до секоја единица на пакување во партија на семето.

(6) Начинот на земање мостри и вршење на анализа за квалитет на семето, се врши според методите од Меѓународната организација за тестирање на семето (ISTA) или методите пропишани од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство согласно член 8 став 10 од Законот.

Член 18

Конечна сертификација на семе

Конечно официјално сертифицирање на семето од тутун се врши доколку се утврди дека семето во поглед на квалитет ги исполнува условите од прилог 2 од овој правилник за што се издава сертификат за квалитет на семето на образец 5 даден во прилог 9 кој е составен дел на овој правилник.

IV. ТРГОВИЈА СО СЕМЕ

Член 19

Основни услови за трговија со семе

Со основно семе и сертифицирано семе од ситетипови и сорти на тутун, може да се тргува само со хомогени партии и затворени пакувања, кои согласно со член 21, 22, 23 и 24 од овој правилник имаат соодветен систем на затворање и означување.

Член 20

Официјални, етикети на снабдувачот и OECD етикети

(1) Семето со кое се тргува, се означува со официјални етикети кои ги издава органот за сертификација за партија на семето кое ги исполнува условите од овој правилник.

(2) Официјалните етикети се во:

- бела боја, со љљакова дијагонална линија за преосновно семе,

- бела боја за основно семе,
- сина боја за сертифицирано семе,
- портокалова боја за семе на сорти кои се во постапка за запишување во националната сортна листа.

(3) Официјалните етикети се означени со сериски броеви. Најмали димензии на официјалната етикета е 110 mm x 67 mm.

(4) По исклучок на одредбите од став (1) од овој член, малите пакувања на семето можат да се означат со етикета од снабдувачот. Бојата на етикетата од снабдувачот за одделна категорија на семето е иста како и бојата на официјалната етикета од став (2) од овој член. Проверка на содржината и формата на етикетата се врши пред првата употреба.

(5) За секоја партија на семето се издава сертификат за официјална сертификација на семето, кој ги содржи најмалку тие податоци кои се наведени на официјалната етикета.

(6) На посебно барање на снабдувачот, и доколку се исполнети условите во согласност со OECD шемите за сертификација, се издава OECD етикети и OECD сертификат за идентитетот и чистота на сортата.

(7) Податоците, кои треба да се отпечатени на етикетите се наведени во прилог 4 кој е составен дел од овој правилник.

Член 21

Пакување и затворање

(1) Пакувањето на основното семе и сертифицираното семе се официјално оригинално затворени или оригинално затворени под официјален надзор, така што да не можат да се отворат без да се оштети системот за затворање или да се оштети официјалната етикета или пакувањето.

(2) На системот за затворање на пакувањата на семето од став (1) на овој член е прицврстена официјална етикета или прицврстена официјална плomba за да гарантира оригиналност на затворањето. Оригиналноста на затворањето е обезбедена и со употреба на поинаков систем на затворање кој не може повторно да се употреби.

(3) Пакувањето не може повторно да се затвора, освен под официјален надзор. Доколку пакувањата повторно се затвора, на официјалната етикета се запишува датумот на повторното затворање и органот кој го одобрил повторното затворање.

(4) Етикетите односно сертификатите за официјално сертифицирање на семето важат до крај на вегетационата сезона од тековната реколта.

(5) По изминување на рокот од став (4) на овој член, на барање на снабдувачот се врши повторна анализа за квалитет на семето, најмалку на енергијата на р'тење и вкупната р'тливост, и семето доколку сеуште ги исполнува пропишаните услови, дополнително се означува согласно прилог 4 од овој правилник.

Член 22

Затворање и означување под официјален надзор

(1) По исклучок од член 21 став (1) од овој правилник, на барање на снабдувачот за тековната година може да му се одобри сам оригинално да го затвори изначи пакувањето на семето со официјалните етикети,

доколку снабдувачот обезбеди стручно оспособено лице кое е непосредно одговорно, за означување на семето со официјални етикети.

(2) На снабдувачите на кои им е одобрено затварање и означување согласно став (1) на овој член им се обезбедува официјален надзор кога семето оригинално ќе се затвара и означува со официјалните етикети, така што стручниот работник за сертификарање непосредно ќе го надгледува официјалното означување на семето кај најмалку 5% од партиите на семето.

Член 23 Означување

(1) Пакувањето на основното семе и сертифицираното семе, освен малите пакувања, треба да е означено така да на надворешната страна има прицврстена официјална етикета која не била предходно употребена. Доколку се употребува етикета со врвка, нејзиното прицврстување треба да е обезбедено со официјална пломба.

(2) При пакување на семето може да се употребуваат официјални самолепливи етикети кои треба да се прицврстени така што нивното отстранување или замена, да не е можно без видливо оштетување на етикетата или пакувањето.

(3) По исклучок на став 1 од овој член, може пропишаните податоци да се печатат непосредно на пакувањата на семиња од тутун од категориите на основно семе и сертифицирано семе, кои не можат да се избришат.

(4) Секое пакување треба да содржи етикета од снабдувачот со истата боја како што е официјалната етикета, и на него треба да се наведени најмалку податоците од точка 2 алинеа 2, 3, 4, 5 и 7 од прилог 4 од овој правилник. Етикетата на снабдувачот треба да е изработена така да не може да се замени со официјалната етикета. Етикета на снабдувачот не е потребна, доколку податоците се отпечатени на пакувањето и не можат да се избришат или е употребена самолеплива етикета, или етикета од материјал кој не се кине.

(5) Семињата од тутун кои не ги исполнуваат сите услови во поглед на квалитет согласно овој правилник, или доколку сортата не е запишана во националната сорта на листа со нив се тргува ако се означени на следниот начин:

- пакувањето на семињата од тутун, кои не ги исполнуваат сите услови во поглед на квалитет од овој правилник, треба да е означено со етикета за соодветна категорија на семето,

- пакувањето на семињата од тутун, на кои сортата не е запишана во националната сорта на листа треба да е означено со етикета во кафеава боја;

- пакувањата на семињата од алинеа 1 и 2 на овој став треба дополнително да се означени и да е наведен следниот текст: "Семето не ги исполнува пропишаните услови за категорија".

Член 24 Евиденција на увезеното семе

За увезените семиња од тутун за научни цели врз основа од копијата од решението од фитосанитарниот инспектор за дозволен увоз на семето се води евиденција која ги содржи најмалку следните податоци:

- вид,
- сорта,
- категорија,
- држава на производство на семето и орган за сертификарање,
- држава извозничка,
- увозник,
- количество на семе.

Член 25 Постконтрола

(1) За проверување на соодветноста на семето, кое официјално се сертифицира, односно тргува во Република Македонија согласно овој правилник, официјално се земаат мостри за постконтрола за одредување на идентитетот и чистота на сортата, како и за здравствената состојба.

(2) Мостри се земаат од:

- сите партии на семето од категорија на сертифицирано семе, и од сите партии од предосновно семе и од основното семе,

(3) Мострите се земаат од одреден дел на партии на семето кое е пуштено во трговија.

(4) Земањето на мостри од семето се врши согласно методите од став (6) на член 17 од овој правилник.

(5) Бројот на мострите од категоријата на сертифицирано семе, од став 2 на овој член и сертифицирано семе во постконтролата изнесува до 5% од сите партии на семето.

(6) Бројот на мострите на семето секоја година е прилагоден според резултатите од постконтролата на семињата од тутун од предходната година, и тоа:

Број на мострите на семето за постконтрола во предходната година, кое не ги исполнува условите од овој правилник	Најмал број на проверки за постконтрола на семето во тековната година
Помалку од 0,5%	5%
0,5% - 3,0%	10%
Повеќе од 3,0 %	20%

(7) По исклучок на став (6) на овој член, постконтролата се врши за сите мостри од категорија на сертифицирано семе, доколку семето е произведено во Република Македонија.

(8) Со постконтролата се проверуваат сите мостри на семето од селекционерот, на оние особини кои можат да ја потврдат соодветноста со резултатите од пробите на различност, хомогеност и постојаност на сорта и морфолошкиот опис на сортата. Доколку резултатите во поглед на идентитетот и чистота на сортата се негативни, семето произведено од селекционерот не се сертифицира.

(9) За вршење на постконтрола се спроведува постапка за вршење на постконтрола на семето пропишана од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство, согласно член 33 став 7 од Законот.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 26

Престанување на важење на прописите

(1) Со денот на влегување во сила на овој правилник престануваат да важат одредбите кои се однесуваат на тутунот од Правилникот за начинот за вршење на стручна и здравствена контрола над производството на земјоделско семе ("Службен весник на СРМ" бр.13/76).

(2) Со денот на влегување во сила на овој правилник престанува да се применува Правилник за квалитет на семето на земјоделски растенија ("Службен лист на СФРЈ" бр.47/87, 60/87, 37/88, 55/88 и 81/89).

Член 27

Влегување во сила на правилникот

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Бр. 08-1534/3

21 февруари 2008 година
Скопје

Министер,
Ацо Спасеноски, с.р.

Прилог 1

УСЛОВИ ЗА СЕМЕНСКИ НАСАДИ НА ТУТУН

Методи за вршење на стручна контрола за тутун

Кај тутунот задолжителни се најмалку три (3) прегледи.

Првиот преглед се врши во фаза на бутонизација на тутунот. Со тој преглед се утврдува чистотата на сорта, присуството на плевели, нападот од растителни болести и штетници, нарочно од оние кои се пренесуваат со семе, како и изледот, изедначеноста на насадот.

Вториот преглед се врши кога растенијата се во фаза на полно цветање. Со овој преглед се утврдува идентитетот на сортата, чистотата на сортата, здравствената состојба на насадот, присуство на плевели, општиот изглед и полегнувањето на насадот.

Третиот преглед се врши во фаза на млечна зрелост на семето каде што се утврдува здравствената состојба на насадот и очекуваниот принос на семе.

Идентитетот на сортата, чистотата на видот на насадот од тутун се утврдува со детален преглед на мострата на контролната единица. За контролната единица се зема површина од 100 m². Ако насадот е до 1 ha, тогаш за набљудување се земаат 5 контролни единици, од 1-5 ha се земаат 7, ако насадот е над 5 ha тогаш на секои следни 10 ha дополнително се зема уште 1 контролна единица. На насадот на површина од 100 m² се одредува максималниот број на растенија од други сорти на тутун.

Насадот треба да е со нормален склоп на растенија по единица површина: кај ориенталските сорти на тутун околу 150 000 растенија на 1 ha, кај полуориенталските сорти на тутун околу 80 000 растенија на 1 ha и кај крупнолистните сорти на тутун околу 25 000 растенија на 1 ha, со максимални отстапувања до 20%.

Насадот на тутун нема да се одобри како семенски, ако се утврди дека:

- има присуство над дозволеният број на растенија од други типови и сорти на тутун, согласно прилог бр. 1 точка 1.2 од овој правилник;

- не се исполнети условите пропишани со нормите за најмала просторна изолација на семенските насади од насадите на други типови и сорти со кои се вкрстосуваат, согласно точка 1.1, прилог бр. 1 од овој правилник;

- полегнувањето на растенијата во насадот во млечна зрелост е повеќе од 20%. Ако насадот е полегнат само во еден дел од парцелата нема да се признае само тој дел;

- неизедначеноста на насадот е повеќе од 20% од вкупната површина. При оценување на изедначеноста се зема фенотипската униформност на насадот, густината и степенот на оплодување на растенијата;

- присуството на болести, штетници и плевели е над дозволеното, согласно прилог бр. 2 точка 2 од овој правилник;

- не се исполнети и другите услови пропишани со методите за одобрување на семенски насади на тутун.

1. Услови за сорти на тутун

1.1. Изолација

Семенскиот насад со тутун - *Nicotiana tabaccum* L, мора да биде оддалечен од соседните извори на цветен полн, кој би можел да предизвика несакано туѓо опрашување, најмалку:

- основно семе 600 метри изолација,
- сертифицирано семе 500 метри изолација.

Горенаведените оддалечувања може да се намалат, доколку постои заштита (на пример: насад на високи растенија или појас на шума) од несаканото туѓо опрашување. Семенскиот насад со тутун нема потреба да биде изолиран ако во околината има насад со тутун од машкостерилни сорти.

1.2. Сортна чистота

Најголем дозволен број на растенија кои очигледно не припаѓаат на сортата, во семенскиот насад кај сите типови и сорти на тутун, не смее да надминува:

- 1 растение на 100 m² во насад наменет за производство на основно семе,
- 2 растенија на 100 m² во насад наменет за производство на сертифицирано семе.

1.3. Заплевеност

Услови за присутност на чума - *Orobanche* sp. кај тутунот, се утврдува на следниот начин:

- во семенскиот насад за време на преглед во поле, службено извршен, во согласност со одредбите од член 14 од овој правилник и со овој прилог, не смее да има присуство на растенија од чума - *Orobanche* sp и во мострата со маса најмалку 0.1 kg, земена во согласност со одредбите од член 17 од овој правилник, за време на службено проверување, не смее да има присуство на семе од чума - *Orobanche* sp.

Прилог 2

УСЛОВИ ЗА КВАЛИТЕТ НА СЕМЕТО

Семето мора да ги исполнува следниве услови во поглед на: влага, сортна чистота, 'ртливост, аналитичка чистота и присутност на семиња од други видови растенија:

Вид	Категорија	Најголема содржина на влага во семето ¹⁾ (во %)	Сортна чистота најмалку ²⁾ (во %)	Вкупна 'ртливост најмалку (во %)	Аналитичка чистота-најмалку (во %)	Присуство на други видови	Присуство на плевели (во %)	Присуство на <i>Orobanchе sp</i> (во %)	Други услови, пред се за здравствена состојба (во %)		
									Присуство на <i>Pegomya tabacina</i> Adam	Присуство на вируси	Присуство на нематоди
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<i>Nicotiana tabacum</i> L	O	10	99	70 ⁶	99	0	0	0	0.5	0	0
	C	10	98	70 ⁶	99	0	0	0	0.5	0	0

¹⁾ Содржината на влагата се одредува во мострите на семе земени по случаен избор и доколку постои сомнеж дека најголемата содржина на влага е пречекорена;

²⁾ Сортната чистота се проверува пред се при прегледи на семенскиот насад во поле, во согласност со условите од прилог 1;

- O (основно семе)

најмногу 1 растение од друг тип

- C (сертифицирано семе)

најмногу 2 растенија од друг тип

Прилог 3

ПАРТИИ НА СЕМЕ

Најголема маса на партија семе, најмала маса на просечна мостра на семе за анализа на квалитет и најмала маса на мостра за одредување на бројот на примеси :

ВИД	Најголема маса на партија семе до (kg)	Најмала маса на мостра од одделна партија (g)	Маса на мостра за одредување на бројот на примеси од Прилог 2 (g)
1	2	3	4
Nicotiana tabacum L. Тутун	10.000	50	5

Најголема маса на партијата семе не смее да надмине повеќе од 5%.

Прилог 4

ЕТИКЕТИ И СЕРТИФИКАТИ ЗА ОФИЦИЈАЛНО СЕРТИФИЦИРАЊЕ НА СЕМЕТО**1. Етикетите за предосновно семе ги содржат следниве податоци:**

- Органот за сертифицирање, држава,
- "Вид" македонско и латинско име,
- "Тип",
- "Сорта": име на сортата како што е наведено во националната сортна листа,
- "Категорија" предосновно семе со наведување на бројот на генерацијата до категоријата на сертифицирано семе, односно категорија на сертифицирано семе од првта генерација,
- "Држава на производство",
- "Број на партија",
- "Земени мостри", __/__(месец и година),
- "Маса на пакувањето" или "број на семиња",
- "Третирано" име на фитофармацевтското средство или додатокот за обложување,
- "Правила и стандарди на ЕУ".

Етикетата за семето од обична елда и обично просо не содржи податоци од графата "Правила и стандарди на ЕУ".

2. Етикетите за основно и сертифицирано семе ги содржат следните податоци:

- Органот за сертифицирање, држава,
- "Вид" македонско и латинско име,
- "Тип",
- "Сорта" име на сортата како што е наведено во националната сортна листа,
- "Категорија",
- "Држава на производство",
- "Број на партија",
- "Земени мостри", __/__(месец и година),
- "Маса на пакувањето" или "број на семиња",
- "Третирано" име на фитофармацевтското средство или додатокот за обложување,
- "Правила и стандарди на ЕУ".

Кај хибридни сорти или кај самооплодни линии, покрај името на сортата се наведува:

- кај основно семе: име на родителската компонента, со наведување на конечната сорта и со допишување "компонента",
- кај сертифицирано семе: име на сортата и со допишување "хибрид".

Кога била повторно анализирана, најмалку ртливоста на семето, се наведува "Повторно земени мостри (месец и година)" и се наведува органот кој ја извршил повторната анализа на квалитетот. Податоците за повторната анализа на квалитетот на семето, се наведуваат на официјална етикета, која се додава кон предходно издадената официјална етикета.

Доколку е наведена масата на семето и доколку се употребени гранулирани фитофармацевтски средства, материјалите за обложување или други тврди податоци, се наведува видот на додатокот, како и приближниот однос помеѓу масата на чисти семиња и вкупната маса.

**Прилог 5
Образец 1****ДО****Министерство за земјоделство,
шумарство и водостопанство
- Управа за семе и саден материјал

- Овластено правно лице****ПРИЈАВА бр. ____
За вршење стручна контрола на семенски насади од тутун**

1. Снабдувач: _____
име _____ фирма _____
2. Адреса: _____
3. Матичен број (ЕМБ) _____ Регистарски број _____
Тел. _____ Факс _____ Е-маил _____
- 4 Место на производството: _____
5. Вид _____ Тип _____ Сорта/хибрид _____
6. Категорија _____
7. Површина _____ (ха) Парцела број _____ Катастарска парцела _____ м.в. _____
8. Преткултура на посевот _____
9. Потекло на употребеното семе (Сертификат број) _____
10. Дата на расадување _____
11. Број на расадени растенија по ха _____
Дата: _____
- Место: _____

Пријавил:

_____
(Име и презиме)

м. п.

**Прилог 6
Образец 2****ЗАПИСНИК Бр. _____
За извршен стручен преглед на семенски насад од тутун****I Податоци за снабдувачот**

1. Снабдувач _____
2. Адреса _____ Регистарски број _____
3. Место на производство _____

II Податоци за потекло на семето

1. Вид _____
2. Тип ----- Сорта/хибрид _____
3. Категорија на семе _____
4. Потекло на употребеното семе (Број на сертификат) _____

III Податоци за семенскиот насад

1. Површина _____ (ha)
2. Предкултура _____
3. Парцела бр. _____
4. Дата на расдување _____
5. Фаза на растенијата при прегледот _____
6. Изедначеност и полегнување на насадот _____ (%)
7. Просторна изолација _____ (m)
8. Чистота на сортата _____ (%)
9. Назив на примеси од други видови _____ (%)
10. Заплевеност (бр. плевели) _____ (m²)
11. Здравствена состојба _____
12. Очекуван принос _____ (kg/ha)
13. Вкупна натурална количина семе _____ (kg)
14. Препорака за снабдувачот _____
15. Место и дата на прегледот _____

За Снабдувачот

Овластено стручно лице

_____
(име и презиме)_____
(име и презиме)

**Прилог 7
Образец 3****Орган кој го издава сертификатот****Број** _____**Датум** _____**Место** _____**СЕРТИФИКАТ Бр. _____****За извршена стручна контрола на произведениот семенски материјал од тутун**

1. Снабдувач _____
2. Место-адреса _____
3. Регистерски број во регистерот за снабдувачи _____
4. Вид _____
5. Тип _____ Сорта/хибрид _____
6. Категорија _____
7. Година на производство _____
8. Број и дата на сертификатот на употребеното семе и име на органот кој го издал _____
9. Број на парцелата _____
10. Површина на семенскиот насад _____ (ha)
11. Очекуван принос на недоработено семе _____ (kg/ha)
12. Вкупно количество на недоработено семе _____ (kg)

Врз основа на чл. 17 и 59 од Законот за семенски и саден материјал за земјоделски растенија (Сл. Весник на РМ бр. 39/2006) и записникот број _____ од _____ 200_ година за извршена стручна контрола на произведениот семенски материјал се потврдува дека производството на наведениот семенски материјал е извршено под контрола на стручно и овластено лице од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Овластено стручно лице

м.п.

(Име и презиме)

Прилог 8
Образец 4

П Р И Ј А В А Б Р. ____

**за земање мостри и за испитување на квалитетот
на семе од тутун**

1. Снабдувач: лично име и адреса и единствен регистарски број

2. Органот на кој се поднесува пријавата _____

3. Вид _____

4. Тип _____ Сорта _____

5. Категорија _____

6. Година на производство и потекло на семето (за семе од увоз) _____

7. Податоци на партија семе што се пријавува:

Број на партија	Големина на партијата (kg)	Број на пакувања	Маса на едно пакување (kg)	Забелешки и други податоци од значење за земањето мостри и испитувањето на семето
1	2	3	4	5

8. Посебни - додатни барања за некои испитувања или за избор на метода за испитување

9. Место, поблиска локација, вид на амбалажата и начинот на складирање на партијата семе што се пријавува _____

Датум на поднесувањето на пријавата. (м.п.)

Пријавил,

(име и презиме)

**Прилог 9
Образец 5****Орган кој го издава сертификатот****Број** _____**Датум** _____**Место** _____**СЕРТИФИКАТ Бр.** _____**За конечно сертифицирано семе**

1. Снабдувач _____
2. Вид _____
3. Тип _____ Сорта/хибрид _____
4. Категорија _____
5. Број на Сертификатот за ивршена стручна контрола и категорија на семето _____
6. Број и дата на Сертификатот за испитани квалитетни својства на семето и број на партија семе _____
7. Број на парцела и површина на семенскиот насад _____ (ha)
8. Количина на доработено семе _____ (kg)
9. Нето маса на едно пакување _____ (kg)
10. Број на пакувања во партија семе _____
11. Вид на пакување _____
12. Држава на производство _____
13. Година на производство _____
14. Забелешка _____

Дата на издавање

_____

М.П.

Одговорно стручно лице

_____

(Име и презиме)

401.

Врз основа на член 26 став 7, од Законот за производи за заштита на растенијата („Службен весник на Република Македонија” бр.110/2007), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство во согласност со министерот за здравство и министерот за животна средина и просторно планирање, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ПОБЛИСКИТЕ УСЛОВИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО,
СКЛАДИРАЊЕ, ПЛАСИРАЊЕ НА ПАЗАРОТ НА
ПРОИЗВОДИТЕ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА,
ФОРМАТА И СОДРЖИНА И НАЧИН НА ВОДЕЊЕ
НА РЕГИСТЕРОТ**

1. Општи одредби**Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат поблиските услови што треба да ги исполнуваат правните лица за производство, складирање на производите за заштита на растенијата, пласирање на пазарот на големо и на мало во специјализирани продавници (земјоделски аптеки) како и формата, содржината и начинот на водење на регистарот на правни лица за производство, пласирање на пазар на големо и на мало во специјализирани продавници на производите за заштита на растенијата.

Правните лица од став 1 на овој член, покрај условите пропишани со овој правилник, треба да ги исполнуваат условите од прописите за хемикалии, управување со отпадот и животна средина.

Член 2

Поимите употребени во овој правилник го имаат следното значење:

1. **„Производство“** е формулирање на секоја формулација на активни супстанции и производи за заштита на растенијата со пакување во соодветно пропишани пакувања за производи за заштита на растенијата,

2. **„Пласирање на големо“** е секое снабдување и складирање за издавање во оригинални пакувања на производителот на производи за заштита на растенијата за внатрешноста на Република Македонија, извоз и увоз.

3. **„Пласирање на мало“** е секое снабдување, складирање за издавање во оригинални пакувања на производителот на производи за заштита на растенијата за внатрешноста на Република Македонија во специјализирани продавници за промет на мало и издавање на корисниците според упатствата од производителот и принципите за добра земјоделска пракса.

4. **„Надлежен орган“** е Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Фитосанитарната управа.

2. Услови за производство на производи за заштита на растенијата**Член 3**

Правните лица кои вршат производство на производи за заштита на растенијата треба да ги имаат следниве простории и уреди:

1. фабричка хала за производство на производи за заштита на растенија, со соодветен пристап и вентилација и без приклучок на директна канализација. Во рамките на фабричката хала треба да се изградени:

1.1. простории за прием и сместување на суровини, со издвоен дел - карантин за суровини (отрови од I група - Високо токсични T+);

1.2. простории за производство на производи за заштита на растенијата со:

- производна линија за течни формулации на производи за заштита на растенијата;

- производна линија за полуцврсти формулации на производи за заштита на растенијата;

- производна линија за цврсти формулации на производи за заштита на растенијата;

- производна линија за формулации на производи за заштита на растенијата за посебни намени.

2. склади со опрема за суровини за производство на производи за заштита на растенијата, и тоа:

- склад за хербициди;

- склад за фунгициди и зооциди;

- склад за растворувачи и полнителни.

3. склади за готови производи за заштита на растенијата:

- склад за хербициди;

- склад за сите други производи за заштита на растенијата.

4. уреди за пречистување на отпадни води, со одвојување на:

4.1. атмосферски води;

4.2. санитарни води и

4.3. технолошки води што се пречистуваат.

5. уреди за пречистување на отпадни гасови, што се “факаат”, плакнат или неутрализираат и

6. Просторија за привремено складирање на отпадот од производствениот процес и на производи за заштита на растенијата со изминат рок на употреба.

Правните лица кои произведуваат производи за заштита на растенијата потребно е да обезбедат отстранување на отпадните материји од процесот на производство, неупотребливите количини на суровини и производи за заштита на растенијата и искористената амбалажа согласно со прописите за управување со отпад.

Член 4

Просториите од член 3 од овој правилник треба да ги исполнуваат следните услови:

1. градежно-технички да се погодни за намената за која се определени, односно сидовите, подовите и таваните да се изградени од тврд незапалив материјал, да се со мазни површини и да можат брзо и лесно да се чистат;

2. да се осветлени и климатизирани за безбедна работа на уредите и за сместување на суровини, полу-производи и готови производи за заштита на растенијата;

3. опремата и уредите во просторијата да се распоредени така што да е можно непречено одвивање на процесот на работата во сите фази, без ризик и можност на замена и мешање на различни суровини и нивни компоненти;

4. ако процесот на производство на производот за заштита на растенијата се одвива во повеќе простории, тие простории треба да бидат поврзани за да може производството да се одвива без пречки и влијанија врз квалитетот на производот;

5. да овозможуваат безбеден транспорт на суровини и готови производи за заштита на растенијата.

Просторија за привремено складирање на отпадот од производствениот процес и на производиза заштита на растенијата со изминат рок на употреба, покрај условите од став 1 од овој член треба да бидат така изградени да не дозволуваат истекување на течност и ширење на непријатна мирисба.

Член 5

Правните лица кои произведуваат производи за заштита на растенијата треба да имаат соодветна опрема која ги исполнува следните услови:

1. да е погодна за употреба според техничките карактеристики и капацитетот;
2. да е можно редовно одржување и чистење;
3. да обезбедува заштита од секаков вид на загадување во процесот на производство;
4. да обезбедува сигурност во процесот на производство;
5. во текот на производството видно да обележува број на серија и дата на производство на производот за заштита на растенијата.

Член 6

Производната линија за течните формулации на производите за заштита на растенијата (воден раствор, емулзија на масло во вода, емулзија на вода во масло, емулзија за третирање на семето, концентрат за емулзија, концентрирана емулзија, концентриран раствор и други облици на течни формулации) за производство на хербициди треба да биде одвоена од линијата за производство на фунгициди и зооциди.

Производната линија од став 1 на овој член треба да има:

1. приемни (подземни или надземни) резервоари за растворувачи со опрема (мерачи на протокот),
2. реактори со мерна техника во "С" електрично изведување,
3. пумпи за активни материи, растворувачи и емулгатори,
4. приемни садови (комори) за подгревање односно преминување на компонентите од цврста во течна состојба,
5. ваги за мерење на составните компоненти и готовите производи и
6. машини (пакерки) за пакување на готови производи (полуавтоматски или автоматски) со прецизно мерење на соодветниот вид пакување.

Член 7

Производната линија за полуцврстите формулации на производите за заштита на растенијата (концентрирана суспензија, суспензија, флуидна паста, суспензија на капсули и др.) треба да има:

1. приемни резервоари,
2. реактори со дисперзер,
3. млинови за предмелење и фино мелење во течна состојба,

4. вакум уреди, моно пумпи, транспортери, мерачи на протокот,

5. ваги за мерење на составните компоненти и готовите производи и

6. машини (пакерки) за пакување на готови производи (полуавтоматски или автоматски) со прецизно мерење на соодветниот вид пакување.

Член 8

Производната линија за цврстите формулации на производите за заштита на растенијата треба да има:

1. за прашива (прашиво за запрашување на растенијата, прашиво за запрашување на семето):
  - соодветни мешалки за хомогенизација на цврстите компоненти и за хомогенизација на течната и цврстата компонента,
  - ваги за мерење на составните компоненти и готовите производи,
  - пумпи, транспортери, аспирациони филтри, компресорски станици и
  - машини (пакерки) за пакување на готови производи (полуавтоматски или автоматски) со прецизно мерење на соодветниот вид пакување.
2. за микро и макро гранули:
  - соодветни мешалки (гранулятор мешач),
  - ваги за мерење на составните компоненти и готовите производи,
  - транспортери, аспирациони филтри и
  - машини (пакерки) за пакување на готови производи (полуавтоматски или автоматски) со прецизно мерење на соодветниот вид пакување.
3. за прашкасти формулации (водорастворлив прашок, вододисперзибилен прашок за третирање на семе, водорастворливо прашиво за третирање на семе и др.):
  - 3.1. соодветни приемни садови,
  - 3.2. млинови (чеканичари, воздушно-струјни),
  - 3.3. ваги за мерење на составните компоненти и готовите производи,
  - 3.4. филтер циклони, транспортери, компресорска станица и
  - 3.5. машини (пакерки) за пакување на готови производи (полуавтоматски или автоматски) со прецизно мерење на соодветниот вид пакување.

Член 9

Производната линија за формулациите на производите за заштита на растенијата за посебни намени (пелети, таблети, мамци и др.) треба да има:

1. приемни садови за подготовка на компонентите и активната материја,
2. ваги за мерење на составните компоненти и готовите производи и
3. машини (пакерки) за пакување на готови производи (полуавтоматски или автоматски) со прецизно мерење на соодветниот вид пакување.

Член 10

Правните лица кои произведуваат производи за заштита на растенијата треба да имаат соодветна лабораторија која располага со неопходна опрема за определување на квалитативни, квантитативните својства на производите што ги произведуваат.

Член 11

Правните лица кои произведуваат производи за заштита на растенијата за вработените треба да имаат посебна просторија за гардероба, со санитарен јазол и просторија за вршење на административни работи.

3. Услови за пласирање на пазар на големо на производи за заштита на растенијата

Член 12

Правните лица кои вршат пласирање на големо на производи за заштита на растенијата треба да имаат објекти за сместување, чување и издавање односно пласирање на пазар на производи за заштита на растенијата.

Објектите треба да имаат просторија за складирање на производи за заштита на растенијата со соодветен капацитет (склад), просторија за стручните лица, просторија за гардероба и санитарен јазол.

Во складот треба да има палети, доволно одвоени заради манипулирање при сместувањето и издавањето на производите за заштита на растенијата.

Производите за заштита на растенијата од I група отрови (високо токсични T+) посебно се издвојуваат во простор ограден со жичена преграда, кој се заклучува.

За производите за заштита на растенијата со изминат рок треба да се обезбеди посебен простор во складот, каде се чуваат се до нивното уништување.

4. Услови за пласирање на пазар на мало на производи за заштита на растенијата

Член 13

Правните лица кои вршат дејност пласирање на мало на производи за заштита на растенијата во специјализирани продавници (земјоделски аптеки) треба да имаат објекти со ограден работен, продажен и магацински дел, како и посебна просторија за гардероба и санитарен јазол.

Работниот дел служи за престој и работа на стручните лица. Во работниот дел може да бидат сместени литература, рекламен материјал (проспекти, упатства и друго), опрема и помагала за идентификација односно утврдување на растителни болести, штетници и плевели.

Продажниот дел служи за пласирање на производи за заштита на растенијата кои се сместени на рафтови и опрема за примена на производи за заштита на растенијата. Ако во продажниот простор се врши продажба на семе и саден материјал, тие мораат да бидат сместени во посебно издвоен простор (боксови) на продажниот дел.

Магацинскиот дел служи за сместување на производите за заштита на растенијата и на опремата за примена на тие производи, кои се издвоени од семето и садниот материјал во боксови.

Член 14

Во продажниот и магацинскиот дел треба да биде вградена соодветна вентилација за проветрување на истите.

Член 15

Покрај просториите од член 13 на овој правилник специјализираните продавници (земјоделските аптеки) треба да имаат простории за привремено складирање на производите за заштита на растенијата со изминат рок. Производите за заштита на растенијата треба да се чуваат се до нивното конечно отстранување.

Член 16

Правните лица кои вршаат производство и пласирање на големо и мало на производи за заштита на растенијата, треба да имаат кутија за прва помош.

5. Регистер на правни лица за производство, пласирање на големо и мало на производи за заштита на растенијата

Член 17

Правните лица кои вршаат производство и пласирање на големо и мало на производи за заштита на растенијата се запишуваат во Регистарот на правни лица за производство, пласирање на големо и на мало во специјализирани продавници на производи за заштита на растенијата согласно член 26 став 1 од Законот за производи за заштита на растенијата.

Регистарот на правни лица за производство, пласирање на големо и на мало во специјализирани продавници на производи за заштита на растенијата (во понатамошниот текст: регистар) се води во тврдо укоричена книга со поврзани и нумерирани страни А-4 формат како и електронски.

Член 18

Содржината на регистарот е дадена во Прилог 1 кој составен дел на овој правилник.

Регистарот од став 1 на овој член се состои од три дела:

1. Регистар на правни лица за производство на производи за заштита на растенијата,
2. Регистар на правни лица за пласирање на големо на производи за заштита на растенијата и
3. Регистар на правни лица за пласирање на мало во специјализирани продавници на производи за заштита на растенијата.

Член 19

Во регистарот се врши запишување врз основа на поднесено барање и потребна документација по спроведена проверка на барањето и документацијата и утврдување на исполнетоста на условите (оперативна проверка).

Член 20

Барањето за запишување во регистарот со пропишаната документација се поднесува 30 дена пред датумот кога се планира да се отпочне со производство, пласирање на големо или пласирање на мало во специјализирани продавници на производи за заштита на растенијата, а барањето за промена на податоците се поднесува најмалку 10 дена пред да се изврши промената.

Член 21

Во барањето за запишување во регистрот, а кога е потребно и во барањето за промена се наведуваат следните податоци и докази :

1. Деловен назив на барателот, седиште, адреса за прием на пошта, претежна дејност, (производство или пласирање на пазар), решение за упис на правното лице во Централниот регистар на Република Македонија, како и контакт телефон, факс и е-адреса.

2. Опис на предложената дејност: производство, пласирање на пазар на големо или пласирање на пазар на мало во специализирани продавници,

3. Име и презиме и квалификации и докази за лицата со соодветно образование и професионално искуство согласно член 26 став 2 точка 5 од Законот за производи за заштита на растенијата (Диплома, уверенија, решенија и др),

4. Докази за вработување на лица со соодветно образование за, производство, пласирање на пазар на големо или пласирање на пазар на мало (M1/2 обрасци или договори за работа),

5. Листа на опрема за производниот процес и за соодветно складирање и издавање потпишана од договорното лице во правното лице,

6. Договор или друг документ за сопственоста на просториите или за закуп на истите.

Правно лице кое поднело барање за запишување во регистрот на производители на производи за заштита на растенијата покрај податоците и доказите од став 1 на овој член кон барањето треба да приложи и:

- дозвола за вршење на дејност производство на хемикалии издадена од министерот за здравство и

- решение за одобрување на студија за оценка на влијание врз животната средина, или решение за одобрување на елаборат за заштита на животна средина и /или интегрирана еколошка дозвола или дозвола за усогласување со оперативен план издадени од надлежен орган согласно Законот за животната средина .

Документите кои се приложуваат со барањето треба да бидат во оригинал или копии заверени кај нотар. По исклучок за документи за кои не може да се прибави оригинал надлежниот орган ги прифаќа во копии согласно Законот за општа управна постапка.

Со барањето се приложува доказ за платена административна такса согласно Законот за административните такси.

Член 22

Со проверката што ја спроведува надлежниот орган во рок од 8 дена по добивање на барањето од член 20 од овој правилник се утврдува дали:

1. барањето ги содржи сите податоци неопходни за да се постапи по истото,

2. се поднесени сите документи и докази за бараните податоци кои се приложуваат кон барањето и

3. е уплатена административната такса.

Доколку барањето содржи некој недостаток, надлежниот орган постапува согласно Законот за општа управна постапка, односно го известува за тоа барателот и му дава рок за отстранување на констатираните недостатоци.

Доколку барателот ги отстрани недостатоците во предвидениот рок се смета дека барањето било уредно од самото поднесување.

Доколку барателот не ги отстрани недостатоците во предвидениот рок надлежниот орган донесува решение со кое го одбива барањето најкасно во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето.

Член 23

Доколку проверката на барањето со придружната документација покаже дека правното лице ги задоволува барањата за производство односно за пласирање на големо или мало на производи за заштита на растренијата, надлежниот орган врши оперативна проверка за утврдување на исполнетоста на условите.

По извршената оперативна проверка се составува записник во кој се констатира исполнетоста на пропишаните услови со рокови за отстранување на евентуално утврдени недостатоци, а најкасно до истекување на роковите од член 8 на овој правилник.

Член 24

Податоците за настанатите промени по запишувањето во регистрот се внесуваат во посебна графа "промени" според добиеното известување за промените од запишаното правно лице. За секоја промена се наведува основот за нејзиното запишување во регистрот или бришење од регистрот.

Член 25

Податоците и документите кои се во прилог на барањето и се во врска со утврдувањето на пропишаните услови за производство и пласирање на големо и мало на производи за заштита на растенијата и запишувањето во регистрот се чуваат одделно и се составен дел на регистрот.

6. Преодни и завршни одредби

Член 26

Со денот на отпочнувањето со примена на овој правилник, престанува да важи Правилникот за условите што треба да ги исполнуваат правните лица во поглед на опремата, уредите и просториите за вршење дејност производство, промет на големо и мало на средства за заштита на растенијата и содржината и начинот на водење на регистрот („Службен весник на Република Македонија” бр. 54/2001).

Член 27

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 10-15627/1
јануари 2008 година
Скопје

СОГЛАСНИ,

Министер,
Имер Селмани, с.р.

Министер,
Целил Бајрами, с.р.

Министер,
Ацо Спасеноски, с.р.

П Р И Л О Г

Образец.1

**РЕГИСТАР
НА ПРАВНИ ЛИЦА
ЗА ПРОИЗВОДСТВО, ПЛАСИРАЊЕ НА ГОЛЕМО И МАЛО ВО
СПЕЦИЈАЛИЗИРАНИ ПРОДАВНИЦИ НА ПРОИЗВОДИ ЗА
ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА**

СТРАНА:	
ПРЕНОС:	

ДЕЛ I

**РЕГИСТЕР НА ПРАВНИ ЛИЦА ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА
ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА**

Регистарски број и датум
Назив на правното лице/фирмата
ЕДБС
Седиште и адреса на правното лице/фирмата
Седиште и адреса на објектот за производство
Датум и број на барањето
Датум и број на Решението за производство, издадено од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
Вид на Формулација: - течни - полуцврсти - цврсти - за посебни намени
Високо токсични -Група на отрови
Име и презиме на одговорното лице во правното лице
Име и презиме на одговорното стручно лице за производство и складирање
Промени
Решение за бришењесод регистрот:
Забелешки

Овластено лице:

СТРАНА:	
ПРЕНОС:	

ДЕЛ II**РЕГИСТЕР НА ПРАВНИ ЛИЦА ЗА ПЛАСИРАЊЕ НА ГОЛЕМО
НА ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА**

Регистарски број и датум -
Назив на правното лице/фирмата
ЕДБС
Седиште и адреса на правното лице/фирмата
ЕМБГ
Седиште и адреса на објектот за пласирање на големо
ЕМБГ
Датум и број на барањето
Датум и број на Решението за пласирање на големо, издадено од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
Високо токсични -Група на отрови
Име и презиме на одговорното лице во правното лице
Име и презиме на одговорното стручно лице складирање и издавање на големо
Промени
Решение за бришењеод регистерот:
Забелешки

Овластено лице:

СТРАНА:	
ПРЕНОС:	

ДЕЛ III

РЕГИСТЕР НА ПРАВНИ ЛИЦА ЗА ПЛАСИРАЊЕ НА МАЛО НА ПРОИЗВОДИ ЗА ЗАШТИТА НА РАСТЕНИЈАТА

Регистарски број и датум
Назив на правното лице/фирмата
ЕДБС
Седиште и адреса на правното лице/фирмата
ЕМБГ
Седиште и адреса на објектот за пласирање на мало
ЕМБГ
Датум и број на барањето
Датум и број на Решението за пласирање на мало, издадено од Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство
Име и презиме на одговорното лице во правното лице
Име и презиме на одговорното стручно лице за складирање и издавање на производителите
Промени
Решение за бришење од регистрот
Забелешки

Овластено лице:

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА
ПОЛИТИКА**

402.

Врз основа на член 89-г став 2 од Законот за социјална заштита („Службен весник на РМ“ бр. 50/97, 16/2000, 17/2003, 65/2004, 62/2005, 111/2005 и 40/2007), член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 38/2005) и член 6 од Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистар на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита („Службен весник на РМ“ бр. 10/2005), министерот за труд и социјална политика, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА ВПИШУВАЊЕ НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЃАНИ
ВО РЕГИСТАРОТ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА
ГРАЃАНИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНАТА
ЗАШТИТА**

1. Барањето на Здружението на граѓани – Здружение на инвалиди „Шпреса“ од Скопје, се уважува.

2. Здружението на граѓани – Здружение на инвалиди „Шпреса“ од Скопје, со седиште во Скопје, на ул. „Тале Христов“ бр. 1, локал 11, ламела 1, се впишува во Регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита, што се води при Министерството за труд и социјална политика.

3. Конечното решение за впишување од точка 2 на ова решение се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Впишувањето на Здружението на граѓани – Здружение на инвалиди „Шпреса“ од Скопје, со седиште во Скопје, на ул. „Тале Христов“ бр. 1, локал 11, ламела 1, ќе се изврши најдоцна пет дена од денот на објавувањето на решението во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-9559/6
25 февруари 2008 година
Скопје

Министер,
Љупчо Мешков, с.р.

403.

Врз основа на член 89-г став 2 од Законот за социјална заштита („Службен весник на РМ“ бр. 50/97, 16/2000, 17/2003, 65/2004, 62/2005, 111/2005 и 40/2007), член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 38/2005) и член 6 од Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистар на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита („Службен весник на РМ“ бр. 10/2005), министерот за труд и социјална политика, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА ВПИШУВАЊЕ НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЃАНИ
ВО РЕГИСТАРОТ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА
ГРАЃАНИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНАТА
ЗАШТИТА**

1. Барањето на Здружението на граѓани – Центар за интегрална рехабилитација „Виготски“ од Велес, се уважува.

2. Здружението на граѓани – Центар за интегрална рехабилитација „Виготски“ од Велес, со седиште во Велес, на ул. „Стојан Јанакиевски“ бр. 17, се впишува во Регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита, што се води при Министерството за труд и социјална политика.

3. Конечното решение за впишување од точка 2 на ова решение се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Впишувањето на Здружението на граѓани – Центар за интегрална рехабилитација „Виготски“ од Велес, со седиште во Велес, на ул. „Стојан Јанакиевски“ бр. 17, ќе се изврши најдоцна пет дена од денот на објавувањето на решението во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-11894/3
25 февруари 2008 година
Скопје

Министер,
Љупчо Мешков, с.р.

404.

Врз основа на член 89-г став 2 од Законот за социјална заштита („Службен весник на РМ“ бр. 50/97, 16/2000, 17/2003, 65/2004, 62/2005, 111/2005 и 40/2007), член 205 став 1 од Законот за општа управна постапка („Службен весник на РМ“ бр. 38/2005) и член 6 од Правилникот за формата, содржината и начинот на водење на регистар на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита („Службен весник на РМ“ бр. 10/2005), министерот за труд и социјална политика, донесе

**РЕШЕНИЕ
ЗА ВПИШУВАЊЕ НА ЗДРУЖЕНИЕТО НА ГРАЃАНИ
ВО РЕГИСТАРОТ НА ЗДРУЖЕНИЈА НА
ГРАЃАНИ ОД ОБЛАСТА НА СОЦИЈАЛНАТА
ЗАШТИТА**

1. Барањето на Здружението на граѓани – Регионален Хендикеп Центар од Прилеп, се уважува.

2. Здружението на граѓани – Регионален Хендикеп Центар, со седиште во Прилеп, на ул. „Стеван Апостолоски“ бб, се впишува во Регистарот на здруженија на граѓани од областа на социјалната заштита, што се води при Министерството за труд и социјална политика.

3. Конечното решение за впишување од точка 2 на ова решение се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

4. Впишувањето на Здружението на граѓани – Регионален Хендикеп Центар, со седиште во Прилеп, на ул. „Стеван Апостолоски“ бб, ќе се изврши најдоцна пет дена од денот на објавувањето на решението во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-12170/4
25 февруари 2008 година
Скопје

Министер,
Љупчо Мешков, с.р.

КОМИСИЈА ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ**405.**

Врз основа на член 6 став (2) и член 7 став (2) од Законот за инвестициони фондови („Службен весник на Република Македонија“ бр. 09/2000 и 29/2007), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на 15.02.2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. На Друштвото за управување со фондови ИНОВО СТАТУС АД Скопје со седиште на бул. „Партизански одреди“ бр. 8/м во Скопје, се дава одобрение за измени и дополнувања на:

- Статутот на отворен инвестиционен фонд ИНОВО СТАТУС АКЦИИ донесен на ден 25.10.2007 година;

- Проспектот на отворен инвестиционен фонд ИНОВОСТАТУС АКЦИИ донесен на ден 25.10.2007 и

- Договорот за вршење работи на депозитна банка за отворен инвестиционен фонд ИНОВО СТАТУС АКЦИИ склучен на ден 26.10.2007 година помеѓу НЛБ Тутунска банка АД Скопје и Друштвото за управување со фондови ИНОВО СТАТУС АД Скопје.

2. Измените и дополнувањата на актите од точка 1 на ова решение се вршат согласно Одлука за измена и дополнување на Статутот на отворен инвестиционен фонд ИНОВО СТАТУС АКЦИИ донесена од Одборот на директори на ИНОВО СТАТУС АД Скопје на ден 01.02.2008 година, Одлука за измена и дополнување на Проспектот на отворен инвестиционен фонд ИНОВО СТАТУС АКЦИИ донесена од Одборот на директори на ИНОВО СТАТУС АД Скопје на ден 01.02.2008 година и Анекс – Договор бр. 1 кон Договорот бр. 03-12606 од 26.10.2007 година за вршење на работи на депозитна банка склучен на ден 10.01.2008 година помеѓу НЛБ Тутунска банка АД Скопје и ИНОВО СТАТУС АД Скопје.

3. Се задолжува Друштвото за управување со фондови ИНОВО СТАТУС АД Скопје по добивање на ова решение настанатата промена да ја внесе во содржината на Проспектот на ИНОВО СТАТУС АКЦИИ – отворен инвестиционен фонд.

4. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-175/5   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

406.

Врз основа на член 6 став (2) и член 7 став (2) од Законот за инвестициони фондови („Службен весник на Република Македонија“ бр. 09/2000 и 29/2007), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на 15.02.2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. На Друштвото за управување со фондови ИЛИРИКА ФУНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје со седиште на ул. „Беласица“ бр. 2, Скопски саем, Управна зграда, кат I во Скопје, се дава одобрение за измени и дополнувања на:

- Статутот на ИЛИРИКА ГЛОБАЛ-РАСТЕЧКИ ПАЗАРИ – отворен инвестиционен фонд донесен на ден 27.09.2007 година и изменет со Одлука за измена и дополнување на Статутот на фондот донесена на ден 05.11.2007 година;

- Проспектот на ИЛИРИКА ГЛОБАЛ-РАСТЕЧКИ ПАЗАРИ - отворен инвестиционен фонд донесен на ден 27.09.2007 година и изменет со Одлука за измена и дополнување на Проспектот на фондот донесена на ден 05.11.2007 година и

- Договорот за вршење работи на депозитна банка за ИЛИРИКА ГЛОБАЛ – РАСТЕЧКИ ПАЗАРИ - отворен инвестиционен фонд склучен на ден 27.09.2007 година помеѓу НЛБ Тутунска банка АД Скопје и Друштвото за управување со фондови ИЛИРИКА ФУНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје.

2. Измените и дополнувањата на актите од точка 1 на ова решение се вршат согласно Одлука за измена и дополнување на Статутот на Илирика Глобал-Растечки пазари - отворен инвестиционен фонд донесена од Одборот на директори на Илирика фонд менаџмент АД Скопје на ден 01.02.2008 година, Одлука за измена и дополнување на Проспектот на Илирика Глобал-Растечки пазари - отворен инвестиционен фонд донесена од Одборот на директори на Илирика фонд менаџмент АД Скопје на ден 01.02.2008 година и Анекс – Договор бр. 1 кон Договорот бр. 03-12767 од 30.10.2007 година за вршење на работи на депозитна банка склучен на ден 10.01.2008 година меѓу НЛБ Тутунска банка АД Скопје и Илирика фонд менаџмент АД Скопје.

3. Се задолжува Друштвото за управување со фондови ИЛИРИКА ФУНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје по добивање на ова решение настанатата промена да ја внесе во содржината на Проспектот на ИЛИРИКА ГЛОБАЛ – РАСТЕЧКИ ПАЗАРИ - отворен инвестиционен фонд.

4. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-232/5   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

407.

Врз основа на член 6 став (2) и член 7 став (2) од Законот за инвестициони фондови („Службен весник на Република Македонија“ бр. 09/2000 и 29/2007), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на 15.02.2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. На Друштвото за управување со фондови ИЛИРИКА ФУНД МЕНАЏМЕНТ АД Скопје со седиште на ул. „Беласица“ бр. 2, Скопски саем, Управна зграда, кат I во Скопје, се дава одобрение за измени и дополнувања на:

- Статутот на ИЛИРИКА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА – отворен инвестиционен фонд донесен на ден 27.09.2007 година и изменет со Одлука за измена и дополнување на Статутот на фондот донесена на ден 05.11.2007 година;

- Проспектот на ИЛИРИКА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА - отворен инвестиционен фонд донесен на ден 27.09.2007 година и изменет со Одлука за измена и дополнување на Проспектот на фондот донесена на ден 05.11.2007 година и

- Договорот за вршење работи на депозитна банка за ИЛИРИКА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА - отворен инвестиционен фонд склучен на ден 27.09.2007 година помеѓу НЛБ Тутунска банка АД Скопје и Друштвото за управување со фондови ИЛИРИКА ФУНД МЕНАџМЕНТ АД Скопје.

2. Измените и дополнувањата на актите од точка 1 на ова решение се вршат согласно Одлука за измена и дополнување на Статутот на Илирика Југоисточна Европа - отворен инвестиционен фонд донесена од Одборот на директори на Илирика фонд менаџмент АД Скопје на ден 01.02.2008 година, Одлука за измена и дополнување на Проспектот на Илирика Југоисточна Европа - отворен инвестиционен фонд донесена од Одборот на директори на Илирика фонд менаџмент АД Скопје на ден 01.02.2008 година и Анекс - Договор бр. 1 кон Договорот бр. 03-11544 од 28.09.2007 година за вршење на работи на депозитна банка склучен на ден 10.01.2008 година помеѓу НЛБ Тутунска банка АД Скопје и Илирика фонд менаџмент АД Скопје.

3. Се задолжува Друштвото за управување со фондови ИЛИРИКА ФУНД МЕНАџМЕНТ АД Скопје по добивање на ова решение настанатата промена да ја внесе во содржината на Проспектот на ИЛИРИКА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА - отворен инвестиционен фонд.

4. Ова решение ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-233/5   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

408.

Врз основа на член 101 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005, 25/2007 и 07/2008), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на 15.02.2008 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. Се дава согласност за именување на лицето Крсте Шајноски, дипломиран економист, за директор на Брокерската куќа Еуро Брокер АД Скопје.

2. Согласноста за именување на Крсте Шајноски за директор на Брокерската куќа Еуро Брокер АД Скопје се дава за период од четири години од денот на донесувањето на ова решение, согласно Одлуката на Собранието на акционери на Еуро Брокер АД Скопје донесена на ден 13.02.2008 година и согласно член 48 од Статутот на Брокерската куќа Еуро Брокер АД Скопје, УЗП број 5063/06 од 17.08.2006 година.

3. Согласноста за именување на Крсте Шајноски престанува да важи и пред истекот на рокот утврден во точка 2 на ова решение, доколку лицето од точка 1 на

ова решение биде разрешено од функцијата директор на Еуро Брокер АД Скопје, со денот на одземање на согласноста за именување на директор од страна на Комисијата за хартии од вредност и во други случаи утврдени со закон.

4. Ова решение влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-405/4   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

409.

Врз основа на член 190 став 1 и 2 и член 112 став 6 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 95/2005, 25/2007 и 07/2008), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на 15.02.2008 година, донесе

П Р А В И Л Н И К ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ПОЛАГАЊЕ НА СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА РАБОТЕЊЕ СО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ („СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РМ“ БР. 122/2006)

Член 1

Во насловот на Правилникот за начинот и условите за полагање на стручен испит за работење со хартии од вредност зборовите: „начинот и условите за“ се бришат, а се додаваат зборовите: „обука и“.

Член 2

Во членот (3) ставот (3) се менува и гласи: „Обуката ќе биде организирана ако за истата се пријават најмалку 50 кандидати“.

По ставот (3) се додава став (4) кој гласи: „Обуката се организира во групи од најмногу 100 кандидати“.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (5) и (6).

Член 3

Во членот (4) став 1, точка 1 по зборот „завршено“ се додава зборот „најмалку“.

Член 4

По членот (4) се додава нов член 4-а кој гласи:
„Доколку се пријават повеќе кандидати од предвидениот број во групата, при селекцијата може да се применуваат следните критериуми:

- степен на образование,
- вид на образование,
- просек остварен во текот на образованието,
- познавање на англиски јазик,
- познавање на работа со компјутери – MS Office.“

Член 5

Со донесувањето на овој правилник, престанува да важи Правилникот од времен карактер број 03-3765/1 од 12.12.2007 година.

Член 6

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 03-627/1   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

410.

Врз основа на член 190 и член 14 став 4 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ“ бр. 95/2005, бр. 25/2007 и бр. 07/2008), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на ден 15.02.2008 година, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПРОСПЕКТОТ И ПОКАНАТА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И УПЛАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ**

Член 1

Со Правилникот за формата и содржината на проспектоот и поканата за запишување и уплата на хартии од вредност (во понатамошниот текст: Правилник) се пропишува формата и содржината на проспектоот за запишување и уплата на хартии од вредност по видови издавачи и на поканата за запишување и уплата на хартии од вредност.

Проспект за запишување и уплата на хартии од вредност

Член 2

(1) Проспект за запишување и уплата на хартии од вредност (во натамошниот текст: проспектоот) е писмен документ во кој се содржани сите релевантни податоци за издавачот кои му овозможуваат на купувачот на хартиите од вредност, опишани во документот, да направи процена за неговото правно, финансиско и деловно работење, за инвестициониот ризик и за правата кои произлегуваат од понудените хартии од вредност.

(2) Проспектоот ги содржи сите податоци кои, согласно со типот на издавачот и на хартиите од вредност што и се нудат на јавноста, треба да им овозможат на инвеститорите да направат процена, заснована на информации, за средствата и обврските, финансиската состојба, добивката и загубите и перспективите на издавачот и на кој било гарант, како и за правата поврзани со таквите хартии од вредност.

(3) Податоците содржани во проспектоот треба да се напишани на разбирлив јазик и прикажани на начин што ќе овозможи непречена анализа.

Покана за запишување и уплата на хартии од вредност

Член 3

(1) Покана за запишување и уплата на хартии од вредност (во натамошниот текст: покана) претставува извадок од проспектоот во кој се содржани основни податоци за хартиите од вредност кои се продаваат по пат на јавна понуда, како и за издавачот на истите.

(2) Поканата задолжително содржи исказ дека поканата претставува извадок од проспектоот, дека одлуката за инвестирање во хартиите од вредност треба да е заснована на целосната содржина на проспектоот и дека целосната содржина на проспектоот е достапна бесплатно на местата на запишување на хартиите од вредност и на интернет страницата на берзата.

(3) Поканата се објавува на македонски јазик и неговото кирилско писмо во еден од дневните весници што излегуваат на територијата на Република Македонија.

(4) Задолжителната содржина на Поканата за запишување и уплата на хартии од вредност е пропишана со Прилог 1 од овој Правилник.

Одговорност за Проспектоот

Член 4

(1) За веродостојноста, потполноста и точноста на податоците содржани во Проспектоот одговара издавачот и членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, како и други лица - потписници на проспектоот кои изготвиле одредени делови на проспектоот - соодветно на делот кој го изготвиле.

(2) Одговорните лица јасно се идентификуваат во проспектоот со име и презиме и функција, и даваат изјава во која тврдат дека податоците содржани во проспектоот се веродостојни, потполни и точни и дека во проспектоот не се испуштени било какви податоци кои би можеле да имаат влијание на одлуката за инвестирање или неинвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на понудата.

Изготвување на Проспектоот

Член 5

(1) Во име и за сметка на издавачот, проспектоот го изготвува овластен учесник на пазарот на хартии од вредност (брокерска куќа, овластена банка или подружница на странска брокерска куќа), кој има добиено дозвола за работа за вршење на сите услуги со хартии од вредност од член 94 од Законот за хартии од вредност.

Содржина на Проспектоот

Член 6

(1) Проспектоот задолжително содржи податоци за одговорните лица за изготвување на проспектоот, податоци за ревизорите, податоци за факторите на ризик од вложувањата, податоци за издавачот на хартиите од вредност и неговото материјално, правно и финансиско работење, податоци за понудата на хартиите од вредност и роковите и условите за истата, како и податоци за гарантоот, доколку понудата е гарантирана.

(2) Задолжителната содржина на Проспектоот според типот на издавач е пропишана со Прилозите 2, 3, 4 и 5 од овој Правилник.

(3) Другите правни лица - издавачи на хартии од вредност кои не се опфатени со прилозите 2, 3, 4 и 5 на овој Правилник, проспектоот го изготвуваат согласно Прилог 2 од овој Правилник.

(4) Покрај задолжителните елементи, проспектот може да содржи и други елементи.

Форма на Проспектот

Член 7

(1) Проспектот за запишување и уплата на хартии од вредност е составен од следните делови по следниот редослед:

1. насловна страна на Проспектот;
2. прецизна содржина;
3. одговорни лица;
4. фактори на ризик поврзани со издавачот и фактори на ризик поврзани со хартиите од вредност кои се нудат со јавната понуда;
5. останатите податоци пропишани со Прилозите 2, 3, 4 и 5 на овој Правилник, соодветно според типот на издавач.

(2) Проспектот може да содржи графички и табеларни прикази кои се во врска со текстот на Проспектот, заштитен знак на издавачот и заштитен знак на овластениот учесник на пазарот на хартии од вредност кој учествува во организацијата на издавањето.

(3) Проспектот може да содржи и фотографии. Фотографиите дадени во Проспектот за запишување и уплата на хартии од вредност може да бидат исклучиво фотографии на производите на издавачот.

(4) Проспектот се дава во форма на континуиран текст.

(5) Текстот на Проспектот се печати во еден од стандардните формати.

(6) Пред содржината на Проспектот, на првата страница, се дава следната изјава:

“Комисијата за хартии од вредност не одговара за вистинитоста и потполноста на податоците наведени во Проспектот за запишување и уплата на хартии од вредност, ниту за способноста на издавачот на хартиите од вредност да ги исполни обврските од хартиите од вредност кои ги издава.”

(7) Проспектот го заверуваат и потпишуваат членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори односно одговорните лица соодветно на видот на издавач. Покрај овие лица, Проспектот може да го потпишат и други лица кои изготвиле одредени делови на проспектот.

(8) Секоја страна од проспектот треба да биде потпишана од лицето што го застапува друштвото.

(9) Проспектот и поканата за запишување и купување хартии од вредност се доставуваат до Комисијата за хартии од вредност во оригинал, во писмена форма на А4 формат.

(10) Податоците содржани во Проспектот за запишување и уплата на хартии од вредност се наведуваат по редоследот утврден со овој Правилник и прилозите кои се составен дел на истиот.

Завршни одредби

Член 8

Со влегувањето во сила на овој правилник прастанува да важи Правилникот за содржината на јавниот повик за запишување и купување хартии од вредност, по видови на издавачи и по видови хартии од вредност бр. 09-161/1 од 21.02.2001 година („Службен весник на РМ” бр. 16/2001).

Член 9

Овој правилник влегува во сила со денот на негово објавување во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 03-641/1   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

ПРИЛОГ 1

Содржина на Поканата за запишување и уплата на хартии од вредност

ПОКАНА ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И УПЛАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

1. Поканата за запишување и уплата на хартии од вредност задолжително содржи предупредување дека:

1. Поканата за запишување и уплата содржи само основни податоци за издавачот и за хартиите од вредност кои се предмет на понудата.

2. Сите други релевантни податоци кои му овозможуваат на купувачот на хартии од вредност да направи процена за правното, финансиското и деловното работење на издавачот, за инвестициониот ризик и за правата кои произлегуваат од хартиите од вредност се содржани во проспектот.

3. Инвеститорот треба секоја одлука за инвестирање во хартии од вредност да ја заснова на проспектот.

2. Покрај предупредувањето од точка 1 поканата за запишување и уплата на хартии од вредност ги содржи и следните податоци:

1. Податоци за издавачот;
  - полн назив, фирма и седиште на издавачот;
  - датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото;
  - датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време;

- правна форма на друштвото;

- основни дејности на издавачот;

- износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина со состојба на денот на последниот биланс на состојба и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба;

2. Причините поради кои се врши понудата односно намената на средствата од понудата;

3. Податоци за понудата на хартии од вредност;

- Бројот и датумот на актот за издавање на хартии од вредност;

- Податоци за согласностите и одобренјата врз основа на кои хартиите од вредност ќе бидат издадени;

- Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата);

- Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени;

- Вкупна вредност на понудата;

- Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена: датум на започнување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на започнување на рокот за уплата (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за уплата (ден, месец, година);

- Опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност;

- Постапка за распределба на хартиите од вредност во случај да бидат запишани и/или уплатени повеќе хартии од вредност од понудените;

- Доколку во актот за издавање на хартиите од вредност е предвидено хартиите од вредност да се продават во лотови се наведуваат податоците за најмалиот и/или најголемиот износ кој е може да се запише и уплати;

- Начин на плаќање на хартиите од вредност;

- Податок за бројот на посебната сметка во банка на која ќе се чуваат сите уплати од купувачите до завршувањето на јавната понуда;

- Место каде ќе се врши запишување и продажба на хартиите од вредност (назив, седиште, адреса и телефонски број на издавачот или на овластениот учесник на пазарот кој за тоа има договор со издавачот каде ќе се врши запишувањето и продажбата на хартиите од вредност) и времето во кое заинтересираните лица ќе може да запишат и купат хартии од вредност;

4. Известување дека проспектоот е достапен за јавноста и место каде потенцијалните инвеститори ќе може да го добијат проспектоот.

ПРИЛОГ 2

Содржина на проспектоот на трговско друштво што издава хартии од вредност

ПРОСПЕКТ

1. ОДГОВОРНИ ЛИЦА

1.1. Податоци за лицата кои се одговорни за информациите содржани во Проспектоот, вклучувајќи ги и лицата одговорни за изготвување на одредени делови од проспектоот со назначување на делот за кој се одговорни. Во случај на физички лица вклучувајќи ги и лицата кои се членови на одборот на директори или управниот и надзорниот одбор на друштвото, потребно е да се наведе името и презимето и функцијата која ја вршат. Во случај на правни лица потребно е да се наведе називот и седиштето на правното лице.

1.2. Изјава од лицата одговорни за изготвување на Проспектоот (од членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, како и од лицата кои изготвиле одредени делови на проспектоот - соодветно на делот кој го изготвиле) со следната содржина:

“Според нашите уверувања и сознанија и согласно со податоците со кои располагаме, под морална, материјална и кривична одговорност изјавуваме дека во Проспектоот се содржани сите податоци кои му се потребни на инвеститорот да донесе правилна одлука за инвестирање во хартиите од вредност кои се предмет

на оваа понуда, дека објавените податоци се вистинити и се во согласност со фактичката состојба на друштвото и дека не се испуштени било какви податоци кои би можеле да имаат влијание на одлуката за инвестирање или неинвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на понудата”.

2. ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕНИОТ УЧЕСНИК НА ПАЗАРОТ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОЈ ГО ИЗГОТВИЛ ПРОСПЕКТОТ

2.1. Називот и седиштето на брокерската куќа, овластената банка или подружницата на странска брокерска куќа, која го изготвила проспектоот во име и за сметка на издавачот.

3. ПОДАТОЦИ ЗА РЕВИЗОРИТЕ

3.1. Називот и седиштето на друштвата за ревизија кои вршеле ревизија на финансиските извештаи на друштвото во последните три години;

3.2. Податоци за причините поради кои дошло до промена на друштвото за ревизија во текот на последните три години (друштвото не е повторно избрано, се откажало или е отповикано од страна на друштвото односно дошло до раскинување на договорот за вршење на ревизија било од едната или од другата страна) доколку тие причини би можеле да имаат материјално значење.

4. ФАКТОРИ НА РИЗИК

Во овој дел се обелоденуваат факторите на ризик од вложувањето кои се прикажуваат во одделни точки групирани во две групи (1) фактори на ризик поврзани со издавачот и индустриската гранка на која и припаѓа и (2) фактори на ризик поврзани со хартиите од вредност. Наведените фактори на ризик од вложувањето мораат да бидат упадливи, концизни и логично организирани. Секој фактор на ризик треба да има посебен наслов и соодветно објаснување. Ризикот мора да е наведен во насловот на одделниот ризик. Секој фактор на ризик опфаќа само еден ризик.

4.1. Податоци за факторите на ризик специфични за издавачот и за индустриската гранка на која и припаѓа.

4.2. Податоци за фактори на ризик кои се од материјално значење за акциите кои се предмет на понудата со цел да се процени пазарниот ризик поврзан со тие акции.

5. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ

5.1. Податоци за историјата и развојот на издавачот;

5.1.1. полн назив, фирма и седиште на издавачот (адреса и телефонски број);

5.1.2. датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото;

5.1.3. датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време;

5.1.4. правна форма на друштвото и законите врз основа на кои работи;

5.1.5. значајни настани во деловниот развој на издавачот.

5.2. Инвестиции

5.2.1. Опис и износ на значајните инвестиции на издавачот за последните три финансиски години;

5.2.2. Опис на значајните инвестиции на издавачот кои се во тек, вклучувајќи и податок за географската локација на инвестициите (дома или во странство) како и податок за начинот на финансирање на истите (внатрешни или надворешни извори на средства);

5.2.3. Податоци за идните инвестиции на издавачот за кои неговиот менаџмент веќе има преземено обврски.

6. ДЕЛОВЕН ПРЕГЛЕД

6.1. Основни дејности

6.1.1. Опис и клучни фактори во врска со природата на активностите на издавачот и неговите основни дејности, како и податоци за основните категории на производи и услуги кои се продадени за последните три финансиски години;

6.1.2. Податоци за воведувањето на некој нов значаен производ или услуга и во рамките на она што е јавно објавено за развојот на новиот производ или услуга, податок за фазата на развој;

6.2. Пазари на кои издавачот работи

Опис на пазарот на кој издавачот работи, вклучувајќи пресек на остварените приходи по категорија на активности и географската локација на истите (оставрени на домашен или странски пазар за последните три финансиски години);

6.3. Доколку на дадените податоци од точка 6.1. и 6.2. влијание имале некои невообичаени фактори, да се наведат.

6.4. Збирен приказ на степенот на зависност од патенти, лиценци и индустриски, комерцијални или финансиски договори или нови производни постапки, доколку истите се од суштинско значење за работата и профитабилноста на издавачот.

6.5. Доколку издавачот наведува информации за конкурентската позиција на пазарот задолжително се наведува и основот за таквиот исказ на издавачот.

7. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

7.1. Доколку издавачот е дел од група (посложен деловен систем), краток опис на позицијата на издавачот во таа група;

7.2. Податоци за друштвата во кои издавачот има мнозинско учество (назив, земја во која се основани или работат, процентот на сопственост и ако е различен и процентот на гласачката моќ).

8. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

8.1. Податоци во врска со постојни или планирани значајни материјални (фиксни) средства, вклучувајќи и изнајмени средства како и податок за некои позначајни реални обврски (оптоварувања) на средствата на издавачот (хипотеки, залог и сл.).

8.2. Опис на било кои фактори на окружувањето кои би можеле да имаат влијание на располагањето на издавачот со материјалните средства (на пример ако со закон се регулирани условите за употреба на одредена опрема која може негативно да влијае на опкружувањето).

9. ПРЕГЛЕД НА ОПЕРАТИВНОТО И ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ

9.1. Финансиска состојба

Анализа на финансиското работење на издавачот - опис на финансиската состојба, промените во финансиската состојба и резултатите од работењето за секоја година вклучувајќи ги и причините за значајните промени во финансиските податоци од година во година до ниво кое ќе овозможи запознавање со работењето на издавачот во целина;

9.2. Резултати од работењето

9.2.1. Информации за позначајните фактори, вклучувајќи ги невообичаени ретки настани и иновации, кои значајно влијаат на приходите на издавачот, со назначување на тоа до кој степен наведениот фактор влијаел на приходот на издавачот;

9.2.2. Во случај финансиските извештаи да прикажуваат значајни промени во нето продажбата односно приходите од продажба, потребно е да се опишат причините за тие промени;

9.2.3. Потребно е да се наведат информации за владини, економски, фискални и монетарни политики или други фактори кои значајно влијаеле, или би можеле значајно да влијаат, директно или индиректно, на работењето на издавачот.

10. ИЗВОРИ НА СРЕДСТВА

10.1. Информација за изворите на средства на издавачот (вклучувајќи ги и долгорочните и краткорочните).

10.2. Објаснување на готовинските текови на издавачот и нивните износи.

10.3. Информација за условите под кои издавачот се задолжува, како и за структурата на изворите на финансирање.

10.4. Информација за какви било ограничувања во поглед на употребата на изворите на финансирање кои значајно влијаеле, или би можеле значајно да влијаат, директно или индиректно, на работењето на издавачот.

10.5. Информација за очекуваните извори на средства потребни за финансирање на планираните инвестиции наведени во точките 5.2.3 и 8.1.

11. ИСТРАЖУВАЊЕ И РАЗВОЈ, ПАТЕНТИ И ЛИЦЕНЦИ

Податоци за политиката на издавачот за истражување и развој на нови производи, услуги и постапки, вклучувајќи и податоци за патенти, лиценци и концесии, за последните три финансиски години и средствата кои се потрошени за истражувачки и развојни активности, доколку тие податоци се значајни.

12. ТРЕНДОВИ

Најзначајните движења во врска со производството, продажбата, пронајдоците, трошоците и продажните цени за последната финансиска година и до денот на изготвување на проспектоот.

13. ПРОГНОЗИРАЊЕ НА ПРОФИТОТ - опционо

Доколку издавачот одлучи во проспектоот да вклучи и прогнози за профитот, тогаш, проспектоот задолжително ги содржи следните информации:

13.1. Презентирање на претпоставките на кои се засноваат предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот.

Потребно е јасно да се издвојат факторите на кои влијаат членовите на управните и надзорните органи од факторите кои се исклучиво надвор од влијанието на членовите на управните и надзорните органи.

Претпоставките за прогноза на профитот треба да бидат прецизни и разбирливи за инвеститорите.

13.2. Извештај изготвен од независен овластен ревизор во кој ќе биде наведено дека според мислењето на овластениот ревизор предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот се точно изготвени согласно наведените претпоставки и дека сметководствениот основ употребен за предвидување на профитот е соодветен на сметководствениите политики на издавачот.

13.3. Предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот треба да се споредливи со финансиски податоци опфатени во проспектоот.

14. ОРГАНИ НА ИЗДАВАЧОТ

14.1. Име и презиме, деловна адреса и функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот, како и податок за основните активности на овие лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач.

14.2. Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 14.1.

14.3. Детални податоци за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот:

14.3.1. Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица;

14.3.2. Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер;

14.3.3. Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години;

14.3.4. Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната);

14.3.5. Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество.

Доколку не постои некој од податоците наведени погоре кои издавачот треба да ги објави, да се даде изјава дека не постои таков податок.

14.4. Судир на интереси помеѓу членовите на одборот на директори односно на управниот и надзорниот одбор на издавачот

14.4.1. Податок за потенцијален судир на интереси помеѓу одговорностите кои овие лица ги имаат кај издавачот и нивните приватни интереси или други одговорности. Во случај доколку не постои судир на интереси, да се даде изјава дека не постои.

14.4.2. Податок за постоењето на договор или соработка помеѓу овие лица и големите акционери, клиентите, добавувачите и други лица врз основа на што било кое од овие лица било избрано за член на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот.

14.4.3. Детални податоци за постоењето на било какво ограничување на располагањето со акциите кои членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот ги поседуваат кај издавачот, во определен временски период, за што овие лица се согласиле.

15. ВРАБОТЕНИ

15.1. Број на вработени и квалификациона структура на крајот од секоја година во последните три години и променетата состојба до денот на изготвување на проспектоот. Доколку е можно и податок за географската распореденост на вработените.

15.2. Ако издавачот има вработено значаен број на (привремени) сезонски работници, потребно е да се наведе и податок за просечниот број на овие вработени во текот на последната финансиска година.

16. ГОЛЕМИ АКЦИОНЕРИ

16.1. Согласно сознанијата на издавачот, податоци за лицата (освен за оние кои се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот) кои заедно со поврзаните лица, директно или индиректно, поседуваат повеќе од 5% од било кој род или класа на акции издадени од издавачот, заедно со висината на тоа учество (апсолутна вредност и реалтивна вредност во однос на основната главнина на издавачот и во однос на гласачката структура на издавачот). Ако нема такви лица или ако нема сознанија за такви лица да се даде соодветна негативна изјава.

16.2. Опис на било какви договори или други акти познати за издавачот, чија реализација на определен датум може да доведе до промена на контролата кај издавачот.

17. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

17.1. Трансакции со поврзани страни во последните три години до денот на изготвување на проспектоот со опис на природата на поврзаноста, обемот и целта на таквата трансакција. Во случај на заеми на поврзани лица кои сеуште не се подмирени да се наведе колку изнесува преостанатиот долг.

17.2. Процентот на трансакциите со поврзани страни во вкупниот обрт на издавачот.

18. ФИНАНСИСКИ ПОДАТОЦИ

18.1. Финансиски извештаи

Ревидирани финансиски извештаи за последните три години изготвени согласно Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување и независно ревизорско мислење за последните три години изготвено согласно Меѓународните стандарди за ревизија.

Ревидираните финансиски извештаи за последните три години треба да се изготвени и прикажани во форма конзистентна на формата во која ќе бидат прикажани следните годишни финансиски извештаи на издавачот, а во смисла на сметководствените стандарди и политики и легислативата што се применува на тие финансиски извештаи.

Ревидираните финансиски извештаи задолжително содржат:

- (а) биланс на состојба
- (б) биланс на успех
- (ц) извештај за промени на главнината
- (д) извештај за паричните текови
- (е) сметководствени политики и објаснувачки белешки.

Годишните финансиски извештаи треба да се ревидирани во согласност со меѓународните стандарди за ревизија од независен ревизор кој треба да даде мислење дали финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика (или се презентирани објективно, од сите материјални аспекти).

Доколку издавачот изготвува сопствени и консолидирани годишни финансиски извештаи, просpektот треба задолжително да ги содржи најмалку ревидираните консолидирани годишни финансиски извештаи.

18.2. Ревизија на годишните финансиски извештаи

18.2.1. Посочување дека финансиските извештаи се ревидирани и наведување на извештајот на ревизорот за финансиските извештаи на издавачот за последните три години;

18.2.2. Посочување на други информации во проспектоот кои биле ревидирани од независен ревизор;

18.2.3. Секаде во проспектоот каде што се прикажуваат финансиски податоци кои не се земени од ревидираните финансиски извештаи на издавачот, задолжително се посочува изворот од каде се користени тие податоци и се посочува дека истите не се ревидирани.

18.3. Периодични и други финансиски информации

18.3.1. Доколку издавачот објавил квартални или полугодишни финансиски извештаи од датумот на неговите последни ревидирани финансиски извештаи, истите треба да бидат вклучени во проспектоот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, извештајот на ревизорот задолжително се прикажува во проспектоот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи не биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, во проспектоот задолжително се наведува тој факт;

18.3.2. Доколку проспектоот е од датум по завршување на девет месеци од датумот на последните годишни финансиски извештаи кои биле ревидирани, задолжително содржи периодични финансиски извештаи, кои

може да бидат неревидирани (при што задолжително се наведува дека истите не се ревидирани), а кои се однесуваат најмаку на периодот од првото полугодие на финансиската година;

18.3.3. Периодичните финансиски извештаи треба да ги вклучат и споредбените извештаи за истиот период од претходната финансиска година, освен за билансот на состојба кај кој за споредба може да се земе и состојбата од крајот на последната финансиска година.

18.4.1. Дивидендна политика

18.4.1. Опис на политиката на издавачот за распределба на дивиденда и на какви било ограничувања во поглед на истата.

18.4.2. Износ на исплатена дивиденда по акција за последните три финансиски години, соодветно прилагодена во случаи на промени на бројот на акциите на издавачот, заради споредливост на податоците;

18.5. Правни постапки

Информации за какви било правни постапки (административни, судски и други законски постапки), вклучувајќи ги и потенцијалните постапки или постапките кои се во тек за кои издавачот е запознаен, за период од 12 месеци кои може да имаат, или имале во неодамнешното минато значајно влијание на финансиската положба или на профитабилноста на издавачот односно на групацијата на издавачот (нивната вредност изнесува најмалку 5% од вредноста на капиталот на друштвото). Доколку такви постапки не постојат, потребно е да се посочи дека не постојат.

18.6. Значајни промени во финансиската или трговската положба на издавачот

Опис на каква било значајна промена на финансиската или трговската положба на групацијата на издавачот која се случила во периодот по завршување на последната финансиска година за која се објавени ревидирани финансиски извештаи или по завршување на последното полугодие за кое се објавени периодични финансиски информации. Доколку такви промени не се случиле, потребно е да се посочи дека не се случиле.

19. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

19.1. Податоци за капиталот на издавачот;

19.1.1. Износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина, со состојба на денот на последниот биланс на состојба вклучен во проспектоот и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба до денот на изготвување на проспектоот;

19.1.2. Износот на издадените конвертибилни хартии од вредност и хартии од вредност со варианти, со опис на условите и процедурите на конверзија или запишување;

19.1.3. Податоци за тоа дали органот на управување е овластен со Статутот на издавачт да ја зголеми основната главнина (одобрен капитал) и податок за износот на одобрените капитал и за периодот за кој важи одредбата на Статутот за одобрен капитал;

19.1.4. Во случаи кога барањето за одобрение се однесува на акции од втора или од наредна емисија, во проспектоот се наведуваат и следните податоци:

а) износот на претходните емисии и
б) видот и количината на претходно издадените хартии од вредност, со опис на правата кои произлегуваат од нив и нивната номинална вредност.

19.2. Статут на издавачот и основачки акти

19.2.1. Предмет на работење на издавачот согласно Статутот;

19.2.2. Опис на правата, предностите и ограничувањата кои произлегуваат од секоја класа на акции издадени од издавачот;

19.2.3. Опис на дејствието кое треба да биде преземено за промена на некое од правата на сопствениците на акции, при што ќе биде посочено дали условите за таквото дејствие се построги во однос на законот или не;

19.2.4. Опис на условите за свикнување годишно собрание и вонредно собрание на акционери, вклучувајќи и податоци за начинот на кој акционерите го пријавуваат своето учество;

19.2.5. Опис на условите утврдени во Статутот или друг акт на издавачот со кои се регулира промената на основната главнина, кога тие услови се построги од оние пропишани со закон.

20. ДОГОВОРИ ОД СУШТИНСКО ЗНАЧЕЊЕ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ИЗДАВАЧОТ

Податоци за секој договор (надвор од секојдневно работење на издавачот) кој е од суштинско значење за работењето на издавачот, а во кој како договорна страна се јавува издавачот или друг член на групата (ако издавачот е дел од група), за последните две години кои му претходат на изготвувањето на проспектот.

21. ИНФОРМАЦИИ ДОБИЕНИ ОД ТРЕТИ ЛИЦА И ИЗВЕШТАИ ОД ЕКСПЕРТИ И ИЗЈАВА ЗА БИЛО КАКОВ ИНТЕРЕС

21.1. Кога во проспектот е вклучен извештај од трето лице - експерт, да се наведат податоци за тоа лице и тоа: име и презиме, деловна адреса, квалификации и податок дали лицето има материјален интерес кај издавачот. Податок во кој контекст и во која форма се употребува извештајот на тоа лице и согласност од лицето кое ја потврдило содржината на тој дел од проспектот.

21.2. Кога извор на определена информација е некое трето лице, потребно е да се обезбеди потврда дека таа информација е точно и прецизно репродуцирана и дека согласно можностите и сознанијата на издавачот не е прикриен ниту еден факт кој би ги направил репродуцираните информации нецелосни или неточни. Да се наведе и изворот на информациите.

22. УЧЕСТВО ВО ДРУГИ ТРГОВСКИ ДРУШТВА

Информација за учеството на издавачот во капиталот на други друштва што може да има значително влијание на проценката на неговите средства и обврски, финансиската положба или добивките и загубите.

23. ПОДАТОЦИ ЗА ПОНУДАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

23.1. Причини за понудата и намена на средствата што ќе се приберат со понудата

Информации за причините поради кои се врши понудата и за очекуваниот нето износ на средства кои ќе се приберат врз основа на истата со податок за поединечните цели подредени по приоритет за кои ќе бидат наменети прибраните средства.

Доколку издавачот смета дека средствата предвидени да се приберат со понудата нема да бидат доволни за реализација на сите предвидени намени(цели), потребно е да се наведе износот и можните извори на другите потребни средства.

Потребно е да бидат дадени детали во врска со употребата на средствата од емисијата, особено во смисла на тоа дали со нив издавачот ќе набави нови средства надвор од секојдневното работење, ќе финансира преземање на други бизниси, или ќе ги намали или исплати долговите, и друго.

23.2. Општи податоци за хартиите од вредност

23.2.1. Бројот и датумот на актот за издавање на сопственички хартии од вредност

23.2.2. Податоци за согласностите и одобренјата врз основа на кои хартиите од вредност ќе бидат издадени;

23.2.3. Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата);

23.2.4. Закони врз основа на кои се издаваат хартиите од вредност;

23.2.5. Назив и адреса на субјектот каде се регистрираат хартиите од вредност;

23.2.6. Времето и начинот на предавањето на хартиите од вредност за регистрирање кај овластен депозитар;

23.2.7. Податоци за оданочувањето на приходите од хартиите од вредност.

23.3. Податоци за сопственичките хартиите од вредност

(Податоците од оваа точка се даваат во случај кога предмет на понудата се сопственички хартии од вредност)

23.3.1. Опис на видот, родот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број на хартијата од вредност, доколку таков постои;

23.3.2. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

а. право на дивиденда;

б. Право на глас;

в. Право на учество во стечајната односно ликвидационата маса на издавачот;

г. Право на откуп од страна на друштвото (податок дали друштвото со статутот е овластено да издава акции во кои е содржано правото на друштвото во определен рок да ги откупува така издадените акции; условите под кои е полноможен откупот; податок дали при конкретната понуда акциите се издаваат со право на откуп од страна на издавачот);

д. Можност за конверзија и условите и процедурите на конверзија.

ѓ. други права определени во статутот и во одлуката за издавање на хартиите од вредност, во согласност со закон.

23.3.3. Преносливост на хартиите од вредност;

23.3.4. Податок за постоењето на обврска за давање на понуда за преземање (јавна понуда за откуп);

23.3.5. Податок за постоење на понуди за преземање (јавни понуди за откуп) на хартиите од вредност на издавачот во текот на претходната финансиска година и во текот на тековната финансиска година, заедно со податокот за цената или условите за замена на хартиите од вредност - предмет на понудата за преземање, и исходот на понудата за преземање.

23.3.6. Разводнување (Износот и процентот на разводнување на заработувачката по акција како резултат на понудата)

23.4. Податоци за должничките хартиите од вредност

(Податоците од оваа точка се даваат во случај кога предмет на понудата се должнички хартии од вредност)

23.4.1. Опис на видот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои;

23.4.2. Серија на хартиите од вредност;

23.4.3. Валута на која гласат хартиите од вредност (доколку хартиите од вредност се деноминирани во странска валута - се наведува курсот по кој ќе се пресметува денарската противвредност);

23.4.4. Рангирање на хартијата од вредност што е предмет на јавната понуда, вклучувајќи и податоци за клаузулите кои имаат влијание на рангирањето или ги субординираат хартиите од вредност на одредени сегашни или идни обврски на издавачот;

23.4.5. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

23.4.6. Висина на каматната стапка, начин на пресметување и исплата на истата;

- Датуми за исплата на камата (датум на почеток и датум на завршување на периодот во кој ќе се исплаќа каматата)

- Краен рок до кога може да се наплатат каматите и главницата

Во случаи каде каматната стапка не е фиксна, се наведува опис на основицата од која зависи висината на каматната стапка како и методот според кој се врши пресметката на каматната стапка според наведената основица. Воедно се посочува и место (извор на информации) на кое може да се добијат информации за минатите и идните перформанси и осцилации на основицата.

23.4.7. Рок на доспевање и амортизационен план на должничката хартија од вредност, вклучувајќи ја и постапката за отплата;

23.4.8. Висина на основната главнина на издавачот и процентот на учество на емисијата на должнички хартии од вредност во основната главнина и во главнината;

23.4.9. Извори на средства од каде што ќе бидат отплаќани должничките хартии од вредност;

23.4.10. Ограничувања кои ги носат хартиите од вредност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност.

23.4.11. Опис на ограничувањата на трансферабилноста на хартиите од вредност, доколку има ограничувања.

23.4.12. Доколку се издаваат конвертибилни должнички хартии од вредност, потребно е да се дадат податоци за типот на хартиите од вредност во кои се конвертираат, како и условите и процедурите за конверзијата.

24. РОКОВИ И УСЛОВИ НА ПОНУДАТА

24.1. Цена на хартиите од вредност

24.1.1. Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени;

24.1.2. Податок за трошоците односно провизиите кои паѓаат на товар на запишувачот односно купувачот.

24.2. Услови, рокови и потребни дејствија за запишување и уплата на хартии од вредност предмет на понудата;

24.2.1. Вкупна вредност на понудата;

24.2.2. Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена (датум на започнување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на започнување на рокот за уплата (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за уплата (ден, месец, година)) и опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност;

24.2.3. Процентот на успешност односно процентот на запишување и уплата на хартии од вредност за да јавната понуда се смета за успешна;

24.2.4. Услови за затворање на јавната понуда;

24.2.5. Опис на условите под кои јавната понуда може да се прогласи за неуспешна и начинот на кој ќе им бидат вратени средствата на инвеститорите.

24.2.6. Постапка за распределба на хартиите од вредност во случај да бидат запишани и/или уплатени повеќе хартии од вредност од понудените;

24.2.7. Доколку во актот за издавање на хартиите од вредност е предвидено хартиите од вредност да се продават во лотови се наведуваат податоците за најмалиот и/или најголемиот износ кој е може да се запише и уплати;

24.2.8. Начин на плаќање на хартиите од вредност;

24.2.9. Начин и време на настанување на правата од хартиите од вредност;

24.2.10. Начин и време на известување за исходот на јавната понуда;

24.2.11. Доколку, согласно одлуката за издавање на акции понудата е поделена во транши односно е сегментирана на делови резервирани за одделни групи на инвеститори, просpektот ги содржи и следните податоци:

24.2.11.1. Поделба на понудата на делови кои опфаќаат определен број на акции вклучувајќи делови наменети за институционални инвеститори, делови наменети за мали инвеститори и други делови на кои е поделена понудата.

24.2.11.2. Начинот на распределба во рамките на деловите од понудата во случај доколку има повеќе запишани и платени хартии од вредност;

24.2.12. Во рамките на сознанијата на издавачот, податок дали доминантните акционери кај издавачот или членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, имаат намера да запишат од понудените хартии од вредност или некое друго лице има намера да запише повеќе од 5% од јавната понуда.

24.2.13. Процес на известување на лицата кои запишале и уплатиле хартии од вредност за износот кој им следува.

24.3. Пласман на хартиите од вредност

24.3.1. Место на запишување на хартиите од вредност (назив, седиште, адреса и телефонски број);

24.3.2. Податок дали издавачот склучил договор со овластеното правно лице за вршење услуги со хартии од вредност за вршење трансакции и активности за сметка на издавачот потребни за успешна јавна понуда на хартии од вредност со задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност или без задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност. Доколку обврската за задолжителен откуп не се однесува на целата емисија, да се даде изјава за делот од емисијата кој не е покриен.

25. ПРИЕМ НА КОТАЦИЈА

Податок за тоа дали и кога издавачот ќе побара прием на котација на хартиите од вредност на овластена берза.

26. ПОДАТОЦИ ЗА ГАРАНТОТ

Доколку исполнувањето на обврските од хартиите од вредност е гарантирано од едно или повеќе лица, задолжително се наведуваат податоци за секое од тие лица и обемот на нивната одговорност

26.1.1. Податоци за гаранто - се наведуваат сите податоци кои се задолжителни и за издавачот на хартиите од вредност

26.1.2. опис на договорите со кои се гарантира дека обврските од хартиите од вредност ќе бидат навремено намирувани, а особено начинот на кој ќе бидат сервисирани гарантираните плаќања.

27. ДОКУМЕНТИ НА РАСПОЛАГАЊЕ

27.1. Проспектот треба да содржи Изјава дека за време на неговата важност следните документи, односно копии од истите ќе бидат на увид:

- а) Статутот на издавачот;
- б) сите извештаи и други документи, ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за последните три години, проценки и извештаи подготвени од страна на експерт на барање на издавачот, делови од кои се опфатени во проспектот или проспектот повикува на нив;
- в) консолидирани ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за последните три години;
- г) документи за гаранто.

27.2. Податок за местото каде може да се изврши увид во документите.

ПРИЛОГ 3

Содржина на проспектот на банка или штедилница што издава хартии од вредност

ПРОСПЕКТ

1. ОДГОВОРНИ ЛИЦА

1.1. Податоци за лицата кои се одговорни за информациите содржани во Проспектот, вклучувајќи ги и лицата одговорни за изготвување на одредени делови од

проспектот со назначување на делот за кој се одговорни. Во случај на физички лица, вклучувајќи ги и лицата кои се членови на управниот и надзорниот одбор, потребно е да се наведе името и презимето и функцијата која ја вршат. Во случај на правни лица, потребно е да се наведе називот и седиштетото на правното лице.

1.2. Изјава од лицата одговорни за изготвување на Проспектот (од членовите на управниот и надзорниот одбор, како и од лицата кои изготвиле одредени делови на проспектот - соодветно на делот кој го изготвиле) со следната содржина:

“Според нашите уверувања и сознанија и согласно со податоците со кои располагаме, под морална, материјална и кривична одговорност изјавуваме дека во Проспектот се содржани сите податоци кои му се потребни на инвеститорот да донесе правилна одлука за инвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на оваа понуда, дека објавените податоци се вистинити и се во согласност со фактичката состојба на друштвото и дека не се испуштени било какви податоци кои би можеле да имаат влијание на одлуката за инвестирање или неинвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на понудата.”

2. ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕНИОТ УЧЕСНИК НА ПАЗАРОТ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОЈ ГО ИЗГОТВИЛ ПРОСПЕКТОТ

2.1. Називот и седиштетото на брокерската куќа, овластената банка или подружницата на странска брокерска куќа, која го изготвила проспектот во име и за сметка на издавачот.

3. ПОДАТОЦИ ЗА РЕВИЗОРИТЕ

3.1. Називот и седиштетото на друштвата за ревизија кои вршеле ревизија на финансиските извештаи на друштвото во последните три години;

3.2. Податоци за причините поради кои дошло до промена на друштвото за ревизија во текот на последните три години (друштвото не е повторно избрано, се откажало или е отповикано од страна на друштвото односно дошло до раскинување на договорот за вршење на ревизија било од едната или од другата страна) доколку тие причини би можеле да имаат материјално значење.

4. ФАКТОРИ НА РИЗИК

Во овој дел се обелоденуваат факторите на ризик од вложувањето кои се прикажуваат во одделни точки групирани во две групи (1) фактори на ризик поврзани со издавачот и индустриската гранка на која и припаѓа и (2) фактори на ризик поврзани со хартиите од вредност. Наведените фактори на ризик од вложувањето мораат да бидат упадливи, концизни и логично организирани. Секој фактор на ризик треба да има посебен наслов и соодветно објаснување. Ризикот мора да е наведен во насловот на одделниот ризик. Секој фактор на ризик опфаќа само еден ризик.

4.1. Податоци за факторите на ризик специфични за издавачот и за индустриската гранка на која и припаѓа.

4.2. Податоци за фактори на ризик кои се од материјално значење за акциите кои се предмет на понудата со цел да се процени пазарниот ризик поврзан со тие акции.

5. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ

- 5.1. Податоци за историјата и развојот на издавачот;
- 5.1.1. полн назив, фирма и седиште на издавачот (адреса и телефонски број);
- 5.1.2. датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото;
- 5.1.3. датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време;
- 5.1.4. правна форма на друштвото и законите врз основа на кои работи.

6. ДЕЛОВЕН ПРЕГЛЕД

- 6.1. Основни дејности
- 6.1.1. Опис на активностите кои ги врши издавачот во согласност со закон, како и податоци за основните категории на производи и услуги кои се продадени за последните три финансиски години;
- 6.1.2. Податоци за воведувањето на некој нов значаен производ или услуга односно за отпочнување со нова активност;
- 6.2. Пазари на кои издавачот работи
Опис на пазарот на кој издавачот работи;
- 6.3. Доколку издавачот наведува информации за конкурентската позиција на пазарот задолжително се наведува и основот за таквата изјава на издавачот.

7. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

- 7.1. Доколку издавачот е дел од група (посложен деловен систем), краток опис на позицијата на издавачот во таа група;
- 7.2. Податок дали издавачот е зависен од други друштва во рамките на групата, заедно со објаснување на зависноста односно поврзаноста со друштвата во групата.

8. ТРЕНДОВИ

Најзначајните движења во врска со работењето на издавачот кои би можеле да имаат суштинско значење на перспективите на издавачот за последната финансиска година и до денот на изготвување на просpektот.

9. ПРОГНОЗИРАЊЕ НА ПРОФИТОТ - опционо

Доколку издавачот одлучи во просpektот да вклучи и прогнози за профитот, тогаш, просpektот задолжително ги содржи следните информации:

9.1. Презентирање на претпоставките на кои се засноваат предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот.

Потребно е јасно да се издвојат факторите на кои влијаат членовите на управните и надзорните органи од факторите кои се исклучиво надвор од влијанието на членовите на управните и надзорните органи.

Претпоставките за прогноза на профитот треба да бидат прецизни и разбирливи за инвеститорите.

9.2. Извештај изготвен од независен овластен ревизор во кој ќе биде наведено дека според мислењето на овластениот ревизор предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот се точно изготвени согласно наведените претпоставки и дека сметководствениот основ употребен за предвидување на профитот е соодветен на сметководствените политики на издавачот.

9.3. Предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот треба да се споредливи со финансиски податоци опфатени во просpektот.

10. ОРГАНИ НА ИЗДАВАЧОТ

10.1. Име и презиме, деловна адреса и функцијата што ја вршат кај издавачот за членовите на надзорниот одбор, одборот за управување со ризици, одборот за ревизија, управниот одбор и други органи утврдени со Статутот (кредитен одбор и слично), како и податок за значајните активности на овие лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач.

10.2. Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 10.1.

10.3. Детални податоци за лицата од точка 10.1. членови на органите на издавачот:

10.3.1. Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица;

10.3.2. Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер;

10.3.3. Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години;

10.3.4. Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната);

10.3.5. Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество.

Доколку не постои некој од податоците наведени погоре кои издавачот треба да ги објави, да се даде изјава дека не постои таков податок.

10.4. Судир на интереси помеѓу членовите на органите на издавачот

10.4.1. Податок за потенцијален судир на интереси помеѓу одговорностите кои лицата членови на органите на издавачот ги имаат кај издавачот и нивните приватни интереси или други одговорности. Во случај доколку не постои судир на интереси да се даде изјава дека не постои.

11. ВРАБОТЕНИ

11.1. Број на вработени и квалификациона структура на крајот од секоја година во последните три години и променетата состојба до денот на изготвување на проспектоот. Доколку е можно и податок за географската распределеност на вработените.

12. ГОЛЕМИ АКЦИОНЕРИ

12.1. Согласно сознанијата на издавачот, податоци за лицата (освен за оние кои се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот) кои заедно со поврзаните лица, директно или индиректно, поседуваат повеќе од 5% од било кој род или класа на акции издадени од издавачот, заедно со висината на тоа учество (апсолтна вредност и реалтивна вредност во однос на основната главнина на издавачот и во однос на гласачката структура на издавачот). Ако нема такви лица или ако нема сознанија за такви лица за да се даде соодветна негативна изјава.

12.2. Опис на било какви договори или други акти познати за издавачот, чија реализација на определен датум може да доведе до промена на контролата кај издавачот.

13. ФИНАНСИСКИ ПОДАТОЦИ

13.1. Финансиски извештаи

Ревидирани финансиски извештаи за последните три години изготвени согласно Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување и независно ревизорско мислење за последните три години изготвено согласно Меѓународните стандарди за ревизија.

Ревидираните финансиски извештаи за последните три години треба да се изготвени и прикажани во форма конзистентна на формата во која ќе бидат прикажани следните годишни финансиски извештаи на издавачот, а во смисла на сметководствените стандарди и политики и легислативата што се применува на тие финансиски извештаи.

Ревидираните финансиски извештаи задолжително содржат:

- (а) биланс на состојба
- (б) биланс на успех
- (ц) извештај за промени на главнината
- (д) извештај за паричните текови
- (е) сметководствени политики и објаснувачки белешки.

Годишните финансиски извештаи треба да се ревидирани во согласност со меѓународните стандарди за ревизија од независен ревизор кој треба да даде мислење дали финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика (или се презентирани објективно, од сите материјални аспекти).

Доколку издавачот изготвува сопствени и консолидирани годишни финансиски извештаи, проспектоот треба задолжително да ги содржи најмалку ревидираните консолидирани годишни финансиски извештаи.

13.2. Ревизија на годишните финансиски извештаи

13.2.1. Посочување дека финансиските извештаи се ревидирани и наведување на извештајот на ревизорот за финансиските извештаи на издавачот за последните три години;

13.2.2. Посочување на други информации во проспектоот кои биле ревидирани од независен ревизор;

13.2.3. Секаде во проспектоот каде што се прикажуваат финансиски податоци кои не се земени од ревидираните финансиски извештаи на издавачот, задолжително се посочува изворот од каде се користени тие податоци и се посочува дека истите не се ревидирани.

13.3. Периодични и други финансиски информации

13.3.1. Доколку издавачот објавил квартални или полугодишни финансиски извештаи од датумот на неговите последни ревидирани финансиски извештаи, истите треба да бидат вклучени во проспектоот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, извештајот на ревизорот задолжително се прикажува во проспектоот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи не биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, во проспектоот задолжително се наведува тој факт;

13.3.2. Доколку проспектоот е од датум по завршување на девет месеци од датумот на последните годишни финансиски извештаи кои биле ревидирани, задолжително содржи периодични финансиски извештаи, кои може да бидат неревидирани (при што задолжително се наведува дека истите не се ревидирани), а кои се однесуваат најмаку на периодот од првото полугодие на финансиската година;

13.3.3. Периодичните финансиски извештаи треба да ги вклучат и споредбените извештаи за истиот период од претходната финансиска година, освен за билансот на состојба кај кој за споредба може да се земе и состојбата од крајот на последната финансиска година.

13.4. Дивидендна политика

13.4.1. Опис на политиката на издавачот за распределба на дивиденда и на какви било ограничувања во поглед на истата.

13.4.2. Износ на исплатена дивиденда по акција за последните три финансиски години, соодветно прилагодена во случаи на промени на бројот на акциите на издавачот, заради споредливост на податоците.

13.5. Правни постапки

Информации за какви било правни постапки (административни, судски и други законски постапки), вклучувајќи ги и потенцијалните постапки или постапките кои се во тек за кои издавачот е запознаен, за период од 12 месеци кои може да имаат, или имале во неодамнешното минато значајно влијание на финансиската положба или на профитабилноста на издавачот односно на групацијата на издавачот (нивната вредност изнесува најмалку 5% од вредноста на капиталот на друштвото). Доколку такви постапки не постојат, потребно е да се посочи дека не постојат.

13.6. Значајни промени во финансиската или трговската положба на издавачот

Опис на каква било значајна промена на финансиската положба на групацијата на издавачот која се случила во периодот по завршување на последната финансиска година за која се објавени ревидирани финансиски извештаи или по завршување на последното полугодие за кое се објавени периодични финансиски информации. Доколку такви промени не се случиле, потребно е да се посочи дека не се случиле.

14. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

14.1. Податоци за капиталот на издавачот;

14.1.1. Износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина со состојба на денот на последниот биланс на состојба вклучен во проспектот и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба до денот на изготвување на проспектот;

14.1.2. Износот на издадените конвертибилни хартии од вредност и хартии од вредност со варанти, со опис на условите и процедурите на конверзија или запишување;

14.1.3. Податоци за тоа дали органот на управување е овластен со Статутот на издавачот да ја зголеми основната главнина (одобрен капитал) и податок за износот на одобриениот капитал и за периодот за кој важи одредбата на Статутот за одобрен капитал;

14.1.4. Во случаи кога барањето за одобрение се однесува на акции од втора или од наредна емисија, во проспектот се наведуваат и следните податоци:

- а) износот на претходните емисии и
- б) видот и количината на претходно издадените хартии од вредност, со опис на правата кои произлегуваат од нив и нивната номинална вредност.

14.2. Релативни показатели за работењето на издавачот на денот на последните финансиски извештаи презентирани во проспектот и последниот квартал до денот на изготвување на проспектот

14.2.1. адекватност на капиталот согласно методологијата пропишана од Народна банка на Република Македонија;

14.2.2. учество на сопствени средства во пасивата;

14.2.3. учество на депозити од население во пасивата;

14.2.4. однос на краткорочни пласмани и краткорочни извори;

14.2.5. агрегатна отворена девизна позиција;

14.2.6. голема кредитна изложеност во однос на сопствените средства;

14.2.7. капитални вложувања во нефинансиски институции;

14.2.8. капитални вложувања во банки, штедилници и други финансиски институции;

14.2.9. учество на основните средства во вкупните сопствени средства на банката;

14.2.10. учество на кредитна изложеност во ризични категории В, Г и Д во вкупна кредитна изложеност;

14.3. вкупен платен промет спрема странство за претходната година и за тековната година;

14.4. Движење на ликвидноста: покриеност на обврските на банката со високо ликвидна актива (парични средства и хартии од вредност издадени од НБРМ и од Република Македонија).

14.5. Статут на издавачот и основачки акти

14.5.1. Предмет на работење на издавачот согласно Статутот;

14.5.2. Опис на правата, предностите и ограничувањата кои произлегуваат од секоја класа на акции издадени од издавачот;

14.5.3. Опис на дејствието кое треба да биде преземено за промена на некое од правата на сопствениците на акции, при што ќе биде посочено дали условите за таковото дејствие се построги во однос на законот или не;

14.5.4. Опис на условите за свикување годишно собрание и вонредно собрание на акционери, вклучувајќи и податоци за начинот на кој акционерите го пријавуваат своето учество;

14.5.5. Опис на условите утврдени во Статутот или друг акт на издавачот со кои се регулира промената на основната главнина, кога тие услови се построги од оние пропишани со закон.

15. ДОГОВОРИ ОД СУШТИНСКО ЗНАЧЕЊЕ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ИЗДАВАЧОТ

Податоци за секој договор (надвор од секојдневно-то работење на издавачот) кој е од суштинско значење за работењето на издавачот, а во кој како договорна страна се јавува издавачот или друг член на групата (ако издавачот е дел од група), за последните две години кои му претходат на изготвувањето на проспектот.

16. ИНФОРМАЦИИ ДОБИЕНИ ОД ТРЕТИ ЛИЦА И ИЗВЕШТАИ ОД ЕКСПЕРТИ И ИЗЈАВА ЗА БИЛО КАКОВ ИНТЕРЕС

16.1. Кога во проспектот е вклучен извештај од трето лице - експерт, да се наведат податоци за тоа лице и тоа: име и презиме, деловна адреса, квалификации и податок дали лицето има материјален интерес кај издавачот. Податок во кој контекст и во која форма се употребува извештајот на тоа лице и согласност од лицето кое ја потврдило содржината на тој дел од проспектот.

16.2. Кога извор на определена информација е некое трето лице, потребно е да се обезбеди потврда дека таа информација е точно и прецизно репродуцирана и дека согласно можностите и сознанијата на издавачот не е прикриен ниту еден факт кој би ги направил репродуцираните информации нецелосни или неточни. Да се наведе и изворот на информациите.

17. ПОДАТОЦИ ЗА ПОНУДАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

17.1. Причини за понудата и намена на средствата што ќе се приберат со понудата

Информации за причините поради кои се врши понудата и за очекуваниот нето износ на средства кои ќе се приберат врз основа на истата со податок за поединечните цели подредени по приоритет за кои ќе бидат наменети прибраните средства.

Доколку издавачот смета дека средствата предвидени да се приберат со понудата нема да бидат доволни за реализација на сите предвидени намени(цели), потребно е да се наведе износот и можните извори на другите потребни средства.

Потребно е да бидат дадени детали во врска со употребата на средствата од емисијата, особено во смисла на тоа дали со нив издавачот ќе набави нови средства надвор од секојдневното работење, ќе финансира преземање на други бизниси, или ќе ги намали или исплати долговите, и друго.

17.2. Општи податоци за хартиите од вредност

17.2.1. Бројот и датумот на актот за издавање на сопственички хартии од вредност

17.2.2. Податоци за согласностите и одобренјата врз основа на кои хартиите од вредност ќе бидат издадени;

17.2.3. Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата);

17.2.4. Закони врз основа на кои се издаваат хартиите од вредност;

17.2.5. Назив и адреса на субјектот каде што се регистрираат хартиите од вредност;

17.2.6. Времето и начинот на предавањето на хартиите од вредност за регистрирање кај овластен депозитар;

17.2.7. Податоци за оданочувањето на приходите од хартиите од вредност.

17.3. Податоци за сопственичките хартиите од вредност

(Податоците од оваа точка се даваат во случај кога предмет на понудата се сопственички хартии од вредност)

17.3.1. Опис на видот, родот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои;

17.3.2. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

а. право на дивиденда;

б. Право на глас;

в. Право на учество во стечајната односно ликвидационата маса на издавачот;

г. Право на откуп од страна на друштвото (податок дали друштвото со статутот е овластено да издава акции во кои е содржано правото на друштвото во определен рок да ги откупува така издадените акции; условите под кои е полноважен откупот; податок дали при конкретната понуда акциите се издаваат со право на откуп од страна на издавачот).

д. Можност за конверзија и условите и процедурите на конверзија.

ѓ. други права определени во статутот и во одлуката за издавање на хартиите од вредност, во согласност со закон.

17.3.3. Преносливост на хартиите од вредност;

17.3.4. Податок за постоењето на обврска за давање на понуда за преземање (јавна понуда за откуп);

17.3.5. Податок за постоење на понуди за преземање (јавни понуди за откуп) на хартиите од вредност на издавачот во текот на претходната финансиска година и во текот на тековната финансиска година, заедно со податокот за цената или условите за замена на хартиите од вредност - предмет на понудата за преземање, и исходот на понудата за преземање.

17.3.6. Разводнување (Износот и процентот на разводнување на заработувачката по акција како резултат на понудата)

17.4. Податоци за должничките хартиите од вредност

(Податоците од оваа точка се даваат во случај кога предмет на понудата се должнички хартии од вредност)

17.4.1. Опис на видот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои;

17.4.2. Серија на хартиите од вредност;

17.4.3. Валута на која гласат хартиите од вредност (доколку хартиите од вредност се деноминирани во странска валута - се наведува курсот по кој ќе се пресметува денарската противвредност);

17.4.4. Рангирање на хартијата од вредност што е предмет на јавната понуда, вклучувајќи и податоци за клаузулите кои имаат влијание на рангирањето или ги субординираат хартиите од вредност на одредени сегашни или идни обврски на издавачот;

17.4.5. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

17.4.6. Висина на каматната стапка, начин на пресметување и исплата на истата;

- Датуми за исплата на камата (датум на почеток и датум на завршување на периодот во кој ќе се исплаќа каматата)

- Краен рок до кога може да се наплатат каматите и главницата

Во случаи каде каматната стапка не е фиксна, се наведува опис на основницата од која зависи висината на каматната стапка како и методот според кој се врши пресметката на каматната стапка според наведената основница. Воедно се посочува и место (извор на информации) на кое може да се добијат информации за минатите и идните перформанси и осцилации на основницата.

17.4.7. Рок на доспевање и амортизационен план на должничката хартија од вредност, вклучувајќи ја и постапката за отплата;

17.4.8. Висина на основната главнина на издавачот и процентот на учество на емисијата на должнички хартии од вредност во основната главнина и во главнината;

17.4.9. Извори на средства од каде што ќе бидат отплаќани должничките хартии од вредност;

17.4.10. Ограничувања кои ги носат хартиите од вредност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност.

17.4.11. Опис на ограничувањата на трансферабилноста на хартиите од вредност, доколку има ограничувања.

17.4.12. Доколку се издаваат конвертибилни должнички хартии од вредност, потребно е да се дадат податоци за типот на хартиите од вредност во кои се конвертираат, како и условите и процедурите за конверзијата.

18. РОКОВИ И УСЛОВИ НА ПОНУДАТА

18.1. Цена на хартиите од вредност

18.1.1. Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени;

18.1.2. Податок за трошоците односно провизиите кои паѓаат на товар на запишувачот односно купувачот.

18.2. Услови, рокови и потребни дејствија за запишување и уплата на хартии од вредност предмет на понудата;

18.2.1. Вкупна вредност на понудата;

18.2.2. Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена (датум на започнување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на започнување на рокот за уплата (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за уплата (ден, месец, година)) и опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност;

18.2.3. Процентот на успешност односно процентот на запишување и уплата на хартии од вредност за да јавната понуда се смета за успешна

18.2.4. Услови за затворање на јавната понуда;

18.2.5. Опис на условите под кои јавната понуда може да се прогласи за неуспешна и начинот на кој ќе им бидат вратени средствата на инвеститорите.

18.2.6. Постапка за распределба на хартиите од вредност во случај да бидат запишани и/или уплатени повеќе хартии од вредност од понудените;

18.2.7. Доколку во актот за издавање на хартиите од вредност е предвидено хартиите од вредност да се продават во лотови се наведуваат податоците за најмалиот и/или најголемиот износ кој е може да се запише и уплати;

18.2.8. Начин на плаќање на хартиите од вредност;

18.2.9. Начин и време на настанување на правата од хартиите од вредност;

18.2.10. Начин и време на известување за исходот на јавната понуда;

18.2.11. Доколку, согласно одлуката за издавање на акциите понудата е поделена во транши односно е сегментирана на делови резервирани за одделни групи на инвеститори, просpektот ги содржи и следните податоци:

18.2.11.1. Поделба на понудата на делови кои опфаќаат определен број на акции вклучувајќи делови наменети за институционални инвеститори, делови наменети за мали инвеститори и други делови на кои е поделена понудата.

18.2.11.2. Начинот на распределба во рамките на деловите од понудата во случај доколку има повеќе запишани и платени хартии од вредност;

18.2.12. Во рамките на сознанијата на издавачот, податок дали доминантните акционери кај издавачот или членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, или на другите органи на издавачот имаат намера да запишат од понудените хартии од вредност или некое друго лице има намера да запише повеќе од 5% од јавната понуда.

18.2.13. Процес на известување на лицата кои запишале и уплатиле хартии од вредност за износот кој им следува.

18.3. Пласман на хартиите од вредност

18.3.1. Место на запишување на хартиите од вредност (назив, седиште, адреса и телефонски број);

18.3.2. Податок дали издавачот склучил договор со овластеното правно лице за вршење услуги со хартии од вредност за вршење трансакции и активности за сметка на издавачот потребни за успешна јавна понуда

на хартии од вредност со задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност или без задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност. Доколку обврската за задолжителен откуп не се однесува на целата емисија да се даде изјава за делот од емисијата кој не е покриен.

19. ПРИЕМ НА КОТАЦИЈА

Податок за тоа дали и кога издавачот ќе побара прием на котација на хартиите од вредност на овластена берза.

20. ПОДАТОЦИ ЗА ГАРАНТОТ

Доколку исполнувањето на обврските од хартиите од вредност е гарантирано од едно или повеќе лица, задолжително се наведуваат податоци за секое од тие лица и обемот на нивната одговорност

20.1.1. Податоци за гарантот - се наведуваат сите податоци кои се задолжителни и за издавачот на хартиите од вредност

20.1.2. опис на договорите со кои се гарантира дека обврските од хартиите од вредност ќе бидат навремено намирувани, а особено начинот на кој ќе бидат сервисирани гарантираните плаќања.

21. ДОКУМЕНТИ НА РАСПОЛАГАЊЕ

21.1. Просpektот треба да содржи Изјава дека за време на неговата важност следните документи односно копии од истите ќе бидат на увид:

а) Статутот на издавачот;

б) сите извештаи и други документи, ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за последните три години, проценки и извештаи подготвени од страна на експерт на барање на издавачот, делови од кои се опфатени во просpektот или просpektот повикува на нив;

в) консолидирани ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за последните три години.

г) докоменти за гарантот

21.2. Податок за местото каде може да се изврши увид во документите.

ПРИЛОГ 4

Содржина на просpektот на осигурително друштво што издава хартии од вредност

ПРОСПЕКТ

1. ОДГОВОРНИ ЛИЦА

1.1. Податоци за лицата кои се одговорни за информациите содржани во Просpektот, вклучувајќи ги и лицата одговорни за изготвување на одредени делови од просpektот со назначување на делот за кој се одговорни. Во случај на физички лица вклучувајќи ги и лицата кои се членови на одборот на директори или управниот

и надзорниот одбор на друштвото, потребно е да се наведе името и презимето и функцијата која ја вршат. Во случај на правни лица потребно е да се наведе називот и седиштетото на правното лице.

1.2. Изјава од лицата одговорни за изготвување на Проспектот (од членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, како и од лицата кои изготвиле одредени делови на проспектот - соодветно на делот кој го изготвиле) со следната содржина:

“Според нашите уверувања и сознанија и согласно со податоците со кои располагаме, под морална, материјална и кривична одговорност изјавуваме дека во Проспектот се содржани сите податоци кои му се потребни на инвеститорот да донесе правилна одлука за инвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на оваа понуда, дека објавените податоци се вистинити и се во согласност со фактичката состојба на друштвото и дека не се испуштени било какви податоци кои би можеле да имаат влијание на одлуката за инвестирање или неинвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на понудата”.

2. ПОДАТОЦИ ЗА ОВЛАСТЕНИОТ УЧЕСНИК НА ПАЗАРОТ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ КОЈ ГО ИЗГОТВИЛ ПРОСПЕКТОТ

2.1. Називот и седиштетото на брокерската куќа, овластената банка или подружницата на странска брокерска куќа, која го изготвила проспектот во име и за сметка на издавачот.

3. ПОДАТОЦИ ЗА РЕВИЗОРИТЕ

3.1. Називот и седиштетото на друштвата за ревизија кои вршеле ревизија на финансиските извештаи на друштвото во последните три години;

3.2. Податоци за причините поради кои дошло до промена на друштвото за ревизија во текот на последните три години (друштвото не е повторно избрано, се откажало или е отповикано од страна на друштвото односно дошло до раскинување на договорот за вршење на ревизија било од едната или од другата страна) доколку тие причини би можеле да имаат материјално значење.

4. ФАКТОРИ НА РИЗИК

Во овој дел се обелоденуваат факторите на ризик од вложувањето кои се прикажуваат во одделни точки групирани во две групи (1) фактори на ризик поврзани со издавачот и индустриската гранка на која и припаѓа и (2) фактори на ризик поврзани со хартиите од вредност. Наведените фактори на ризик од вложувањето мораат да бидат упадливи, концизни и логично организирани. Секој фактор на ризик треба да има посебен наслов и соодветно објаснување. Ризикот мора да е наведен во насловот на одделниот ризик. Секој фактор на ризик опфаќа само еден ризик.

4.1. Податоци за факторите на ризик специфични за издавачот и за индустриската гранка на која и припаѓа.

4.2. Податоци за фактори на ризик кои се од материјално значење за акциите кои се предмет на понудата со цел да се процени пазарниот ризик поврзан со тие акции.

5. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ

- 5.1. Податоци за историјата и развојот на издавачот;
  - 5.1.1. полн назив, фирма, седиште на издавачот и адреса и телефонски број на неговото седиште;
  - 5.1.2. датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото;
  - 5.1.3. датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време;
  - 5.1.4. правна форма на друштвото, законите врз основа на кои работи;
  - 5.1.5. значајни настани на издавачот релевантни за оценување на неговата солвентност.

6. ДЕЛОВЕН ПРЕГЛЕД

6.1. Основни дејности

6.1.1. Опис на активностите кои ги врши издавачот во смисла на Законот за супервизија на осигурување (по одделни групи и класи на осигурување), како и податоци за основните категории на производи и услуги кои се продадени за последните три финансиски години;

6.1.2. Податоци за воведувањето на некој нов значаен производ или услуга односно за отпочнување со нова активност;

6.2. Пазари на кои издавачот работи

Опис на пазарот на кој издавачот работи;

6.3. Доколку издавачот наведува информации за конкурентската позиција на пазарот задолжително се наведува и основот за таквиот исказ на издавачот.

7. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

7.1. Доколку издавачот е дел од група (посложен деловен систем), краток опис на позицијата на издавачот во таа група;

7.2. Податок дали издавачот е зависен од други друштва во рамките на групата, заедно со објаснување на зависноста односно поврзаноста со друштвата во групата.

8. ТРЕНДОВИ

Најзначајните движења во врска со работењето на издавачот кои би можеле да имаат суштинско значење на перспективите на издавачот во последната финансиска година и до денот на изготвување на проспектот.

9. ПРОГНОЗИРАЊЕ НА ПРОФИТОТ - опционо

Доколку издавачот одлучи во проспектот да вклучи и прогнози за профитот, тогаш, проспектот задолжително содржи информации согласно точка 9.1 и 9.2 од овој дел.

9.1. Презентирање на претпоставките на кои се засноваат предвидувањата, прогнозите односно проценките на профитот.

Потребно е јасно да се издвојат претпоставките за факторите на кои влијаат членовите на управните и надзорните органи од претпоставките за факторите кои се исклучиво надвор од влијанието на членовите на управните и надзорните органи.

Претпоставките за предвидувањата, прогнозите односно оценките на профитот треба да се прецизни и разбирливи за инвеститорите.

9.2. Извештај изготвен од независен овластен ревизор во кој ќе биде наведено дека според мислењето на овластениот ревизор предвидувањата, прогнозите односно оценките на профитот се точно изготвени согласно наведените претпоставки и дека сметководствениот основ употребен за предвидување на профитот е соодветен на сметководствените политики на издавачот.

9.3. Предвидувањата, прогнозите односно оценките на профитот треба да се споредливи со финансиски податоци опфатени во проспектоот.

10. ОРГАНИ НА ИЗДАВАЧОТ

10.1. Име и презиме, деловна адреса и функцијата што ја вршат кај издавачот за членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот, организационата единица за внатрешна ревизија и други органи утврдени со Статутот на друштвото, како и податок за значајните активности на овие лица надвор од работењето кај издавачот, доколку тие активности се значајни за тој издавач.

10.2. Податок за природата на било каква поврзаност помеѓу лицата од точка 10.1.

10.3. Детални податоци за лицата од точка 10.1. членови на органите на издавачот:

10.3.1. Податоци за релевантното менаџерско и експертско работно искуство на горенаведените лица;

10.3.2. Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер;

10.3.3. Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години;

10.3.4. Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната);

10.3.5. Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласачката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество.

Доколку не постои некој од податоците наведени погоре кои издавачот треба да ги објави, да се даде изјава дека не постои таков податок.

10.4. Судир на интереси помеѓу членовите на органите на издавачот

10.4.1. Податок за потенцијален судир на интереси помеѓу одговорностите кои лицата членови на органите на издавачот ги имаа кај издавачот и нивните приватни интереси или други одговорности. Во случај доколку не постои судир на интереси да се даде изјава дека не постои.

11. ВРАБОТЕНИ

11.1. Број на вработени и квалификациона структура на крајот од секоја година во последните три години и променетата состојба до денот на изготвување на проспектоот. Доколку е можно и податок за географската распореденост на вработените.

12. ГОЛЕМИ АКЦИОНЕРИ

12.1. Согласно сознанијата на издавачот, податоци за лицата (освен за оние кои се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот) кои заедно со поврзаните лица, директно или индиректно, поседуваат повеќе од 5% од било кој род или класа на акции издадени од издавачот, заедно со висината на тоа учество (апсолтна вредност и реалтивна вредност во однос на основната главнина на издавачот и во однос на гласачката структура на издавачот). Ако нема такви лица или ако нема сознанија за такви лица да се даде соодветна негативна изјава.

12.2. Опис на било какви договори или други акти познати за издавачот, чија реализација на определен датум може да доведе до промена на контролата кај издавачот.

13. ФИНАНСИСКИ ПОДАТОЦИ

13.1. Финансиски извештаи

Ревидирани финансиски извештаи за последните три години изготвени согласно Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување и независно ревизорско мислење за последните три години изготвено согласно Меѓународните стандарди за ревизија.

Ревидираните финансиски извештаи за последните три години треба да се изготвени и прикажани во форма конзистентна на формата во која ќе бидат прикажани следните годишни финансиски извештаи на издавачот, а во смисла на сметководствените стандарди и политики и легислативата што се применува на тие финансиски извештаи.

Ревидираните финансиски извештаи задолжително содржат:

- (а) биланс на состојба
- (б) биланс на успех
- (ц) извештај за промени на главнината
- (д) извештај за паричните текови
- (е) сметководствени политики и објаснувачки белешки.

Годишните финансиски извештаи треба да се ревидирани во согласност со меѓународните стандарди за ревизија од независен ревизор кој треба да даде мислење дали финансиските извештаи даваат вистинска и објективна слика (или се презентирани објективно, од сите материјални аспекти).

Доколку издавачот изготвува сопствени и консолидирани годишни финансиски извештаи, проспектоот треба задолжително да ги содржи најмалку ревидираните консолидирани годишни финансиски извештаи.

13.2. Ревизија на годишните финансиски извештаи

13.2.1. Посочување дека финансиските извештаи се ревидирани и наведување на извештајот на ревизорот за финансиските извештаи на издавачот за последните три години;

13.2.2. Посочување на други информации во проспектот кои биле ревидирани од независен ревизор;

13.2.3. Секаде во проспектот каде што се прикажуваат финансиски податоци кои не се земени од ревидираните финансиски извештаи на издавачот, задолжително се посочува изворот од каде се користени тие податоци и се посочува дека истите не се ревидирани.

13.3. Периодични и други финансиски информации

13.3.1. Доколку издавачот објавил квартални или полугодишни финансиски извештаи од датумот на неговите последни ревидирани финансиски извештаи, истите треба да бидат вклучени во проспектот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, извештајот на ревизорот задолжително се прикажува во проспектот. Ако кварталните или полугодишните финансиски информации/извештаи не биле проверени или ревидирани од овластен ревизор, во проспектот задолжително се наведува тој факт;

13.3.2. Доколку проспектот е од датум по завршување на девет месеци од датумот на последните годишни финансиски извештаи кои биле ревидирани, задолжително содржи периодични финансиски извештаи, кои може да бидат неревидирани (при што задолжително се наведува дека истите не се ревидирани), а кои се однесуваат најмаку на периодот од првото полугодие на финансиската година;

13.3.3. Периодичните финансиски извештаи треба да ги вклучат и споредбените извештаи за истиот период од претходната финансиска година, освен за билансот на состојба кај кој за споредба може да се земе и состојбата од крајот на последната финансиска година.

13.4. Дивидендна политика

13.4.1. Опис на политиката на издавачот за распределба на дивиденда и на какви било ограничувања во поглед на истата.

13.4.2. Износ на исплатена дивиденда по акција за последните три финансиски години, соодветно прилагодена во случаи на промени на бројот на акциите на издавачот, заради споредливост на податоците.

13.5. Правни постапки

Информации за какви било правни постапки (административни, судски и други законски постапки), вклучувајќи ги и потенцијалните постапки или постапките кои се во тек за кои издавачот е запознаен, за период од 12 месеци кои може да имаат, или имале во неодамнешното минато значајно влијание на финансиската положба или на профитабилноста на издавачот односно на групацијата на издавачот (нивната вредност изнесува најмалку 5% од вредноста на капиталот на друштвото). Доколку такви постапки не постојат, потребно е да се посочи дека не постојат.

13.6. Значајни промени во финансиската или трговската положба на издавачот

Опис на каква било значајна промена на финансиската положба на групацијата на издавачот која се случила во периодот по завршување на последната финансиска година за која се објавени ревидирани финансиски извештаи или по завршување на последното полугодие за кое се објавени периодични финансиски информации. Доколку такви промени не се случиле, потребно е да се посочи дека не се случиле.

14. ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНФОРМАЦИИ

14.1. Податоци за капиталот на издавачот;

14.1.1. Износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина со состојба на денот на последниот биланс на состојба вклучен во проспектот и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба до денот на изготвување на проспектот;

14.1.2. Износот на издадените конвертибилни хартии од вредност и хартии од вредност со варианти, со опис на условите и процедурите на конверзија или запишување;

14.1.3. Податоци за тоа дали органот на управување е овластен со Статутот на издавачот да ја зголеми основната главнина (одобрен капитал) и податок за износот на одобрениот капитал и за периодот за кој важи одредбата на Статутот за одобрен капитал;

14.1.4. Во случаи кога барањето за одобрение се однесува на акции од втора или од наредна емисија, во проспектот се наведуваат и следните податоци:

а) износот на претходните емисии и

б) видот и количината на претходно издадените хартии од вредност, со опис на правата кои произлегуваат од нив и нивната номинална вредност.

14.2. Податоци за управување со ризикот на издавачот на денот на последните финансиски извештаи презентирани во проспектот и последниот квартал до денот на изготвување на проспектот

14.2.1. Потребно ниво на маргина на солвентност

14.2.2. Гарантен фонд на друштвото

14.2.3. Технички резерви

- резерви за преносни премии

- резерви за бонуси и попусти

- резерви за штети

- други технички резерви

14.2.4. Математички резерви

14.2.5. Вредност на средствата кои ги покриваат техничките резерви;

14.2.6. Видови, вложување и локализација на средствата кои ги покриваат техничките резерви или математичката резерва;

14.3. реални обврски на сопственоста на издавачот (хипотеки, залога и сл.);

14.4. Движење на ликвидноста - достасани, а неплатени обврски на денот на поднесувањето на барањето.

14.5. Статут на издавачот и основачки акти

13.1.1. Предмет на работење на издавачот согласно Статутот;

13.1.2. Опис на правата, предностите и ограничувањата кои произлегуваат од секоја класа на акции издадени од издавачот;

13.1.3. Опис на дејствието кое треба да биде преземено за промена на некое од правата на сопствениците на акции, при што ќе биде посочено дали условите за таквото дејствие се построги во однос на законот или не;

13.1.4. Опис на условите за свикнување годишно собрание и вонредно собрание на акционери, вклучувајќи и податоци за начинот на кој акционерите го пријавуваат своето учество;

13.1.5. Опис на условите утврдени во Статутот или друг акт на издавачот со кои се регулира промената на основната главнина, кога тие услови се построги од оние пропишани со закон.

15. ДОГОВОРИ ОД СУШТИНСКО ЗНАЧЕЊЕ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ИЗДАВАЧОТ

Податоци за секој договор (надвор од секојдневно-ното работење на издавачот) кој е од суштинско значење за работењето на издавачот, а во кој како договорна страна се јавува издавачот или друг член на групата (ако издавачот е дел од група), за последните две години кои му претходат на изготвувањето на проспекто-тот.

16. ИНФОРМАЦИИ ДОБИЕНИ ОД ТРЕТИ ЛИЦА И ИЗВЕШТАИ ОД ЕКСПЕРТИ И ИЗЈАВА ЗА БИЛО КАКОВ ИНТЕРЕС

16.1. Кога во проспекто-тот е вклучен извештај од трето лице - експерт, да се наведат податоци за тоа лице и тоа: име и презиме, деловна адреса, квалификации и податок дали лицето има материјален интерес кај издавачот. Податок во кој контекст и во која форма се употребува извештајот на тоа лице и согласност од лицето кое ја потврдило содржината на тој дел од проспекто-тот.

16.2. Кога извор на определена информација е некое трето лице, потребно е да се обезбеди потврда дека таа информација е точно и прецизно репродуцирана и дека согласно можностите и сознанијата на издавачот не е прикриен ниту еден факт кој би ги направил репродуцираните информации нецелосни или неточни. Да се наведе и изворот на информациите.

17. ПОДАТОЦИ ЗА ПОНУДАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

17.1. Причини за пондата и намена на средствата што ќе се приберат со понудата

Информации за причините поради кои се врши понудата и за очекуваниот нето износ на средства кои ќе се приберат врз основа на истата со податок за поединечните цели подредени по приоритет за кои ќе бидат наменети прибраните средства.

Доколку издавачот смета дека средствата предвидени да се приберат со понудата нема да бидат доволни за реализација на сите предвидени намени(цели), потребно е да се наведе износот и можните извори на другите потребни средства.

Потребно е да бидат дадени детали во врска со употребата на средствата од емисијата, особено во смисла на тоа дали со нив издавачот ќе набави нови средства надвор од секојдневното работење, ќе финансира преземање на други бизниси, или ќе ги намали или исплати долговите, и друго.

17.2. Општи податоци за хартиите од вредност

17.2.1. Бројот и датумот на актот за издавање на сопственички хартии од вредност

17.2.2. Податоци за согласностите и одобренијата врз основа на кои хартиите од вредност ќе бидат издадени;

17.2.3. Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата);

17.2.4. Закони врз основа на кои се издаваат хартиите од вредност;

17.2.5. Назив и адреса на субјектот каде што се регистрираат хартиите од вредност;

17.2.6. Времето и начинот на предавањето на хартиите од вредност за регистрирање кај овластен депозитар;

17.2.7. Податоци за оданочувањето на приходите од хартиите од вредност.

17.3. Податоци за сопственичките хартии од вредност

(Податоците од оваа точка се даваат во случај кога предмет на понудата се сопственички хартии од вредност)

17.3.1. Опис на видот, родот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои;

17.3.2. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

а. право на дивиденда;

б. Право на глас;

в. Право на учество во стечајната односно ликвидационата маса на издавачот;

г. Право на откуп од страна на друштвото (податок дали друштвото со статутот е овластено да издава акции во кои е содржано правото на друштвото во определен рок да ги откупува така издадените акции; условите под кои е полноважен откупот; податок дали при конкретната понуда акциите се издаваат со право на откуп од страна на издавачот)

д. Можност за конверзија и условите и процедурите на конверзија.

ѓ. други права определени во статутот и во одлуката за издавање на хартиите од вредност, во согласност со закон.

17.3.3. Преносливост на хартиите од вредност;

17.3.4. Податок за постоењето на обврска за давање на понуда за преземање (јавна понуда за откуп);

17.3.5. Податок за постоење на понуди за преземање (јавни понуди за откуп) на хартиите од вредност на издавачот во текот на претходната финансиска година и во текот на тековната финансиска година, заедно со податокот за цената или условите за замена на хартиите од вредност - предмет на понудата за преземање, и исходот на понудата за преземање.

17.3.6. Разводнување (Износот и процентот на разводнување на заработувачката по акција како резултат на понудата).

17.4. Податоци за должничките хартиите од вредност

(Податоците од оваа точка се даваат во случај кога предмет на понудата се должнички хартии од вредност)

17.4.1. Опис на видот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои;

17.4.2. Серија на хартиите од вредност;

17.4.3. Валута на која гласат хартиите од вредност (доколку хартиите од вредност се деноминирани во странска валута - се наведува курсот по кој ќе се пресметува денарската противвредност);

17.4.4. Рангирање на хартијата од вредност што е предмет на јавната понуда, вклучувајќи и податоци за клаузулите кои имаат влијание на рангирањето или ги субординираат хартиите од вредност на одредени сегашни или идни обврски на издавачот;

17.4.5. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

17.4.6. Висина на каматната стапка, начин на пресметување и исплата на истата;

- Датуми за исплата на камата (датум на почеток и датум на завршување на периодот во кој ќе се исплаќа каматата)

- Краен рок до кога може да се наплатат каматите и главницата

Во случаи каде каматната стапка не е фиксна, се наведува опис на основницата од која зависи висината на каматната стапка како и методот според кој се врши пресметката на каматната стапка според наведената основница. Воедно се посочува и место (извор на информации) на кое може да се добијат информации за минатите и идните перформанси и осцилации на основницата.

17.4.7. Рок на доспевање и амортизационен план на должничката хартија од вредност, вклучувајќи ја и постапката за отплата;

17.4.8. Висина на основната главнина на издавачот и процентот на учество на емисијата на должнички хартии од вредност во основната главнина и во главницата;

17.4.9. Извори на средства од каде што ќе бидат отплаќани должничките хартии од вредност;

17.4.10. Ограничувања кои ги носат хартиите од вредност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност.

17.4.11. Опис на ограничувањата на трансферабилноста на хартиите од вредност, доколку има ограничувања.

17.4.12. Доколку се издаваат конвертибилни должнички хартии од вредност, потребно е да се дадат податоци за типот на хартиите од вредност во кои се конвертираат, како и условите и процедурите за конверзијата.

18. РОКОВИ И УСЛОВИ НА ПОНУДАТА

18.1. Цена на хартиите од вредност

18.1.1. Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени;

18.1.2. Податок за трошоците односно провизиите кои паѓаат на товар на запишувачот односно купувачот.

18.2. Услови, рокови и потребни дејствија за запишување и уплата на хартии од вредност предмет на понудата;

18.2.1. Вкупна вредност на понудата;

18.2.2. Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена (датум на започнување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за запишување (ден, месец, година); датум на започнување на рокот за уплата (ден, месец, година); датум на завршување на рокот за уплата (ден, месец, година)) и опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност;

18.2.3. Процентот на успешност односно процентот на запишување и уплата на хартии од вредност за да јавната понуда се смета за успешна

18.2.4. Услови за затворање на јавната понуда;

18.2.5. Опис на условите под кои јавната понуда може да се прогласи за неуспешна и начинот на кој ќе им бидат вратени средствата на инвеститорите.

18.2.6. Постапка за распределба на хартиите од вредност во случај да бидат запишани и/или уплатени повеќе хартии од вредност од понудените;

18.2.7. Доколку во актот за издавање на хартиите од вредност е предвидено хартиите од вредност да се продават во лотови се наведуваат податоците за најмалиот и/или најголемиот износ кој е може да се запише и уплати;

18.2.8. Начин на плаќање на хартиите од вредност;

18.2.9. Начин и време на настанување на правата од хартиите од вредност;

18.2.10. Начин и време на известување за исходот на јавната понуда;

18.2.11. Доколку, согласно одлуката за издавање на акциите понудата е поделена во транши односно е сегментирана на делови резервирани за одделни групи на инвеститори, просpektот ги содржи и следните податоци:

18.2.11.1. Поделба на понудата на делови кои опфаќаат определен број на акции вклучувајќи делови наменети за институционални инвеститори, делови наменети за мали инвеститори и други делови на кои е поделена понудата.

18.2.11.2. Начинот на распределба во рамките на деловите од понудата во случај доколку има повеќе запишани и платени хартии од вредност;

18.2.12. Во рамките на сознанијата на издавачот, податок дали доминантните акционери кај издавачот или членовите на управниот и надзорниот одбор односно одборот на директори, имаат намера да запишат од понудените хартии од вредност или некое друго лице има намера да запише повеќе од 5% од јавната понуда.

18.2.13. Процес на известување на лицата кои запишале и уплатиле хартии од вредност за износот кој им следува.

18.3. Пласман на хартиите од вредност

18.3.1. Место на запишување на хартиите од вредност (назив, седиште, адреса и телефонски број);

18.3.2. Податок дали издавачот склучил договор со овластеното правно лице за вршење услуги со хартии од вредност за вршење трансакции и активности за

сметка на издавачот потребни за успешна јавна понуда на хартии од вредност со задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност или без задолжителен откуп на непродадените хартии од вредност. Доколку обврската за задолжителен откуп не се однесува на целата емисија да се даде изјава за делот од емисијата кој не е покриен.

19. ПРИЕМ НА КОТАЦИЈА

Податок за тоа дали и кога издавачот ќе побара прием на котација на хартиите од вредност на овластена берза.

20. ПОДАТОЦИ ЗА ГАРАНТОТ

Доколку исполнувањето на обврските од хартиите од вредност е гарантирано од едно или повеќе лица, задолжително се наведуваат податоци за секое од тие лица и обемот на нивната одговорност.

20.1.1. Податоци за гарантот - се наведуваат сите податоци кои се задолжителни и за издавачот на хартиите од вредност.

20.1.2. опис на договорите со кои се гарантира дека обврските од хартиите од вредност ќе бидат навремено намирувани, а особено начинот на кој ќе бидат сервирани гарантираните плаќања.

21. ДОКУМЕНТИ НА РАСПОЛАГАЊЕ

21.1. Проспектот треба да содржи Изјава дека за време на неговата важност следните документи односно копии од истите ќе бидат на увид:

а) Статутот на издавачот;

б) сите извештаи и други документи, ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за последните три години, проценки и извештаи подготвени од страна на експерт на барање на издавачот, делови од кои се опфатени во проспектот или проспектот повикан на нив;

в) консолидирани ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен ревизор за последните три години.

г) документи за гарантот

21.2. Податок за местото каде може да се изврши увид во документите.

ПРИЛОГ 5

Содржина на проспектот на единица на локална самоуправа што издава хартии од вредност

ПРОСПЕКТ

1. ПОДАТОЦИ ЗА ИЗДАВАЧОТ (ЕДИНИЦАТА НА ЛОКАЛНА САМОУПРАВА)

1.1. Основни податоци за издавачот:

1.1.1. назив на издавачот:

1.1.2. адреса:

1.1.3. телефон:

1.1.4. интернет страница:

1.1.5. географска положба:

1.1.6. број на население:

1.1.7. главни стопански гранки во единицата на локална самоуправа:

1.1.8. вид и број на деловни субјекти регистрирани и активни на територијата на општината

1.1.9. бруто домашен производ по глава на жител за последните две години

1.1.10 информација за локалните даноци и такси

1.1.11. последниот урбанистички план на општината

1.1.12. податоци за советот на единицата на локална самоуправа (број на членови, мандат и структура по одделни политички партии)

1.1.13. градоначалник на единицата на локална самоуправа (име и презиме на градоначалникот, датум на раѓање, образование и други стручни квалификации и кратка информација за неговото претходно работно искуство)

1.1.14. број на вработени и квалификациона структура на вработените

1.1.15. име и презиме, датум на раѓање, функција и образование на лицата на раководни позиции во секторите на општинската администрација.

1.2. Буџет на единицата на локална самоуправа за годината во која се издаваат хартиите од вредност

1.2.1. консолидиран билан на приходи и расходи

1.2.2. функционална класификација на расходите

1.2.3. биланс на тековно-оперативни приходи и расходи

1.2.4. биланс на капитални приходи и расходи

1.3. Годишен извештај на единицата на локална самоуправа усвоен од советот на единицата

1.3.1. годишна сметка на буџетот на единицата на локална самоуправа за две претходни години

1.3.2. извештај за средствата, побарувањата, обврските и изворите на средствата и нивната вредност

1.3.3. извештај за реализацијата на инвестиционите програми, наменските, капиталните и блок дотации и дотациите за делегирани надлежности

1.3.4. извештај од одговорниот сметководител со кој ја потврдува точноста и веродостојноста на годишната сметка

1.4. Податоци за постојниот долг и за планираното задолжување, како и амортизационен план за отплата на долгот:

1.5. Информации за претходно издадените хартии од вредност од општината кои се во оптек и информации за пазарот на кој истите се тргуваат:

1.6. Финансиска (не)стабилност на единицата на локална самоуправа:

1.6.1. констатирани значителни неправилности во финансиското работење на општината, од страна на главниот државен ревизор:

1.6.2. утврдени, а неплатени дологови кои се при- стигнати за наплата 90 и повеќе дена:

1.6.3. просечна минусна состојба на сметката во последните 60 дена до денот на поднесување на бара- њето:

1.6.4. бројот на денови во блокада на сметката во претходната година:

1.6.5. бројот на денови во блокада на сметката во те- ковната година до денот на поднесувањето на барањето:

1.6.6. надминување на максималните ограничувања за задолжување утврдени со Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа.

1.6. Значајни инвестиции во тек

2. ПОДАТОЦИ ЗА ХАРТИИТЕ ОД ВРЕДНОСТ ШТО СЕ ИЗДАВААТ

2.1. Бројот на хартии од вредност што се издаваат по одделни родови и класи:

2.2. Номинална вредност на хартиите од вредност што се издаваат:

2.3. Продажна цена на хартиите од вредност што се издаваат:

2.4. Обем на емисијата (вкупна продажна вредност на хартиите од вредност што се издаваат):

2.5. Намена на средствата што ќе се приберат од продажбата на хартиите од вредност (да се наведе за кои цели ќе бидат искористени средствата):

2.6. Права што ги даваат хартиите од вредност што се издаваат:

2.7. Начин на пресметка на каматата од хартиите од вредност:

2.8. Начин на исплата на каматата од хартиите од вредност:

2.9. Извори на средства од каде што ќе бидат отпла- кани должничките хартии од вредност:

2.10. Правната положба односно субординираноста на хартијата од вредност (на пример видот на обврската, положбата во смисла на редоследот во исплатата во од- нос на други сегашни и идни обврски на издавачот, итн.)

2.11. Ограничувања кои ги носат хартиите од вред- ност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност

2.12. Време и начин (постапка) на купување на хар- тиите од вредност (да се наведат сметките на кои ќе се врши уплатата);

2.13. Рокот за купување на хартиите од вредност:

2.14. Постапка за распределба на хартиите од вред- ност, во случај да бидат запишани и/или уплатени по- веќе хартии од вредност од понудените, во случај на издавање на хартии од вредност по пат на јавна понуда

2.15. Процентот на успешност во случај на јавна по- нуда односно процентот на запишување и уплата на хартии од вредност за да јавната понуда се смета за ус- пешна

2.16. Начинот и рокот за враќање на вложените средства на инвеститорите кога јавната понуда е неу- пешна

2.17. Преносливост на хартијата од вредност

2.18. Депозитар во кој ќе се регистрираат хартиите од вредност:

2.19. Место на кое може да се изврши увид во сите наоди за веродостојноста на податоците за издавањето на долгорочни хартии од вредност:

2.20. други информации во врска со емисијата на хартии од вредност (предвремен откуп, доцнење на исплатата на каматата, доцнење на исплатата на глав- ницата и сл.)

3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРОЕКТОТ ШТО ЌЕ СЕ ФИНАНСИРА СО СРЕДСТВАТА ШТО ЌЕ СЕ ПРИБЕРАТ СО ЕМИСИЈАТА

3.1. Опис на проектот и намената на истиот

3.2. Финансиска конструкција за реализација на проектот (доколку, покрај средствата предвидени да се приберат со понудата, за реализација на проектот ќе се користат и други извори, потребно е да се наведе изно- сот и изворите на другите средства)

3.2. Вкупна вредност и термински план на вложува- ња во проектот

3.3. Податоци за состојбата на проектот во момен- тот на поднесување на барањето

3.4. Хронологија на претходните настани во врска со проектот.

4. ПЛАН ЗА РАЗВОЈ СО ПЛАН ЗА ПРИХОДИ ЗА НАМИРУВАЊЕ НА ОБВРСКИТЕ ПО ИЗДА- ВАЊЕТО НА ХАРТИИТЕ ОД ВРЕДНОСТ

5. ПРОГРАМА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА СРЕД- СТВА ЗА ВРАЌАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИЈАТА

6. ПОДАТОЦИ ЗА СТРАТЕШКИТЕ ПРИОРИ- ТЕТИ НА ИЗДАВАЧОТ ВО СЛЕДНИТЕ ТРИ ГО- ДИНИ

7. ДОКУМЕНТИ НА РАСПОЛАГАЊЕ

Проспектот треба да содржи Изјава дека за време на неговата важност следните документи односно копии од истите ќе бидат на увид:

а) Статутот на издавачот;

б) сите извештаи и други документи, ревидирани финансиски извештаи со мислење на независен реви- зор за последните три години, проценки и извештаи подготвени од страна на експерт на барање на издава- чот, делови од кои се опфатени во проспектот или проспектот повикува на нив;

в) консолидирани ревидирани финансиски извеш- таи со мислење на независен ревизор за последните три години.

Податок за местото каде може да се изврши увид во документите.

8. ИЗЈАВА ОД ОДГОВОРНИТЕ ЛИЦА ЗА ИЗ- ГОТВУВАЊЕ НА ПРОСПЕКТОТ:

“Според нашите уверувања и сознанија и согласно со податоците со кои располагаме, под морална, мате- ријална и кривична одговорност изјавуваме дека во Проспектот се содржани сите податоци кои му се по- требни на инвеститорот да донесе правилна одлука за

инвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на оваа понуда, дека објавените податоци се вистинити и се во согласност со фактичката состојба на општината и дека не се испуштени било какви податоци кои би можеле да имаат влијание на одлуката за инвестирање или неинвестирање во хартиите од вредност кои се предмет на понудата.”

9. ИМЕ И ПРЕЗИМЕ, ФУНКЦИЈА, ПОТПИС НА ОДГОВОРНОТО ЛИЦЕ (ОДГОВОРНИТЕ ЛИЦА) И ПЕЧАТ НА ИЗДАВАЧОТ:

411.

Врз основа на член 190 и член 14 став 1 точка ж) од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ” бр. 95/2005, 25/2007 и 07/2008), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на ден 15.02.2008 година, го донесе следниот

П Р А В И Л Н И К ЗА ДОКУМЕНТИТЕ ШТО ГИ ДОСТАВУВА ИЗДАВАЧОТ НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ПРИ ПОДНЕСУВАЊЕ НА БАРАЊЕТО ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ЈАВНА ПОНУДА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ

Предмет на уредување

Член 1

Со Правилникот за документите што ги доставува издавачот на хартии од вредност при поднесување на барањето за одобрение за јавна понуда на хартии од вредност (во понатамошниот текст: овој Правилник) се определуваат документите што ги доставува издавачот за хартиите од вредност при поднесување на барањето за одобрение на јавна понуда на хартии од вредност.

Документација кон барањето за одобрение

Член 2

Кон барањето за одобрение на јавна понуда на хартии од вредност (во понатамошниот текст: барање за одобрение) издавачот на хартиите од вредност (во понатамошниот текст: издавачот) ја приложува документацијата пропишана со член 14 од Законот за хартии од вредност и документацијата пропишана со овој Правилник, како и со друг подзаконски акт на Комисијата за хартии од вредност (во понатамошниот текст: Комисија).

Член 3

(1) При поднесување на барање за одобрение за издавање на хартии од вредност по пат на јавна понуда, издавачот до Комисијата ги доставува следните документи:

1. Акт за издавање на хартиите од вредност;
2. Проспект за запишување и уплата на хартиите од вредност;
3. Покана за запишување и уплата на хартиите од вредност;
4. Статут на друштвото;
5. Трговска регистрација;

- Решение за упис во судскиот/трговскиот регистар/друг надлежен регистар;

- Извод од регистрацијата на издавачот од регистарот кој ја одразува последната фактичка состојба (потврда за правното лице - тековна состојба) не постар од седум дена од денот на поднесување на барањето; и

- Извод од регистрацијата на издавачот од регистарот во кој се евидентирани промените на висината и структурата на основната главнина со последната емисија на хартии од вредност, промените на лицата што го претставуваат друштвото и сл.

6. Ревидираните финансиски извештаи за претходните три години изготвени согласно Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување;

- биланс на состојба
- биланс на успех
- извештај за промени на главнината
- извештај за паричните текови
- сметководствени политики и објаснувачки белешки.

Доколку издавачот изготвува сопствени и консолидирани годишни финансиски извештаи, до Комисијата ги доставува ревидираните консолидирани годишни финансиски извештаи, а сопствените ревидирани финансиски извештаи ги доставува до Комисијата доколку иситите се содржани во проспектот.

7. Извештај од овластен ревизор за последните три години со независно ревизорско мислење за последните три години изготвено согласно Меѓународните стандарди за ревизија;

8. Квартални или полугодишни финансиски извештаи, во случаите кога:

- проспектот е од датум по завршување на девет месеци од датумот на последните годишни финансиски извештаи кои биле ревидирани, при што потребно е да се однесуваат најмалку на периодот од првото полугодие на финансиската година или

- издавачот објавил квартални или полугодишни финансиски извештаи од датумот на неговите последни ревидирани финансиски извештаи.

9. Извештај од овластен ревизор на кварталните или полугодишните финансиски извештаи доколку истите се ревидирани;

10. Изјава од раководно лице назначено од издавачот како одговорно лице за содржината на Проспектот и дека:

- емисијата е во согласност со Законот за хартии од вредност и со актот за издавање;

- податоците наведени во барањето за одобрение се вистинити и точни;

- податоците содржани во Проспектот се вистинити и точни и дека во Проспектот не е пропуштена ни една ценовно чувствителна информација, освен ценовно чувствителните информации чие необјавување е одобрено од Комисијата;

11. Податоци за издадените хартии од вредност согласно Правилникот за формата и содржината на податоците за издадените хартии од вредност;

12. Одлука за зголемување на основната главнина на друштвото, а ако постојат повеќе родови акции и одлуката за согласност за зголемувањето на основната главнина на друштвото од акционерите од секој род акции, во случај кога барањето за одобрение се однесува на издавање акции;

13. Решение од надлежен орган за издавање дозвола за работа, односно дозвола за основање, во случај кога како издавач се јавува банка, штедилница, осигурително друштво или друго правно лице за кое со закон е утврдена обврска за добивање дозвола за работа односно основање;

14. Согласност, одобрение односно дозвола од друг надлежен орган за издавање на хартии од вредност ако со закон е предвидено дека за издавање на хартии од вредност на издавачот му е потребно таква согласност, одобрение односно дозвола;

15. Одлука на Собранието на акционери на друштвото за усвојување на финансиските извештаи за последните 3 години;

16. Одлука на Собранието на акционери на друштвото за распоред на финансискиот резултат за последните 3 години;

17. Потврда од носителот на платниот промет за состојбата на жиरो сметката на друштвото за последните 60 дена до денот на поднесување на барањето;

18. Одлуката за стекнување на сопствени акции, во случај на продажба на сопствени акции по пат на јавна понуда;

19. Договор помеѓу издавачот и овластеното правно лице за вршење услуги со хартии од вредност, чиј предмет на регулирање е вршењето, за сметка на издавачот, трансакции и активности потребни за успешна јавна понуда на хартии од вредност;

20. Доколку во проспектоот се вклучени предвидувањата, прогнозите односно оценките на профитот, до Комисијата се доставува Извештај изготвен од независен овластен ревизор со мислењето на за предвидувањата, прогнозите односно оценките на профитот;

21. Доколку во проспектоот се вклучени проценки и извештаи подготвени од страна на експерт, до Комисијата се доставуваат соодветните проценки односно извештаи и

22. Доказ за уплата на пропишаниот надоместок за разгледување и одлучување по барањето за одобрение за издавање на хартии од вредност.

(2) Доколку исполнувањето на обврските од хартиите од вредност е гарантирано од едно или повеќе лица односно во случај кога јавната понуда на хартии од вредност има гарант до Комисијата се доставува и следната документација за гарантоот:

1. Договор помеѓу издавачот и гарантоот чиј предмет на регулирање е намирувањето на обврските од хартиите од вредност од страна на гарантоот и начинот на кој ќе бидат сервисирани гарантираните плаќања;

2. Решение за упис на гарантоот во судскиот/трговскиот регистар или друг надлежен регистар;

3. Извод од регистрацијата на гарантоот од регистарот кој ја одразува последната фактичка состојба (потврда за правното лице - тековна состојба) не постар од 7 дена од поднесување на барањето;

4. Ревидираните финансиски извештаи за претходните три години изготвени согласно Меѓународните сметководствени стандарди и Меѓународните стандарди за финансиско известување;

- биланс на состојба

- биланс на успех

- извештај за промени на главнината

- извештај за паричните текови

- сметководствени политики и објаснувачки белешки.

Доколку издавачот изготвува сопствени и консолидирани годишни финансиски извештаи, до Комисијата ги доставува ревидираните консолидирани годишни финансиски извештаи, а сопствените ревидирани финансиски извештаи ги доставува до Комисијата доколку иситите ги објавил во проспектоот.

5. Извештај од овластен ревизор за последните три години со независно ревизорско мислење за последните три години изготвено согласно Меѓународните стандарди за ревизија.

(3) Документите кои издавачот ги доставува заедно со барањето за одобрение до Комисијата за хартии од вредност, се доставуваат во оригинал или нотарски заверен препис, на службениот јазик во Република Македонија односно на македонски јазик и неговото кирилско писмо.

(4) За одлучување по поднесеното барање, Комисијата може да побара прецизирање на веќе доставената документација, доставување на дополнителна документација, а може да ја користи и документацијата со која располага Комисијата.

Член 4

Во случај кога барањето за одобрение се однесува на издавање на хартии од вредност од трета или наредни емисии на хартии од вредност, документите за издавачот од член 3 став 1 точка 4, 5, 6, 7 и 8 на овој правилник не се доставуваат доколку Комисијата располага со истите, освен во случај на настанати измени на актите.

Завршни одредби

Член 5

Со влегувањето во сила на овој правилник прастапува да важи Правилникот за документите што ги доставува издавачот за хартиите од вредност при поднесување на барањето за одобрение за издавање на хартии од вредност („Службен весник на РМ” бр. 16/2001 и бр. 47/04).

Член 6

Овој правилник влегува во сила од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 03-642/1   Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година   Претседател,
Скопје   **Марина Наќева-Кавракова**, с.р.

412.

Врз основа на член 190 и член 26 став 4 од Законот за хартии од вредност („Службен весник на РМ“ бр. 95/2005, 25/2007 и 07/2008), Комисијата за хартии од вредност, на седницата одржана на ден 15.02.2008 година, донесе

П РА В И Л Н И К**ЗА СОДРЖИНАТА НА СООПШТЕНИЕТО ЗА ЗАПИШУВАЊЕ И УПЛАТА НА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ЗА ПОНУДА ЧИЈ ИЗНОС Е ПОМАЛКУ ОД 25.000 ЕВРА ВО ДЕНАРСКА ПРОТИВВРЕДНОСТ**

Член 1

Со Правилникот за содржината на соопштението за запишување и уплата на хартии од вредност за понуда чиј износ е помалку од 25.000 евра во денарска противвредност (во понатамошниот текст: правилник) се пропишува содржината на соопштението за запишување и уплата на хартии од вредност за понуда чиј износ е помалку од 25.000 евра во денарска противвредност (во понатамошниот текст: соопштение).

Член 2

(1) Соопштението за запишување и уплата на хартии од вредност за јавна понуда чиј износ е помалку од 25.000 евра во денарска противвредност содржи:

1. Податоци за издавачот
  - 1.1. полн назив, фирма и седиште на издавачот,
  - 1.2. датум на регистрација во трговскиот регистар и матичен број на друштвото,
  - 1.3. датум на основање на друштвото и времето за кое е основано друштвото, освен кога е основано за неопределено време,
  - 1.4. правна форма на друштвото, законите врз основа на кои работи и адреса и телефонски број на неговото седиште,
  - 1.5. основни дејности на издавачот, и податоци за основните категории на производи кои се продадени или услуги кои се дадени за последните три години,
  - 1.6. пазарот на кој издавачот работи, вклучувајќи пресек на остварените приходи по категорија на активности и географската распределба на истите (оставрени на домашен или странски пазар) за последните три години;
  - 1.7. значајни инвестиции во тек;
  - 1.8. зависност од патенти, лиценци и индустриски, комерцијални или финансиски договори или нови производни постапки, доколку истите се од суштинско значење за работата и профитабилноста на издавачот;
  - 1.9. организациона структура;
  - 1.10. органи на управување на издавачот - податоци за членовите на органите на управување на издавачот:
    - 1.10.1. Име и презиме, и функцијата што ја вршат кај издавачот, членовите на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на издавачот
    - 1.10.2. работно искуство и мандат во кој ја остваруваат функцијата;

1.10.3. Имињата на друштвата во кои горенаведените лица се членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор или се содружници односно акционери во било кое време во последните пет години, наведувајќи дали лицето сеуште е или не е веќе член или содружник односно акционер;

1.10.4. Податок дали горенаведените лица биле членови на одборот на директори односно управниот и надзорниот одбор на правно лице против кое е поведена стечајна, предстечајна или ликвидациона постапка во последните пет години;

1.10.5. Податок дали на некое од горенаведените лица му е изречена мерка на безбедност забрана за вршење на професија, дејност или должност од определено занимање кое делумно или во целост е опфатено во предметот на работење на издавачот во последните пет години (со податок кога била изречена мерката и до кога траела забраната);

1.10.6. Податок дали горенаведените лица имаат сопствено учество во основната главнина на издавачот и во гласчката структура на издавачот, со податок за износот на тоа учество

1.11. број на вработени и квалификациона структура

1.12. акционери, кои индивидуално или заедно со поврзаните лица поседуваат повеќе од 5% од било кој род или класа на акции издадени од издавачот

1.13. финансиски податоци за последните три години

1.13.1. извештај од независен овластен ревизор

1.13.2. ревидиран биланс на успех

1.13.3. ревидиран биланс на состојба

1.13.4. ревидиран извештај за готовински текови

1.13.5. ревидиран извештај за промени на главнина

1.14. Износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина со состојба на денот на последниот биланс на состојба вклучен во соопштението и состојба по промени во основната главнина што настанале по изготвувањето на последниот биланс на состојба вклучен во соопштението;

1.15. Износ на исплатена дивиденда по акција за последните три години, соодветно прилагодена во случаи на промени на бројот на акциите на издавачот, заради споредливост на податоците.

2. Податоци за понудата на хартии од вредност

2.1. причините поради кои се врши понудата и целите за кои ќе бидат наменети средствата што ќе се приберат со понудата

2.2. Бројот и датумот на актот за издавање на хартии од вредност

2.3. Бројот на хартии од вредност што се издаваат и номиналната вредност на хартиите од вредност (поединечна и вкупна номинална вредност на емисијата)

2.4. Закони врз основа на кои се издаваат хартиите од вредност

2.5. Назив и адреса на субјектот каде што се чуваат (се регистрираат) хартиите од вредност;

2.6. Времето и начинот на предавањето на хартиите од вредност за регистрирање кај овластен депозитар

2.7. Цената по која хартиите од вредност ќе бидат понудени

3. Податоци за сопственичките хартии од вредност (во случај кога предмет на понудата се сопственички хартии од вредност)

3.1. Опис на видот, родот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои

3.2. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права

а. право на дивиденда;

б. Право на глас;

в. Право на учество во стечајната односно ликвидационата маса на издавачот;

г. Право на откуп од страна на друштвото (податок дали друштвото со статутот е овластено да издава акции во кои е содржано правото на друштвото во определен рок да ги откупува така издадените акции; условите под кои е полноможен откупот; податок дали при конкретната понуда акциите се издаваат со право на откуп од страна на издавачот)

д. Можност за конверзија и условите и процедурите на конверзија.

ѓ. други права определени во статутот и во одлуката за издавање на хартиите од вредност, во согласност со закон.

3.3. Преносливост на хартиите од вредност

4. Податоци за должничките хартии од вредност (во случај кога предмет на понудата се должнички хартии од вредност)

4.1. Опис на видот и класата на хартии од вредност кои се издаваат, вклучувајќи и ИСИН број за хартијата од вредност, доколку таков постои

4.2. Валута на која гласат хартиите од вредност (доколку хартиите од вредност се деноминирани во странска валута - се наведува курсот по кој ќе се пресметува денарската противвредност)

4.3. Рангирање на хартијата од вредност што е предмет на јавната понуда, вклучувајќи и податоци за клаузулите кои имаат влијание на рангирањето или ги субординираат хартиите од вредност на одредени сегашни или идни обврски на издавачот;

4.4. Опис на правата кои произлегуваат од хартиите од вредност, било какви ограничувања на правата и начинот на кој се остваруваат тие права;

4.5. Висина на каматната стапка, начин на пресметување и исплата на истата

- Датуми за исплата на камата (датум на почеток и датум на завршување на периодот во кој ќе се исплаќа каматата)

- Краен рок до кога може да се наплатат каматите и главницата

Во случаи каде каматната стапка не е фиксна, се наведува опис на основницата од која зависи висината на каматната стапка како и методот според кој се врши

пресметката на каматната стапка според наведената основница. Воедно се посочува и место (извор на информации) на кое може да се добијат информации за минатите и идните перформанси и осцилации на основницата.

4.6. Рок на доспевање и амортизационен план на должничката хартија од вредност, вклучувајќи ја и постапката за отплата

4.7. Висина на основната главнина на издавачот и процентот на учество на емисијата на должнички хартии од вредност во основната главнина и во главнината

4.8. Извори на средства од каде што ќе бидат отплаќани должничките хартии од вредност

4.9. Ограничувања кои ги носат хартиите од вредност, а кои служат за заштита на идните купувачи на хартии од вредност

4.10. Опис на ограничувањата на трансферабилноста на хартиите од вредност, доколку има ограничувања

4.11. Доколку се издаваат конвертибилни должнички хартии од вредност, потребно е да се дадат податоци за типот на хартиите од вредност во кои се конвертираат, како и условите и процедурите за конверзијата

5. Услови, рокови и потребни дејствија за запишување и уплата на хартии од вредност предмет на понудата

5.1. Вкупна вредност на понудата

5.2. Временскиот период во кој понудата ќе биде отворена и опис на постапката на запишување и уплата на хартиите од вредност

5.3. Опис на условите под кои јавната понуда може да се прогласи за неуспешна и начинот на кој ќе им бидат вратени средствата на инвеститорите

5.4. Начин на плаќање на хартиите од вредност

5.5. Начин и време на настанување на правата од хартиите од вредност

5.6. Место на запишување на хартиите од вредност (назив, седиште, адреса и телефонски број).

Член 3

Соопштението за запишување и уплата на хартии од вредност за приватна понуда чиј износ е помалку од 25.000 евра во денарска противвредност содржи:

1. Податоци за дејноста на издавачот на хартиите од вредност:

1.1. фирма, седиште и матичен број на издавачот на хартиите од вредност;

1.2. податоци за основањето, правниот облик и организацијата на издавачот;

1.3. број и датум на решението за упис во трговскиот регистар и на решението за упис на последните промени на податоците кои се запишуваат во трговскиот регистар;

1.4. претежна дејност на издавачот.

2. Износ на основната главнина и број, род и класа на хартиите од вредност од кои се состои основната главнина на издавачот

3. Податоци за емисијата на хартии од вредност;

3.1. број и датум на актот за издавање на хартии од вредност на издавачот;

3.2. бројот на хартии од вредност што се издаваат, родот, класите и номиналната вредност;

3.3. вкупна номинална и вкупна продажна вредност на емисијата;

3.4. намена на средствата;

3.5. цената по која се нудат хартиите од вредност/сопствените акции;

3.6. рок на запишување и купување на хартиите од вредност.

Завршни одредби

Член 4

Со влегувањето во сила на овој правилник прастанува да важи Правилникот за содржината на јавниот повик за запишување и купување хартии од вредност, по видови на издавачи и по видови хартии од вредност бр. 09-157/1 од 21.02.2001 година („Службен весник на РМ“ бр. 16/2001).

Член 5

Овој правилник влегува во сила со денот на негово објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 03-643/1 Комисија за хартии од вредност
15 февруари 2008 година Претседател,
Скопје **Марина Наќева-Кавракова, с.р.**

ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА ГЕОДЕТСКИ РАБОТИ 413.

Врз основа на член 80 став 1 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите („Службен весник на СРМ“ бр. 27/86, 17/91, 84/05 и 109/05), Државниот завод за геодетски работи донесува

РЕШЕНИЕ ЗА СТАВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА УСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Се става во примена установениот катастар на недвижностите за катастарската општина Карловце – Општина Старо Нагоричане.

Катастарот на недвижностите се применува од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на примената на катастарот на недвижностите од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиштето за КО Карловце, установен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-2691/1
22 февруари 2008 година
Скопје Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

414.

Врз основа на член 80 став 1 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите („Службен весник на СРМ“ бр. 27/86, 17/91, 84/05 и 109/05), Државниот завод за геодетски работи донесува

РЕШЕНИЕ ЗА СТАВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА УСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Се става во примена установениот катастар на недвижностите за катастарската општина Лепопелци – Општина Чешиново Облешево.

Катастарот на недвижностите се применува од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на примената на катастарот на недвижностите од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиштето за КО Лепопелци, установен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-2692/1
22 февруари 2008 година
Скопје Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

415.

Врз основа на член 80 став 1 од Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите („Службен весник на СРМ“ бр. 27/86, 17/91, 84/05 и 109/05), Државниот завод за геодетски работи донесува

РЕШЕНИЕ ЗА СТАВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА УСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Се става во примена установениот катастар на недвижностите за катастарската општина Ново Селани – Општина Чешиново Облешево.

Катастарот на недвижностите се применува од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на примената на катастарот на недвижностите од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиштето за КО Ново Селани, установен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-2693/1
22 февруари 2008 година
Скопје Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

СПИСОК НА ИМЕНУВАНИ ВЕШТАЦИ ВО ОСНОВЕН СУД ТЕТОВО – ТЕТОВО

416.

Р.бр.	Име и презиме	Адреса	Област	Телефон
Дипломирани економисти				
1.	Сапо Стојановиќ	с. Брвеница Тетово	Дипломиран економист	070-337-359
2.	Кадри Асани	с. М.Речица	Дипломиран економист	070-524-391
3.	Агрон Арифи	с. Пирок	Дипломиран економист	070-602-503
4.	Бесим Џемали	с. Г.Седларце	Дипломиран економист	071-224-017
5.	Целал Џека	с. Теарце	Дипломиран економист	070-728-923
6.	Слободан Андоновски	Скопје, ул. Коперникова 13-2/20	Дипломиран економист	070-471-861
7.	Јаневски Ѓорѓи	Тетово, ул. Б.Тоска бр. 95	Дипломиран економист	070-329-774
8.	Кироска Олгица	Тетово, ул. Б.Тоска бр. 35/17	Дипломиран економист	070-329-656
9.	Јовановски Александар	Тетово, ул. Д.Г.Кара бр. 76	Дипломиран економист	070-209-200
10.	Симоскли Ѓлигур	Тетово, ул. Б.Тоска бр. 222	Дипломиран економист	070-699-066
11.	Стамен Стојановски	Скопје, ул. Б.Кралевски бр. 8/30	Дипломиран економист	075-717-703
12.	Апостоловски Душко	Тетово, ул. 153 бр. 1	Дипломиран економист	070-209-346
13.	Ерим Неими	с. Теарце	Дипломиран економист	070-769-477
14.	Миодраг Ѓорѓевски	Тетово, ул. Д.Г.Кара бр. 21/4	Дипломиран економист	///
Градежни инженери				
1.	Имран Куртиши	Тетово, ул.Б.Миладинови бр.36	Дипломиран градинженер	070-329-448
2.	Сирмијете Макеути	Тетово	Дипломиран градинженер	070-834-057
3.	Ѓоран Михајловски	Скопје, ул. 4 Јули бр. 87/3/10	Дипломиран градинженер	070-355-203
4.	Аврамовски Драган	Тетово, ул. 114 бр. 7/8	Дипломиран градинженер	075-440-896
5.	Мухарем Мухареми	с. Шипковица	Дипломиран градинженер	070-250-278
6.	Тасевски Валентин	Тетово, ул. Г.Делчев бр. 238	Дипломиран градинженер	075-445-502
7.	Серефимовски Перо	Тетово, ул. Ј.Н.А. бр. 11	Дипломиран градинженер	075-293-795
8.	Јагчевска Лупка	Тетово, ул. Л.Б.Пип бр. 95	Диплом.градинж.сооб.	070-371-009
Сообраќајни инженери				
1.	Јосифовски Спасоје	Скопје, ул. Штросмајерова бр. 20	Диплом.сооб.инженер	075-735-413
2.	Јакимовски Пецо	Скопје, ул.А.Деминевски бр.17/10	Диплом.сооб.инженер	071-525-068
3.	Апостоловски Димитрије	Тетово, ул.М.Тито бр. 86/14	Диплом.сооб.инженер	070-222-842
4.	Тони Ласоски	Тетово, ул.Л.Момировски бр.4	Диплом.сооб.инженер	///
5.	Камили Зија	с. Шемново	Диплом.сооб.инженер	070-309-977
6.	Кондовски Никола	Тетово, ул. 180 бр. 15/24	Диплом.сооб.инженер	075-723-025
Електротехнички инженери				
1.	Трифуневски Христијан	Тетово, ул.М.Тито бр. 116/5	Диплом.електротехничар	070-365-003
2.	Шаќири Ирфан	с. Шемново	Диплом.електроинженер	075-692-989
Машински инженери				
1.	Алексо Карапетров	Тетово, ул. 125 бр. 10/А	Машински инженер	044-338-636
2.	Блажевски Борко	Тетово, ул. 125 бр. 3	Дипл.машински инженер	070-240-789
3.	Ѓорѓи Ѓорѓевски	с. Јанчиште	Дипл.машински инженер	071-906-084
Инженери архитекти				
1.	Абдирезак Хазари	с. Теарце – Тетово	Диплом.инж.архитект	070-468-923
2.	Сазана Камиљи	Тетово, ул. 116 бр. 24	Диплом.инж.архитект	070-371-307
Шумарство				
1.	Благојевиќ Ѓордапа	Тетово, ул. Б.Тоска бр. 59/5	Инженер по шумарство	075-476-059
2.	Триковски Панче	Тетово, ул. 127 бр. 2	Инженер по шумарство	///
Земјоделски инженери				
1.	Ѓроздановски Божо	Тетово, ул. 180 бр. 1/35	Дипл. земјод. инженер	070-248-015

Бр. 0301 СУ.бр.276/08
21 февруари 2008 година
Тетово

Претседател на судот,
Џемали Арифи, с.р.

www.sivesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефони: +389-2-3298-860, 3290-471, 3290-449.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2008 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 30000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2008028